

**ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ

Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών επιλεγμένων κλάδων της ελληνικής βιομηχανίας, η περίπτωση των εταιρειών τροφίμων και ποτών (2006-2009)

**ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: ΛΕΤΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ: ΜΑΚΡΗΣ ΗΛΙΑΣ
Α.Μ.: 2007124**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή.....	4
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1 Κατάσταση της ελληνικής οικονομίας.....	5
1.1 Αίτια της οικονομικής κρίσης.....	6
1.1.1 Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης.....	6
1.2 Η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.....	6
1.2.1 Έρευνα εργατικού δυναμικού.....	6
1.2.2 Δείκτης οικονομικού κλίματος.....	9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1 Βιομηχανία-Ορισμός.....	11
2.1.1 Βιομηχανικοί οικονομικοί τομείς.....	11
2.1.2 Κλάδοι της βιομηχανίας.....	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

3.1 Διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου Τροφίμων-Ποτών.....	13
3.1.1 Διαρθρωτικά στοιχεία των υποκλάδων Τροφίμων-Ποτών.....	16
3.2 Διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου Τροφίμων-Ποτών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.....	18
3.2.1 Διαρθρωτικά στοιχεία των υποκλάδων Τροφίμων-Ποτών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.....	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

4.1 Επιπτώσεις και αντιδράσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών.....	23
4.2 Εκτιμήσεις και προβλέψεις της επίδρασης της κρίσης στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων.....	23
4.3 Επιπτώσεις της κρίσης σε βασικά μεγέθη της επιχείρησης.....	24
4.4 Τρόποι αντίδρασης των επιχειρήσεων στη κρίση.....	25
4.5 Χρηματοδότηση επιχειρήσεων και οικονομική κρίση.....	26
4.6 Παράγοντες που επηρεάζουν τις προσπάθειες αντιμετώπισης της κρίσης.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

5.1 Χρηματοοικονομική ανάλυση της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών.....	28
5.2 Ανάλυση του συνόλου του κλάδου Τροφίμων-Ποτών την περίοδο 2006-2009.....	28
5.2.1 Ανάλυση λογιστικών καταστάσεων την περίοδο 2006-2009.....	29
5.2.2 Ανάλυση αριθμοδεικτών του συνόλου του κλάδου Τροφίμων-Ποτών.....	30
5.3 Χρηματοοικονομική ανάλυση ανά τάξη μεγέθους απασχόλησης επιχειρήσεων.....	32
5.3.1 Χρηματοοικονομική ανάλυση των πολύ μικρών επιχειρήσεων (1-10 ατόμων).....	33
5.3.2 Χρηματοοικονομική ανάλυση των μικρών επιχειρήσεων (11-50 ατόμων).....	35

5.3.3 Χρηματοοικονομική ανάλυση των μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 ατόμων).....	37
5.3.4 Χρηματοοικονομική ανάλυση των μεγάλων επιχειρήσεων (>250 ατόμων).....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

6.1 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΦΑΓΕ Α.Ε.».....	44
6.2 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.».....	48
6.3 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.».....	52
6.4 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.».....	57
6.5 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.».....	61
6.6 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.».....	65
6.7 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.».....	69
6.8 Ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών της εταιρείας «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.».....	73
Συμπεράσματα.....	77
Βιβλιογραφία.....	78
Παραρτήμα.....	79

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στη παρούσα εργασία αναλύονται κάποια βασικά οικονομικά μεγέθη πάνω σε εταιρείες Τροφίμων-Ποτών (πωλήσεις, κέρδη, υποχρεώσεις, αριθμοδείκτες), καθώς και πως αυτά έχουν επηρεαστεί από το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας, την περίοδο 2006-2009. Ειδικότερα:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά για την κατάσταση που βρίσκεται η ελληνική οικονομία την εξεταζόμενη περίοδο, ποιά τα αίτια της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας και ποιές οι επιπτώσεις της. Επίσης, αναλύεται η κατάσταση της οικονομικής δραστηριότητας στη χώρα μας κάνοντας έρευνα του εργατικού δυναμικού της και παρουσιάζοντας το επίπεδο του οικονομικού κλίματος που επικρατεί σε αυτή.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναπτύσσεται ο ορισμός της βιομηχανίας, οι βιομηχανικοί οικονομικοί τομείς (πρωτογενής, δευτερογενής κ.τ.λ.), καθώς και οι κλάδοι που περιλαμβάνονται σ' αυτή (όπως η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών).

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών όπου αναλύονται τα διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου καθώς και τα διαρθρωτικά στοιχεία των υποκλάδων Τροφίμων-Ποτών. Ακόμη, αναλύονται τα διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου Τροφίμων-Ποτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και τα διαρθρωτικά στοιχεία των υποκλάδων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναφέρεται η επίδραση της οικονομικής κρίσης πάνω στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών. Αναλύονται εκτιμήσεις και προβλέψεις της επίδρασης της κρίσης πάνω στη δραστηριότητα των επιχειρήσεων, τρόποι αντίδρασης των επιχειρήσεων στη κρίση, επιπτώσεις της κρίσης σε βασικά μεγέθη της επιχείρησης καθώς και παράγοντες που επηρεάζουν τις προσπάθειες των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση του συνόλου του κλάδου Τροφίμων-Ποτών την περίοδο 2006-2009 (ανάλυση αριθμοδεικτών, ανάλυση λογιστικών καταστάσεων). Επιπλέον, γίνεται χρηματοοικονομική ανάλυση ανά τάξη μεγέθους απασχόλησης των επιχειρήσεων (μικρών, μεσαίων, μεγάλων).

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο αναλύονται βασικά οικονομικά μεγέθη επιλεγμένων εταιρειών του κλάδου Τροφίμων-Ποτών (ΦΑΓΕ, ΚΡΙ-ΚΡΙ, ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ, ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ, ΝΙΚΑΣ κ.α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1 Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει μια βαθιά κρίση με κύρια χαρακτηριστικά το πολύ μεγάλο δημοσιονομικό έλλειμμα, το τεράστιο χρέος και τη συνεχή διάβρωση της ανταγωνιστικής της θέσης. Τα προβλήματα αυτά προϋπήρχαν της διεθνούς κρίσης του 2008 και ήταν αναπόφευκτο να οδηγήσουν αργά ή γρήγορα σε αδιέξοδο(ΤτΕ).¹ Λέγοντας οικονομική ή διεθνής κρίση εννοούμε το φαινόμενο κατά το οποίο μια οικονομία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας. Όταν λέμε οικονομική δραστηριότητα αναφερόμαστε σε όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας, όπως η απασχόληση, το εθνικό προϊόν, οι τιμές, οι επενδύσεις κ.λπ. Ο βασικότερος δείκτης οικονομικής δραστηριότητας είναι οι επενδύσεις, οι οποίες όταν αυξομειώνονται συμπαρασύρουν μαζί τους και όλα τα υπόλοιπα οικονομικά μεγέθη.²

Οι αρνητικές αυτές εξελίξεις προκάλεσαν μια σειρά υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, όπου το 2009 το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης διαμορφώθηκε σε διψήφιο ποσοστό Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος(ΑΕΠ-12%), ενώ το δημόσιο χρέος έφτασε το 115,1% του ΑΕΠ. Η κατάσταση αυτή στο βαθμό που παρατείνεται, χειροτερεύει τη δημοσιονομική θέση της χώρας, δυσχεραίνει περισσότερο τη δημοσιονομική προσαρμογή και έχει σοβαρές επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία και στο τραπεζικό σύστημα. Η ελληνική οικονομία φαίνεται να έχει πλέον εμπλακεί σε έναν επικίνδυνο φαύλο κύκλο, με μια και μοναδική διέξοδο: την δραστική μείωση του ελλείμματος και του χρέους.

Στην κατεύθυνση αυτής της διεξόδου, η κυβέρνηση ανακοίνωσε σημαντικά δημοσιονομικά μέτρα για την αύξηση της έμμεσης φορολογίας, τη μείωση των μισθολογικών δαπανών και τον περιορισμό των προσλήψεων στο Δημόσιο. Επίσης κατατέθηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο για τη φορολογική μεταρρύθμιση και δημοσιοποιήθηκαν οι βασικοί άξονες του νομοσχεδίου για τη μεταρρύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης. Ακόμη κατοχυρώθηκε η ανεξαρτησία της Στατιστικής Υπηρεσίας, με την ίδρυση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής(ΕΛ.ΣΤΑΤ.).³

Αυτές οι πρωτοβουλίες οικονομικής πολιτικής έγιναν θετικά δεκτές από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου:

- ◆ οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ δήλωσαν ότι στηρίζουν τις προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης και την δέσμευσή της να πράξει ότι είναι αναγκαίο, ενώ πρόσθεσαν ότι θα αναλάβουν αποφασιστική και συντονισμένη δράση για να διασφαλίσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ ως σύνολο
- ◆ το Συμβούλιο Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών (ECOFIN) κάλεσε την Ελλάδα να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά 4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2010 και κάτω του 3% του ΑΕΠ έως το 2012 και εξέδωσε σύσταση προς τη χώρα να ευθυγραμμίσει τις οικονομικές πολιτικές της με τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής της Ε.Ε.
- ◆ το Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δήλωσε ότι τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης που ανακοίνωσε η ελληνική κυβέρνηση, είναι ευπρόσδεκτα και αξιολόγησε θετικά την ταχεία εφαρμογή των μέτρων αυτών
- ◆ οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ζώνης του ευρώ κατέληξαν σε συμφωνία ότι τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ είναι έτοιμα να συνεισφέρουν με συντονισμένα διμερή δάνεια σε ένα μηχανισμό χρηματοδότησης που θα περιλαμβάνει σημαντικό ύψους χρηματοδότηση από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και κατά πλειοψηφία ευρωπαϊκή χρηματοδότηση.

¹ «Έκθεση του διοικητή της τράπεζας της Ελλάδος, έτος 2009» - (www.bankofgreece.gr)

² «Η οικονομική κρίση» του Δρα Θεόδωρου Κ. Θεοδώρου -(www.alfavita.gr)- (Εργασία Σεμιναρίου)

³ «Έκθεση του διοικητή της τράπεζας της Ελλάδος, έτος 2009» -(www.bankofgreece.gr)

1.1 ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Τα κύρια αίτια της οικονομικής κρίσης είναι τα εξής:

- η δανειακή μεγέθυνση της δημόσιας κατανάλωσης και της ιδιωτικής κατανάλωσης των υψηλών εισοδημάτων
- οι υπερτιμολογήσεις των κρατικών προμηθειών
- οι φοροαπαλλαγές προς τις επιχειρήσεις που στέρησαν από έσοδα τον κρατικό προϋπολογισμό
- η ανισοκατανομή του εισοδήματος
- η απελευθέρωση της φοροδιαφυγής και η κατάρρευση του μηχανισμού ελέγχου είσπραξης των εσόδων του κράτους
- η εισφοροδιαφυγή
- η ευέλικτη, η αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία
- η συρρίκνωση του τεχνολογικού και καινοτομικού δυναμικού της χώρας
- η εγκατάλειψη της παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας και υψηλής προστιθέμενης αξίας με δυναμική διεξόδου και διαρκή παρουσία στις διεθνείς αγορές⁴

1.1.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Οι σημαντικότερες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας είναι οι παρακάτω:

- έλλειψη ρευστότητας στις καθημερινές συναλλαγές
- αδυναμία πληρωμής των οικονομικών υποχρεώσεων
- αύξηση της ανεργίας λόγω χαμηλής κατανάλωσης και αγοραστικής δύναμης⁵
- δυσκολία παροχής δανείων
- μείωση ρευστότητας στην αγορά και στην κατανάλωση
- μείωση τουρισμού στη χώρα μας
- αύξηση των επιτοκίων και μείωση της επενδυτικής δραστηριότητας

1.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.2.1 ΕΡΕΥΝΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Με βάση μια έρευνα που πραγματοποίησε η ΕΛ.ΣΤΑΤ. (Ελληνική Στατιστική Αρχή), το ποσοστό της ανεργίας το Δεκέμβριο 2010 ανήλθε σε 14,8%, έναντι 10,2% το Δεκέμβριο 2009. Το σύνολο των απασχολούμενων κατά το Δεκέμβριο 2010 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 4.233.765 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 733.645 άτομα, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός σε 4.353.149 άτομα. Οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 223.893 άτομα σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2009 (μείωση 5%) και κατά 73.290 άτομα σε σχέση με το Νοέμβριο του 2010 (μείωση 1,7%). Οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 228.535 άτομα σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2009 (αύξηση 45,2%) και κατά 41.068 άτομα σε σχέση με το Νοέμβριο του 2010 (αύξηση 5,9%).⁶

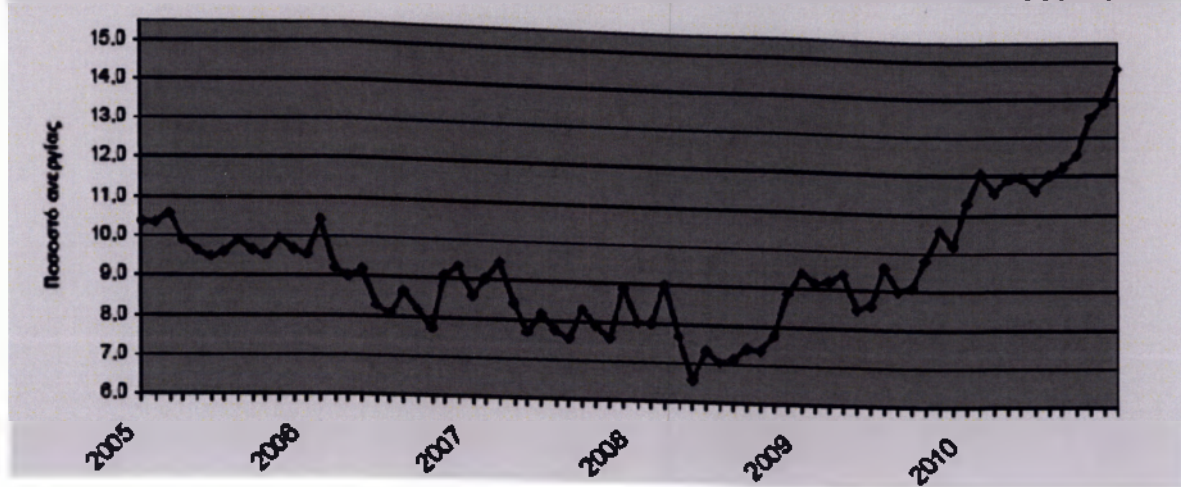

⁴ «Τα αίτια της κρίσης στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ», 19/09/2010- (endeaneos.blogspot.com) -(Εργασία Σεμιναρίου)

⁵ «Τί σημαίνει οικονομική κρίση»- (www.sxoliana.gr) -(Εργασία Σεμιναρίου)

⁶ «Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Δεκέμβριος 2010» -Πειραιάς,09/03/2011-ΕΛ.ΣΤΑΤ. -(www.statistics.gr)

Εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας, κατά μήνα: Ιανουάριος 2005–Δεκέμβριος 2010

Στους Πίνακες 2,3,4 που ακολουθούν παρουσιάζεται το ποσοστό της ανεργίας, αναλυτικά κατά περιφέρεια, φύλλο και ομάδες ηλικιών για το μήνα Δεκέμβριο των ετών 2005 έως 2010.

Πίνακας 1. Απασχολούμενοι, άνεργοι, οικονομικά μη ενεργοί και ποσοστό ανεργίας ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Απασχολούμενοι	4.366.570	4.405.648	4.456.981	4.463.387	4.457.657	4.233.764
Άνεργοι	467.601	453.340	438.066	434.149	505.110	733.645
Οικονομικά μη ενεργοί	4.291.505	4.325.105	4.322.573	4.350.927	4.323.071	4.353.148
Ποσοστό ανεργίας	9,7	9,3	8,9	8,9	10,2	14,8

ΠΗΓΗ:ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πίνακας 2. Ποσοστό ανεργίας κατά περιφέρεια

Περιφέρεια	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ανατολική Μακεδονία	12,3	10,3	12,4	9,3	12,5	15,6
Κεντρική Μακεδονία	11	9,4	10,2	8,8	11,4	16,5
Δυτική Μακεδονία	20,3	18,3	12,9	13,4	12	17,7
Ήπειρος	12,6	11,6	10,2	12,2	12,1	14,4
Θεσσαλία	10	8,7	9,4	9,1	10,4	15
Ιόνιοι Νήσοι	10,3	12,8	11	10,2	15	23,1
Δυτική Ελλάς	7,6	6,9	10,5	7,8	7	14,4
Στερεά Ελλάς	9,9	8,8	8,3	9	11,2	14,6
Αττική	8,6	9,6	7,4	8,3	9,2	14
Πελοπόννησος	7,5	5,7	8,6	5,8	8,4	11,5
Βόρειο Αιγαίο	9,6	9,5	7,9	6,8	6,9	10,6
Νότιο Αιγαίο	8,6	9,3	12,3	11,8	13,6	15,5
Κρήτη	8,2	7,9	6,6	11,2	10,8	14,3
Σύνολο Ελλάδας	9,7	9,3	8,9	8,9	10,2	14,8

ΠΗΓΗ:ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πίνακας 3. Ποσοστό ανεργίας κατά φύλο

Φύλο	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Άρρενες	6,4	6	6,1	6,5	6,9	11,9
Θήλειες	14,4	14,1	13	12,2	14,8	18,7
Σύνολο	9,7	9,3	8,9	8,9	10,2	14,8

ΠΗΓΗ:ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Πίνακας 4. Ποσοστό ανεργίας, κατά ομάδες ηλικιών

Ομάδες ηλικιών	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
15-24 ετών	26,7	28,4	24,5	26,3	28,9	39
25-34 ετών	12	12,8	12,7	11,6	13,7	21
35-44 ετών	8,2	7,3	6,8	6,8	8,9	12,2
45-54 ετών	5,8	4,9	5,6	5,7	5,9	9,2
55-64 ετών	4,3	3,5	3	4,5	4,6	7,1
65-74 ετών	2,3	2,1	0,5	0	0,5	2,9
Σύνολο	9,7	9,3	8,9	8,9	10,2	14,8

ΠΗΓΗ:ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Με βάση τους παραπάνω πίνακες(Π1,Π2,Π3,Π4), παρατηρούμε ότι το ποσοστό ανεργίας τα τελευταία χρόνια σημειώνει μια ραγδαία αύξηση με ποσοστό 14,8%(2010). Αναλυτικά:

- Για το έτος 2005 το ποσοστό ανεργίας κυμάνθηκε στο 9,7% με αριθμό απασχολούμενων τα 4.366.570, αριθμό ανέργων τα 467.601 άτομα και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.291.505
- Για το έτος 2006 το ποσοστό ανεργίας σημειώνει πτώση, της τάξεως του 9,3% με αριθμό απασχολούμενων τα 4.405.648, αριθμό ανέργων 453.340 άτομα και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.325.105
- Για το έτος 2007 το ποσοστό ανεργίας σημειώνει περαιτέρω πτώση της τάξης του 8,9%, με αριθμό απασχολούμενων τα 4.456.981, αριθμό ανέργων τα 438.066 άτομα και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.322.573
- Για το έτος 2008 το ποσοστό ανεργίας κυμάνθηκε στο 8,9% (όπως το 2007), με αριθμό απασχολούμενων τα 4.463.387, αριθμό ανέργων τα 434.149 άτομα και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.350.927
- Για το έτος 2009 το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε κατά 10,2%, με αριθμό απασχολούμενων τα 4.457.657, αριθμό ανέργων τα 505.110 άτομα και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.323.071
- Για το έτος 2010 το ποσοστό ανεργίας σημειώνει περαιτέρω άνοδο της τάξεως του 14,8%, με αριθμό απασχολούμενων τα 4.233.764 άτομα, αριθμό ανέργων τα 733.645 και αριθμό των οικονομικά μη ενεργών τα 4.353.148 άτομα.

1.2.2 ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Με βάση έρευνα που πραγματοποίησε το Ίδρυμα Οικονομικών Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)⁷ τον Δεκέμβριο του 2010, ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα σημειώνει περαιτέρω υποχώρηση και διαμορφώνεται στις 65,6 μονάδες (από 67,3), με την εικόνα πάντως στους επιμέρους τομείς της οικονομίας να είναι μικτή: στη Βιομηχανία ο σχετικός δείκτης υποχωρεί, ενώ στις Υπηρεσίες και το Λιανικό Εμπόριο, το κλίμα βελτιώνεται. Στις Κατασκευές από την άλλη πλευρά, σημειώνεται έντονη πτώση, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ και η καταναλωτική εμπιστοσύνη αγγίζει νέο ιστορικά χαμηλό ρεκόρ. Η δυσaréσκεια για την πορεία της οικονομίας διατηρείται, αν και φαίνεται στο τέλος του έτους να επηρεάζει περισσότερο την πλευρά της ζήτησης. Έτσι οι επιπτώσεις της κρίσης, η διαδικασία προσαρμογής στα νέα οικονομικά δεδομένα που αυτή επιφέρει, αλλά κυρίως ο φόβος για την εξάπλωση της ανεργίας οδηγεί σε εξαιρετικά δυσμενείς προβλέψεις τους Έλληνες καταναλωτές. Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι προβλέψεις της παραγωγής επιδεινώνονται, ενώ αντίθετα οι αρνητικές εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών βελτιώνονται.
- στις **Υπηρεσίες**, καταγράφεται σημαντική βελτίωση στις εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών και στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης, ενώ και στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης σημειώνεται άνοδος, αν και ηπιότερη
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, αλλά και οι εκτιμήσεις των αποθεμάτων καταγράφουν βελτίωση
- στις **Κατασκευές**, σημειώνεται έντονη κάμψη των εκτιμήσεων για το επίπεδο προγράμματος εργασιών των επιχειρήσεων, με κατακόρυφη πτώση στις προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, μετά την μικρή βελτίωση του Νοεμβρίου, τον Δεκέμβριο όλοι οι δείκτες επιδεινώνονται σημαντικά. Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για

⁷ «Αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας, Δεκέμβριος 2010» -(<www.ioebe.gr>)

την οικονομική τους κατάσταση και την οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και η πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο δωδεκάμηνο, καταγράφουν νέα ιστορικά χαμηλά ρεκόρ.

ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΕΤΟΥΣ					
	2005	2006	2007	2008	2009
Ευρωπαϊκή Ένωση	100,94	108,2	111,12	93,52	79,87
Ευρωζώνη	99,57	107,24	109,18	93,53	80,78
Ελλάδα	94,13	103,58	107,86	93,4	70,63

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

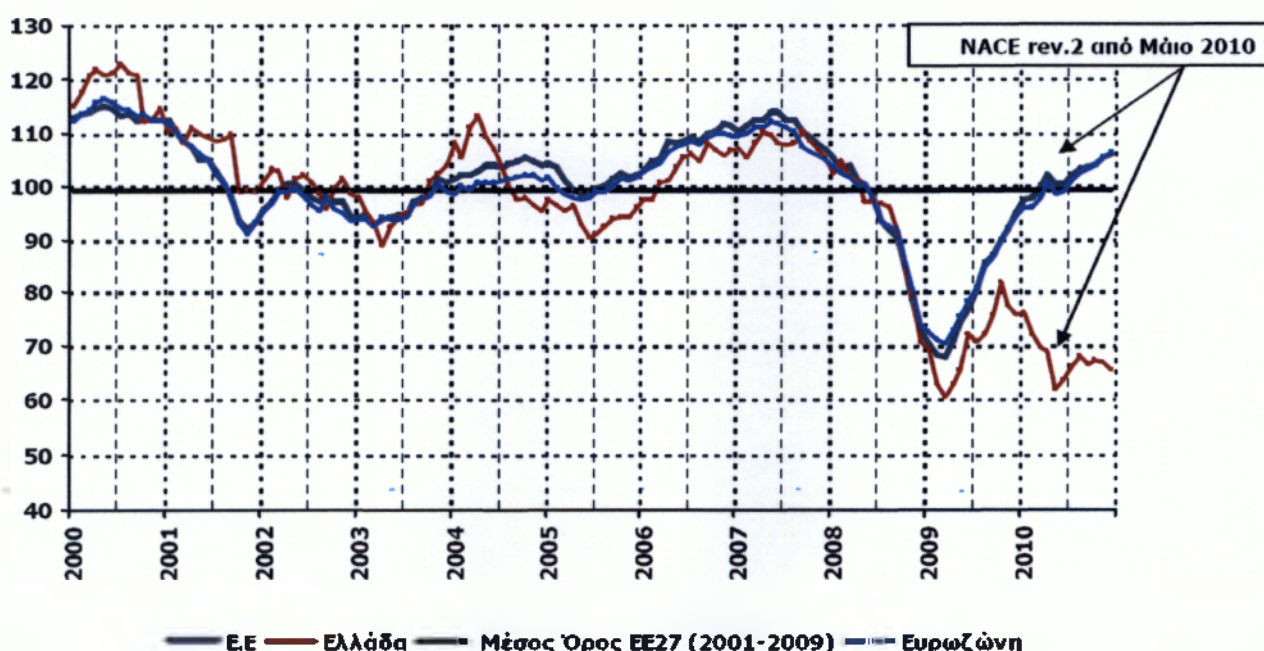
Με βάση τον παραπάνω πίνακα ο μέσος όρος του Δείκτη Οικονομικού κλίματος σημειώνει πτώση κατά 70,63 μονάδες (έτος 2009). Αναλυτικά:

- ✓ το έτος 2005 ο μέσος όρος του Δείκτη Οικονομικού κλίματος βρίσκεται στις 94,13 μονάδες
- ✓ το 2006 και το 2007 σημειώνει αύξηση κατά 103,58 και 107,86 μονάδες αντίστοιχα
- ✓ το 2008 και το 2009 σημειώνεται πτώση κατά 93,4 και 70,63 μονάδες αντίστοιχα
- ✓ το έτος 2010 ο μέσος όρος του Δείκτη το μήνα Δεκέμβριο έκλεισε στις 65,6 μονάδες σε σχέση με το μήνα Νοέμβριο του ίδιου έτους (βλέπε κάτωθι πίνακας για το έτος 2010)

2010												
	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥ	ΙΟΥ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
Ε.Ε	97,2	97,6	99,8	101,9	100,2	100,3	102,1	103,2	103,6	103,9	105,1	106,1
Ε/Ζ	96	95,9	97,9	100,6	98,4	98,9	101,1	102,3	103,2	103,8	105,1	106,2
ΕΛ.	76,1	72,4	69,6	69,1	61,9	63,8	66,3	67,9	66,6	67,3	67	65,6

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ, ΕΕ ΚΑΙ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ-ΟΡΙΣΜΟΣ

Βιομηχανία ονομάζεται η κατασκευή ή παραγωγή ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας μέσα σε μια οικονομία. Η βιομηχανία είναι συνώνυμη της δευτερογενούς παραγωγής, της οποίας κύρια δραστηριότητα είναι η κατασκευή αγαθών και προϊόντων.⁸

2.1.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ

Υπάρχουν τέσσερις κύριοι βιομηχανικοί τομείς:

- ο **πρωτογενής τομέας** που αφορά κυρίως τη βιομηχανία εξαγωγής πρώτων υλών, όπως π.χ. η γεωργία
- ο **δευτερογενής τομέας** που αφορά κυρίως την κατασκευή, την διύλιση και την παραγωγή, όπως π.χ. κατασκευή επίπλων
- ο **τριτογενής τομέας** που αφορά κυρίως τις υπηρεσίες και τη διανομή αγαθών
- ο **τεταρτογενής τομέας**, ο οποίος είναι νέος οικονομικός τομέας στη βιομηχανία που αφορά κυρίως την τεχνολογική έρευνα, τον σχεδιασμό και την εξέλιξη όπως π.χ. τον προγραμματισμό σε ένα υπολογιστικό σύστημα.⁹

2.1.2 ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Οι βασικότεροι κλάδοι βιομηχανίας στη χώρα μας είναι οι ακόλουθοι:

A. ΓΕΩΡΓΙΑ - ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ – ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ

B. ΟΡΥΧΕΙΑ – ΛΑΤΟΜΕΙΑ :

- ♦ Εξόρυξης άνθρακα και λιγνίτη
- ♦ Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου
- ♦ Εξόρυξη μεταλλούχων μεταλλευμάτων
- ♦ Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες

Γ. ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ:

- ♦ Τρόφιμα
- ♦ Ποτά
- ♦ Καπνός
- ♦ Κλωστοϋφαντουργικές ύλες
- ♦ Είδη ένδυσης
- ♦ Δέρματα-είδη υπόδησης
- ♦ Ξύλο και φελλός
- ♦ Χαρτί και προϊόντα από χαρτί
- ♦ Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
- ♦ Παράγωγα πετρελαίου και άνθρακα
- ♦ Χημικά προϊόντα
- ♦ Βασικά φαρμακευτικά προϊόντα και σκευάσματα
- ♦ Προϊόντα από ελαστική και πλαστική ύλη
- ♦ Μη μεταλλικά ελαστικά

⁸ «ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- Η ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια: Βιομηχανία»- (el.wikipedia.org) -(Εργασία Σεμιναρίου)

⁹ «Εργασία Σεμιναρίου: Η οικονομική κρίση στη Βιομηχανία τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα»

- ◆ Βασικά μέταλλα
- ◆ Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων
- ◆ Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρ/κα και οπτικά προϊόντα
- ◆ Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός
- ◆ Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού
- ◆ Μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα
- ◆ Λοιπός εξοπλισμός μεταφορών
- ◆ Έπιπλα
- ◆ Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
- ◆ Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού

Δ. ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ:

- ◆ Παραγωγή και διανομή ηλεκτρικού ρεύματος

Ε. ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ:

- ◆ Επεξεργασία και παροχή φυσικού νερού¹⁰

---

¹⁰ «ΠΗΓΗ: ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ- el.wikipedia.org, ΕΛΣΤΑΤ -(www.statistics.gr)»-Εργασία Σεμιναρίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ- ΠΟΤΩΝ

3.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ- ΠΟΤΩΝ

Η ελληνική βιομηχανία Τροφίμων και Ποτών αποτελεί σταθερά ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του δευτερογενούς τομέα της ελληνικής οικονομίας και έναν από τις κινητήριους μοχλούς της ελληνικής μεταποίησης.¹¹

Κατάταξη κλάδων μεταποίησης με βάση το σύνολο των απασχολούμενων, για το σύνολο των επιχειρήσεων (άνω και κάτω των 10 ατόμων), στοιχεία 2008

Κλάδος	Κωδ. ΣΤΑΚΟΔ 2008	Αριθμός απασχολούμενων	Αριθμός επιχειρήσεων	Προστιθέμενη αξία	Κύκλος εργασιών
Τρόφιμα	10	21,20%	18,40%	19,40%	17,40%
Μεταλλικά προϊόντα	25	10,70%	14,10%	8,20%	7,20%
Ένδυση	14	8,20%	13,50%	4,40%	2,80%
Μη μεταλλικά Ορυκτά	23	6,70%	5,50%	8,40%	6,60%
Έπιπλα	31	5,00%	8,00%	2,40%	1,70%
Μηχανήματα Είδη εξοπλισμού	28	4,60%	3,30%	3,80%	2,40%
Βασικά μέταλλα	24	4,60%	1,40%	6,80%	11,20%
Πλαστικές ύλες, προϊόντα από ελαστικό	22	3,70%	1,70%	3,70%	3,20%
Κλωστοϋφαντουργία	13	3,60%	3,10%	2,50%	1,80%
Εκτυπώσεις	18	3,50%	4,00%	2,80%	1,30%
Ξύλο, φελλός	16	3,20%	6,90%	1,50%	1,40%
Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων	33	3,00%	4,80%	2,70%	0,20%
Χημικά	20	3,00%	0,90%	5,10%	4,30%
Άλλες μετα/κές δραστηριότητες	32	2,70%	5,30%	1,20%	0,90%
Ηλεκτρ/κός εξοπλισμός	27	2,40%	1,70%	2,60%	2,70%
Ποτοποιία	11	2,40%	1,00%	6,60%	3,70%
Χαρτοποιία	17	2,20%	1,00%	2,30%	1,90%

¹¹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010»-(www.iobe.gr)

Λ. εξοπλισμός μεταφορών	30	1,80%	0,50%	2,40%	0,50%
Φαρμακευτικά προϊόντα	21	1,50%	0,10%	3,90%	1,80%
Η/Υ	26	1,30%	0,80%	1,50%	0,80%
Δέρμα και δερμάτινα είδη	15	1,30%	1,70%	0,60%	0,50%
Οπτόνθρακας, προϊόντα διύλισης πετρελαίου	19	1,20%	0,20%	4,10%	23,60%
Μηχανοκίνητα οχήματα	29	1,10%	0,40%	0,90%	0,70%
Καπνός	12	0,50%	0,00%	1,50%	1,00%

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

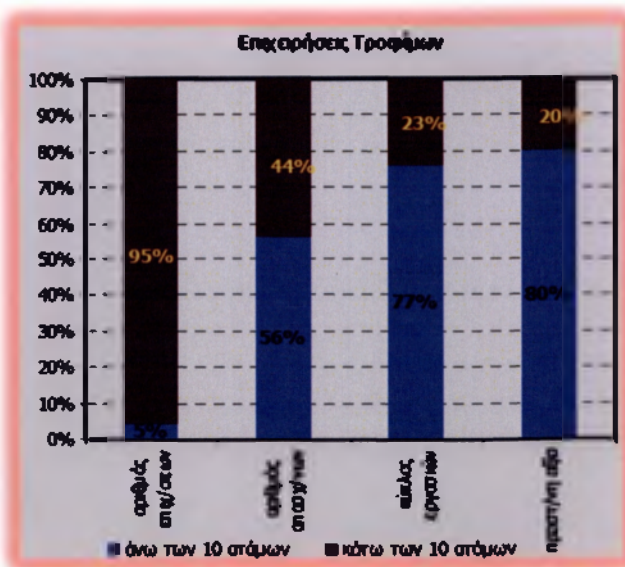
Αναλυτικά και σύμφωνα με τα διαρθρωτικά στοιχεία για το 2008, το σύνολο των επιχειρήσεων των κλάδων **Τροφίμων και Ποτών** αγγίζει τις 16.353, αντιπροσωπεύοντας το 19,4% του συνόλου των μεταποιητικών επιχειρήσεων (άνω και κάτω των 10 ατόμων), εκ του οποίου το 18,4% ανήκει στη βιομηχανία Τροφίμων. Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του αριθμού των επιχειρήσεων στα Τρόφιμα και Ποτά υπήρξε θετική τα τελευταία έτη και υψηλότερη σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης κατά το 2006-2007, γεγονός το οποίο υποδηλώνει ότι στους κλάδους Τροφίμων και Ποτών δημιουργούνται περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης. Παρ' όλα αυτά, λόγω της πρόσφατης αλλαγής στην ταξινόμηση των κλάδων, τα στοιχεία του 2008 για τους κλάδους Τροφίμων και Ποτών δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα του 2007, επομένως ο υπολογισμός της ποσοστιαίας μεταβολής τους το 2008 σε σχέση με το 2007 δεν θεωρείται απολύτως δόκιμος. Δεύτερος κατά σειρά κλάδος σε πλήθος επιχειρήσεων είναι η κατασκευή μεταλλικών προϊόντων (Κωδικός 25), ο οποίος αντιπροσωπεύει το 14,1% του συνόλου και τρίτη η βιομηχανία κατασκευής ειδών ένδυσης (Κωδικός 14), η οποία αντιπροσωπεύει το 13,5%

Σε όρους **απασχόλησης**, τα **Τρόφιμα και Ποτά** καταλαμβάνουν μια ακόμη πρωτιά, αφού στους κλάδους εργάζεται το 23,6% του συνόλου των απασχολουμένων της μεταποίησης (21,2% για τα Τρόφιμα και 2,4% για τα Ποτά), γεγονός το οποίο σημαίνει ότι για το 2008 μόνο, ο αριθμός των απασχολουμένων ξεπερνούσε τις 117 χιλιάδες. Παρ' όλα αυτά, την ίδια χρονιά είχε σημειώσει μείωση της τάξεως του 4,2% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, όταν στην μεταποίηση η αντίστοιχη πτώση ήταν μικρότερη (-2%). Ως προς τον αριθμό των εργαζομένων στη μεταποίηση, ακολουθεί η κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με σημαντική διαφορά (10,7%) και η κατασκευή ειδών ένδυσης (8,2%).

Σε όρους **κύκλου εργασιών**, οι κλάδοι **Τροφίμων και Ποτών** το 2008 καλύπτουν το 21,1% του συνόλου του κύκλου εργασιών του μεταποιητικού τομέα (17,4% για τα Τρόφιμα και 3,7% για τα Ποτά), πραγματοποιώντας συνολικά πωλήσεις αξίας 11,3 δισ. ευρώ, κατατάσσοντάς τους στη δεύτερη θέση. Πρώτη σε όρους κύκλου εργασιών έρχεται το 2008 η παραγωγή οπτόνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου (Κωδικός 19), η οποία καλύπτει το 23,6% του συνόλου της μεταποίησης, με την παραγωγή βασικών μετάλλων (Κωδικός 24) και την κατασκευή μεταλλικών προϊόντων (Κωδικός 25) να ακολουθούν, με μερίδια της τάξης του 11,2% και 7,2% αντίστοιχα.

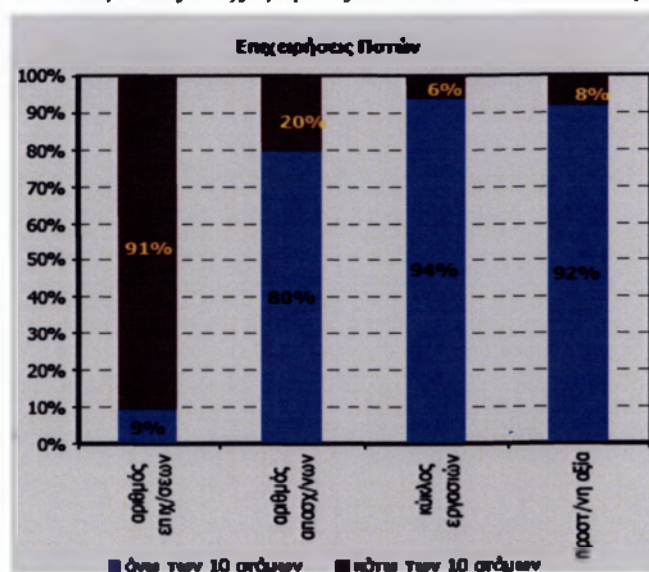
Σε όρους **προστιθέμενης αξίας**, τα **Τρόφιμα και τα Ποτά** κατατάσσονται πρώτα με βάση τα στοιχεία του 2008, συνεισφέροντας κατά το 26% στο σύνολο της μεταποίησης (19,4% τα Τρόφιμα και 6,6% τα Ποτά), δηλαδή περίπου τα 4,7 δισ. ευρώ. Από τους υπόλοιπους κλάδους εκείνοι οι οποίοι επίσης κατέχουν σημαντικό μερίδιο επί του συνόλου στη συγκεκριμένη κατηγορία είναι τα Μη μεταλλικά ορυκτά (Κωδικός 23) και τα Μεταλλικά προϊόντα (Κωδικός 25), συμβάλλοντας αντίστοιχα κατά 8,4% και 8,2% στο σύνολο της προστιθέμενης αξίας στη μεταποίηση. Η σημασία των Τροφίμων και των Ποτών στο σύνολο της εγχώριας μεταποίησης είναι επομένως φανερή, αφού

διαχρονικά κυριαρχεί σε βασικά διαρθρωτικά και οικονομικά μεγέθη, παρουσιάζοντας τις υψηλότερες επιδόσεις σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, απασχολούμενων και προστιθέμενης αξίας και τη δεύτερη καλύτερη επίδοση σε όρους κύκλου εργασιών, μετά τα Διυλιστήρια. Επιπλέον πληροφόρηση για την διάρθρωση των κλάδων **Τροφίμων** και **Ποτών** παρέχουν τα στοιχεία για την κατανομή στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, δηλαδή την κατανομή των κλάδων χωρίς τις πολύ μικρές επιχειρήσεις

Όπως γίνεται φανερό και από τους διπλανούς πίνακες, ενώ η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων τόσο στα Τρόφιμα, όσο και τα Ποτά (σε ποσοστά 95% και 91% αντίστοιχα) είναι επιχειρήσεις κάτω των 10 ατόμων, η συντριπτική πλειονότητα των εργαζομένων, του κύκλου εργασιών αλλά και της προστιθέμενης αξίας στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων καταλαμβάνουν τα υψηλότερα μερίδια του συνόλου των επιχειρήσεων στους δύο κλάδους. Αναλυτικά, για τις επιχειρήσεις Τροφίμων άνω των δέκα ατόμων ο αριθμός των επιχειρήσεων καλύπτει το 5% του συνόλου ενώ για τις επιχειρήσεις Πότων το 9%. Ο αριθμός των απασχολούμενων το 56% και 80% αντίστοιχα. Για τις επιχειρήσεις Τροφίμων ο κύκλος εργασιών καλύπτει το

77%, ενώ για τις επιχειρήσεις Ποτών το 94%. Τέλος

όσον αφορά τους όρους της προστιθέμενης αξίας, οι επιχειρήσεις Τροφίμων καλύπτουν το 80% και το 92% οι επιχειρήσεις Ποτών. Για τις επιχειρήσεις Τροφίμων κάτω των δέκα ατόμων ο αριθμός των απασχολούμενων καλύπτει το 44% ενώ για τις επιχειρήσεις Ποτών το 20%. Ο κύκλος εργασιών καλύπτει το 23% και 6% αντίστοιχα. Για τους όρους της προστιθέμενης αξίας οι επιχειρήσεις Τροφίμων καλύπτουν το 20% ενώ οι εταιρίες Ποτών το 8% αντίστοιχα.¹²

Οι σχετικές κατατάξεις σε σχέση με τους υπόλοιπους κλάδους της μεταποίησης στα βασικά διαρθρωτικά στοιχεία για τις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, υποδηλώνουν ότι τα Τρόφιμα έρχονται και

πάλι πρώτα σε όρους προστιθέμενης αξίας, αριθμού επιχειρήσεων και απασχολούμενων και δεύτερα στη σχετική κατάταξη ως προς τον κύκλο εργασιών, μετά τα Διυλιστήρια όπως και στο σύνολο των επιχειρήσεων (με βάση τον παρακάτω Πίνακα).¹³

¹² «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iobe.gr)

¹³ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iobe.gr)

Κατάταξη κλάδων Μεταποίησης με βάση τα κύρια οικονομικά μεγέθη για τις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, στοιχεία 2008

ΚΛΑΔΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
Οπτάνθρακας, προϊόντα διύλισης πετρελαίου	29,20%
Τρόφιμα	16,60%
Βασικά μέταλλα	12,10%
Μη μεταλλικά ορυκτά	6,40%
Μεταλλικά προϊόντα	4,90%
ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ	
Τρόφιμα	20,70%
Μη μεταλλικά ορυκτά	9,50%
Ποτοποιία	8,30%
Βασικά μέταλλα	7,30%
Μεταλλικά προϊόντα	6,80%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
Τρόφιμα	19,80%
Μεταλλικά προϊόντα	10,00%
Μη μεταλλικά ορυκτά	8,80%
Ένδυση	8,40%
Πλαστικές ύλες, προϊόντα από ελαστικό	5,70%
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	
Τρόφιμα	23,20%
Μεταλλικά προϊόντα	8,10%
Μη μεταλλικά ορυκτά	7,60%
Βασικά μέταλλα	5,70%
Ένδυση	5,30%

ΠΗΓΗ: IOBE

3.1.1 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

Σε επίπεδο υποκλάδων τριψήφιας κωδικοποίησης των Τροφίμων και Ποτών κατά ΣΤΑΚΟΔ 2008, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για το 2008, ο υποκλάδος «Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων» κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό του αριθμού των επιχειρήσεων στα Τρόφιμα και Ποτά (60,2%) στο σύνολο των επιχειρήσεων, αλλά και στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων (33%), ενώ και σε ποσοστό αριθμού απασχολούμενων καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο σε σχέση με τους υπόλοιπους κλάδους (38% στο σύνολο των επιχειρήσεων και 21% στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων).¹⁴

¹⁴ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

Κατανομή βασικών μεγεθών Υποκλάδων Τροφίμων και Ποτών σε επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων και στο σύνολο των επιχειρήσεων, στοιχεία 2008

Κωδ. ΣΤΑΚΟΔ 2008	Κλάδος	Αριθμός επιχ/ων*		Αριθμός απασχ/νων*		Ακαθάριστη προσ. αξία [†]		Κύκλος εργασιών*	
		Άνω 10 ατ.	Σύνολο	Άνω 10 ατ.	Σύνολο	Άνω 10 ατ.	Σύνολο	Άνω 10 ατ.	Σύνολο
101	Επεξεργασία και συντήρηση κρέατος και παραγωγή προϊόντων κρέατος	10,2	3,1	10,1	6,9	7,9	7,2	8,7	7,5
102	Ψάρια, καρκινοειδή και μαλάκια, παρασκευασμένα και διατηρημένα	1,3	0,5	2,1	1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
103	Επεξεργασία και συντήρηση φρούτων και λαχανικών	12,3	4,1	12,4	9,1	9	8,6	11,2	10,6
104	Παραγωγή φυτικών & ζωικών ελαίων	3,2	12,2	2	5,7	3,3	4,6	6	6,1
105	Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	10,1	5,1	20	13,9	18,9	17,3	22	21,2
106	Παραγωγή προϊόντων αλευρόμυλων, παραγωγή προϊόντων αμύλων	4,4	2	3,3	2,8	3,4	3,1	4,9	4,5
107	Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων	33	60,2	20,7	38	13,4	19	11	17,9
108	Ζαχαρώδη, κακάο, αρτύματα και καρυκεύματα	11,9	6,2	12	9,3	12,9	12	10,9	10

109	Παραγωγή παρασκευασμένων ζωοτροφών	3,8	1,3	3,8	2,7	1,4	1,4	3,4	3,2
110	Ποτοποιία	9,9	5,3	13,6	10	28,5	25,3	20,5	17,7
10+11	Τρόφιμα+ Ποτοποιία	100	100	100	100	100	100	100	100

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

* Ποσοστά επί της εκατό(%)

Σε όρους κύκλους εργασιών, ο κλάδος 105 «Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων» αντιπροσωπεύει το 21,2% του συνόλου στα Τρόφιμα και Ποτά, τόσο στο σύνολο των επιχειρήσεων, όσο και στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, ενώ ακολουθούν με μικρές διαφορές οι κλάδοι «Παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων» (17,9% στο σύνολο των επιχειρήσεων) και τα Ποτά (17,7%), των οποίων το μερίδιο στο σύνολο του κύκλου εργασιών αυξάνεται στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων (20,5%). Σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, τα Ποτά έρχονται πρώτα στη σχετική κατάταξη, με ποσοστό της τάξης του 25,3% και 28,5% αντίστοιχα στο σύνολο των επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων, παρά το γεγονός ότι αποτελούν το 5,3% και 10% του συνόλου των επιχειρήσεων αντίστοιχα στις δύο αυτές κατηγορίες. Δεύτερη έρχεται η παραγωγή ειδών αρτοποιίας και αλευρωδών προϊόντων και τρίτα τα γαλακτοκομικά προϊόντα, με ποσοστά που φθάνουν για το σύνολο των επιχειρήσεων το 19% και 17,3% αντίστοιχα της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, με τη σειρά αυτή να αντιστρέφεται ωστόσο στις επιχειρήσεις άνω των 10 ατόμων.¹⁵

3.2 ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ- ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Ο κλάδος Τροφίμων και Ποτών απαριθμεί περισσότερες από 310 χιλιάδες επιχειρήσεις και χαρακτηρίζεται σταθερά στη συντριπτική του πλειονότητα από επιχειρήσεις κάτω των 250 ατόμων. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το 2007, το 99,1% των επιχειρήσεων του κλάδου αποτελείται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες όμως αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 1/2 του κύκλου εργασιών του συνόλου των επιχειρήσεων και το 63% του συνόλου της απασχόλησης του κλάδου.

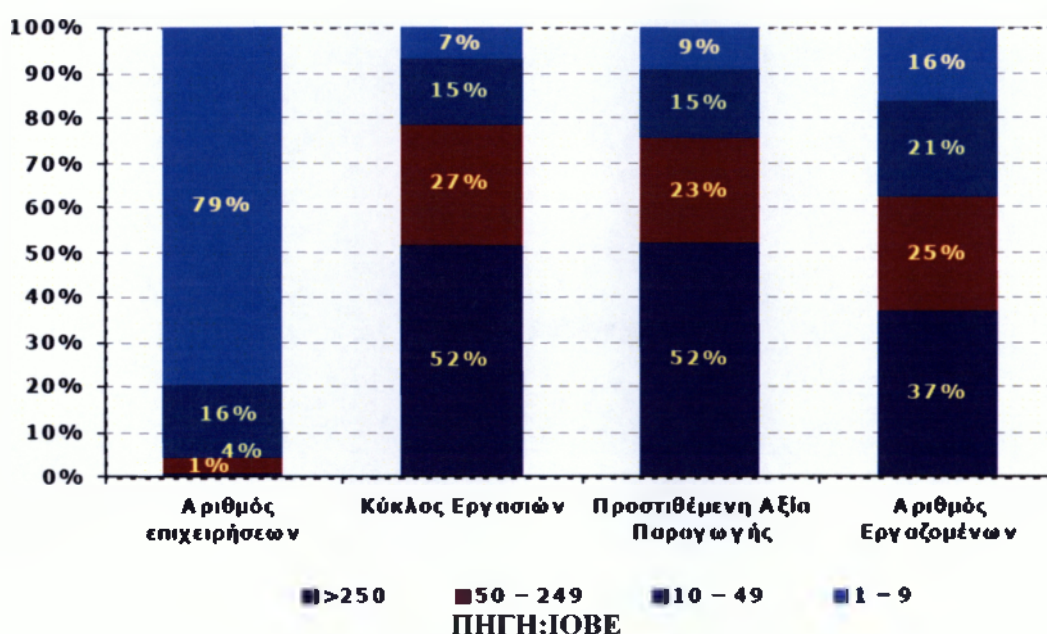
Οικονομικά στοιχεία σε Τρόφιμα-Ποτά και Μεταποίηση βάσει μεγέθους, στοιχεία 2007

Μέγεθος επιχειρήσεων	Κλάδος	Αριθμός επιχ/ων	Κύκλος εργασιών	Προστιθέμενη αξία παραγωγής	Αριθμός εργαζομένων	Παραγωγικότητα εργασίας
1 έως 9	Τρόφιμα- Ποτά	79,40%	6,70%	9,20%	16,30%	53,60%
	Μεταποίηση	80,80%	5,50%	7,40%	13,80%	52,80%
10 έως 49	Τρόφιμα- Ποτά	16,10%	14,70%	15,10%	21,20%	69,80%
	Μεταποίηση	14,80%	12,70%	15,30%	20,30%	75,70%
50 έως 249	Τρόφιμα- Ποτά	3,60%	26,80%	23,50%	25,30%	93,30%
	Μεταποίηση	3,60%	21,10%	22,50%	25,20%	90,40%

¹⁵ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.ioebe.gr)

> 250	Τρόφιμα-Ποτά	0,90%	51,80%	52,30%	37,20%	142,90%
	Μεταποίηση	0,80%	60,60%	54,80%	40,70%	134,70%
1 έως 249	Τρόφιμα-Ποτά	99,10%	48,20%	47,70%	62,80%	74,80%
	Μεταποίηση	99,20%	39,40%	45,20%	59,30%	76,40%
Σύνολο	Τρόφιμα-Ποτά	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
	Μεταποίηση	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

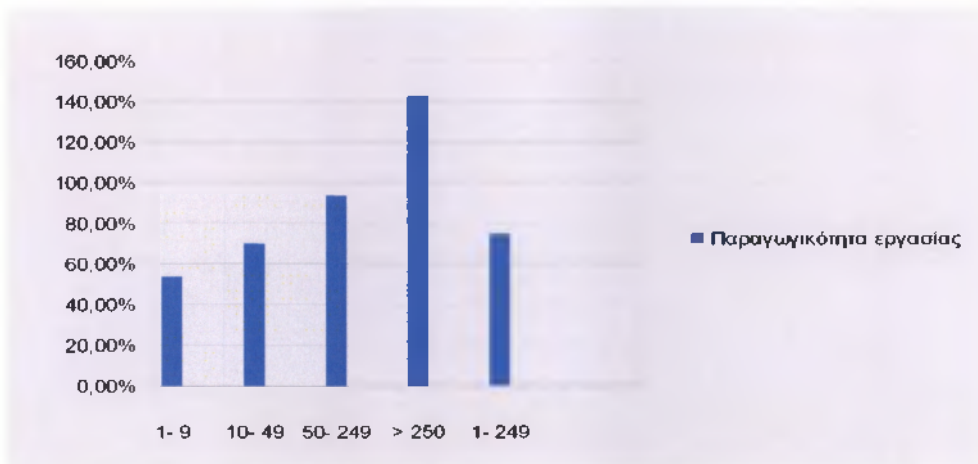
Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (1 έως 9 άτομα) εκτιμώνται περίπου σε 246.267 και συνιστούν σχεδόν το 79,4% του συνόλου. Στη μεταποίηση, η συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων σε ποσοστό 80,8%, χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές. Οι μικρές επιχειρήσεις (10 έως 49 άτομα) στα Τρόφιμα-Ποτά αποτελούν το 16,1% του συνόλου, ενώ οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις (50 έως 249 άτομα) συνιστούν το αρκετά χαμηλό 3,6% του συνόλου, ποσοστό ανάλογο με εκείνο της Μεταποίησης. Παρ' όλα αυτά, ο **κύκλος εργασιών** στις μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, αποτελεί το 26,8% του συνόλου του κλάδου στα Τρόφιμα-Ποτά, ενώ ένας στους τέσσερις εργαζόμενους απασχολείται σε αυτές.

Από την άλλη πλευρά οι μεγάλες επιχειρήσεις (άνω των 250 ατόμων), αν και αποτελούν μόλις το 0,9% των επιχειρήσεων του κλάδου, πραγματοποιούν το 51,8% του συνολικού **κύκλου εργασιών** και το 52,3% της **προστιθέμενης αξίας** και απασχολούν το 37,2% του **συνόλου των εργαζομένων** της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών.

Όπως συμβαίνει στους περισσότερους βιομηχανικούς κλάδους οι μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις εκτός από το ότι απορροφούν ένα σημαντικό τμήμα του εργατικού δυναμικού, παράγουν και το μεγαλύτερο εύρος των παραγόμενων προϊόντων και κατ' επέκταση του κύκλου εργασιών και της προστιθέμενης αξίας παραγωγής του κλάδου. Αλλά και σε όρους **παραγωγικότητας** της εργασίας ισχύει εν γένει η αναλογική σχέση μεγέθους επιχείρησης και ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ανά απασχολούμενο, τόσο στον κλάδο Τροφίμων και Ποτών, όσο

και στο σύνολο της Μεταποίησης. Με άλλα λόγια η παραγωγικότητα της εργασίας συνήθως αυξάνεται, καθώς αυξάνεται το μέγεθος της επιχείρησης. (βλέπε κάτωθι διάγραμμα)

Παραγωγικότητα εργασίας ανά μονάδα επιχείρησης

Αναλυτικά, η παραγωγικότητα εργασίας για τις επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών που απασχολεί από 1 έως 9 άτομα φθάνει το 53,6% (με βάση τον παραπάνω Πίνακα για τα οικονομικά στοιχεία σε Τρόφιμα-Ποτά και Μεταποίηση βάσει μεγέθους, στοιχεία 2007). Για τις επιχειρήσεις με αριθμό ατόμων από 10 έως 49 άτομα η παραγωγικότητα εργασίας φθάνει το 69,8%, από 50 έως 249 το 93,3% ενώ για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων η παραγωγικότητα εργασίας αγγίζει το 142,9%. Τέλος, για επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών που απασχολούν από 1 έως 249 άτομα η παραγωγικότητα εργασίας αγγίζει το 74,8% του κλάδου.

Σε όρους πωλήσεων, η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή επιχείρηση στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών παραμένει η Nestle, με πωλήσεις που φθάνουν τα 17,6 δις ευρώ, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, απασχολώντας 94.200 εργαζομένους. Ακολουθούν η Heineken, η Unilever, η Groupe Danone και η Lactalis, οι οποίες πραγματοποίησαν πωλήσεις ύψους 42,2 δις ευρώ το 2008, απασχολώντας 127.400 εργαζομένους, οι οποίοι μαζί με τους εργαζόμενους στη Nestle, αποτελούν σχεδόν το 5% του συνόλου των απασχολουμένων του κλάδου.

3.2.1 ΔΙΑΦΩΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΥΠΟΚΛΑΔΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Σε επίπεδο υποκλάδων Τροφίμων-Ποτών στην Ε.Ε.-27, οι τρεις μεγαλύτεροι σε όρους αριθμού επιχειρήσεων, εργαζομένων και κύκλου εργασιών είναι τα «Άλλα είδη διατροφής», τα «Προϊόντα κρέατος», και η «Ποτοποιία», σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία.¹⁶ Ο κλάδος «Άλλα είδη διατροφής» είναι ένα μεγάλο και αρκετά ετερογενές τμήμα της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών, καθώς περιλαμβάνει κατηγορίες προϊόντων όπως αρτοποιία, νωπά είδη ζαχαροπλαστικής, κακάο, τσάι, καφέ, ζάχαρη, φρυγανιές και μπισκότα, σοκολάτα και ζαχαρωτά και ζυμαρικά, το οποίο αντιπροσωπεύει το 63,2% του συνόλου των επιχειρήσεων Τροφίμων-Ποτών.

¹⁶ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iohe.gr)

Βασικά οικονομικά μεγέθη επιχειρήσεων υποκλάδων Τροφίμων-Ποτών Ε.Ε. -27, 2007

Κλάδοι	Αριθ. επιχειρήσεων (σε χιλ.)	Κύκλος εργασιών (σε δις ευρώ.)	Προστ.αξία (σε δις ευρώ.)	Αριθ.απασχ/νων (σε χιλ.ευρώ)	Παραγ/τα εργασίας ανά εργαζ. (σε χιλ.)	Επενδ/εις ανά εργαζ. (σε χιλ.)
Προϊόντα κρέατος	42,9	190	33	1000	33	5,3
Προϊόντα βρώσιμων αλευριμάτων	4,1	23,2	4,3	125,9	34,4	5,8
Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά	10,2	58,1	12,8	282,4	45,2	9
Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη	9	42,4	4,2	65,9	64,1	18,1
Γαλακτοκομικά προϊόντα	12,9	130	19	388,2	51	-
Προϊόντα αλευρόμυλων	7,7	38,5	7,2	120,1	60,2	13,4
Παρασκευασμένες ζωοτροφές	5,1	63,4	8	127,7	62,6	12,4
Άλλα είδη διατροφής	196,2	246,4	74,7	2077	36	5,3
Ποτοποιία	22,2	140	35,4	460	74	19
Τρόφιμα-Ποτά	310,3	934,5	198,6	4647,2	42,7	8

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Συνολικά, οι τρεις μεγαλύτεροι υποκλάδοι της βιομηχανίας αντιπροσωπεύουν το 76,1% του συνόλου των απασχολουμένων, το 84,2% του συνόλου των επιχειρήσεων, το 61,7% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου και το 72% της προστιθέμενης αξίας. Ακολουθούν τα «Γαλακτοκομικά προϊόντα», τα οποία παρουσιάζουν εξίσου υψηλό κύκλο εργασιών, στα 130 δις ευρώ για το 2007, συνιστώντας το 14% του συνόλου του κλάδου, τα «Επεξεργασμένα φρούτα και λαχανικά» και οι «Παρασκευασμένες ζωοτροφές», υποκλάδοι οι οποίοι συγκεντρώνουν με τη σειρά τους συνολικά το 13% του συνολικού κύκλου εργασιών και το 9% του αριθμού απασχολουμένων του κλάδου. Ως προς την παραγωγικότητα της εργασίας, η υψηλότερη προστιθέμενη αξία ανά εργαζόμενο καταγράφεται σταθερά στη Ποτοποιία (74.000 ευρώ ανά εργαζόμενο), ενώ ακολουθούν τα «Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη», οι «Παρασκευασμένες ζωοτροφές» και με μικρή διαφορά τα «Προϊόντα αλευρομύλων», κλάδοι οι οποίοι αποτελούν σε όρους αριθμού εργαζομένων σχεδόν το 17% του συνόλου. Σε όρους επενδύσεων ανά εργαζόμενο, ο κλάδος που υπερτερεί έναντι των υπολοίπων είναι και εδώ τα Ποτά, με επενδύσεις που φθάνουν τα 19.000 ευρώ ανά εργαζόμενο, ενώ πολύ κοντά βρίσκεται και ο υποκλάδος «Φυτικά και ζωικά έλαια και λίπη», με 18100 ευρώ ανά εργαζόμενο. Στον ετερογενή κλάδο «Άλλα είδη διατροφής» δραστηριοποιούνται περίπου 196.200 επιχειρήσεις, οι οποίες προσφέρουν θέσεις εργασίας σε πάνω από 2 εκατ. εργαζομένους, δηλαδή το 44,7% του συνόλου των εργαζομένων. Ο συγκεκριμένος κλάδος πραγματοποιεί κύκλο εργασιών που φθάνει τα 246,4 δις ευρώ το 2007. Η «αρτοποιία και νωπά είδη ζαχαροπλαστικής» συνιστά το μεγαλύτερο επιμέρους υποκλάδο των «άλλων ειδών διατροφής», αντιπροσωπεύοντας το 83% του συνόλου των επιχειρήσεων και με κύκλο εργασιών που φθάνει το 30% του συνόλου. Ο δεύτερος μεγαλύτερος υποκλάδος μετά την «αρτοποιία και νωπά είδη ζαχαροπλαστικής» σε όρους απασχόλησης, προστιθέμενης αξίας και κύκλου εργασιών είναι ο υποκλάδος «κακάο, σοκολάτα και ζαχαρωτά» με τους «φρυγανιές, μπισκότα» και «τσάι, καφές» να ακολουθούν.

Επιπρόσθετα, ο κλάδος των Ποτών συνιστά το 15% του συνολικού κύκλου εργασιών των Τροφίμων-Ποτών και το 17,8% της προστιθέμενης αξίας, απασχολώντας 460.000 εργαζόμενους (10% του συνόλου) 22.186 επιχειρήσεις (7,2% του συνόλου). Από τους επιμέρους υποκλάδους της Ποτοποιίας, ο μεγαλύτερος σε αριθμό επιχειρήσεων είναι το «κρασί», κατέχοντας το 43% του συνόλου των επιχειρήσεων των Ποτών, ενώ ακολουθούν ισόποσα (19% του συνόλου) τα «οινοπνευματώδη ποτά» και τα «μεταλλικά νερά και αναψυκτικά», υποκλάδος ο οποίος απασχολεί και το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων της Ποτοποιίας (34% του συνόλου). Τέλος, οι υποκλάδοι που καταγράφουν τον υψηλότερο κύκλο εργασιών είναι η «μπίρα από βύνη» (31% του συνόλου του υποκλάδου), το «κρασί», και τα «οινοπνευματώδη ποτά» (17% και 16% αντίστοιχα του συνόλου του κύκλου εργασιών του υποκλάδου).¹⁷

---

¹⁷ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

4.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

Η παγκόσμια οικονομική κρίση, που ξεκίνησε στα μέσα του 2008 και κορυφώθηκε τους πρώτους μήνες του 2009, επηρέασε το σύνολο της οικονομίας διεθνώς.¹⁸ Στην χώρα μας, οι αρνητικές επιπτώσεις της κρίσης έγιναν αισθητές στους περισσότερους κλάδους της οικονομίας, μεταξύ των οποίων και στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών. Στην ενότητα αυτή περιγράφονται τα αποτελέσματα του Ιδρύματος Οικονομικών Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) με άξονα τις βιομηχανικές επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών. Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνα συμμετείχε ένα σύνολο 587 επιχειρήσεων ΑΕ και ΕΠΕ από όλους τους τομείς της οικονομίας, οι οποίες απασχολούσαν τη στιγμή της έρευνας πάνω από 90.000 εργαζομένους. Στην έρευνα αυτή συμμετείχαν και 42 επιχειρήσεις του κλάδου Τροφίμων-Ποτών, τα 2/3 των οποίων είναι μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις, με περισσότερους από 100 εργαζομένους. Από την έρευνα προκύπτει ότι οι πρώτες εντυπώσεις της συντριπτικής πλειονότητας των επιχειρήσεων του κλάδου Τροφίμων-Ποτών, είναι αρνητικές ή έντονα αρνητικές. Μέχρι τα μέσα του περασμένου έτους, οι επιχειρήσεις δήλωναν ότι τα δύσκολα δεν έχουν περάσει και οι προβλέψεις τους για το επόμενο διάστημα παρέμεναν σε μεγάλο βαθμό δυσμενείς. Παρά την σταθεροποίηση που είχε αρχίσει να διαφαίνεται από το καλοκαίρι και μετά, η αβεβαιότητα για την έκταση των συνεπειών της κρίσης και το χρόνο αποκατάστασης της ευρυθμίας στην οικονομική δραστηριότητα ήταν εμφανής στις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις των περισσότερων επιχειρήσεων.

4.2 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στο ερώτημα για την επίδραση της κρίσης το 62% των επιχειρήσεων Τροφίμων-Ποτών, εκτιμά ότι αυτή ήταν αρνητική ή έντονα αρνητική, όταν στο σύνολο της Μεταποίησης, το ποσοστό είναι πολύ υψηλότερο (81%). Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών διατύπωναν σχετικά ηπιότερες εκτιμήσεις, έναντι των υπολοίπων κλάδων που έδειχναν μια εντονότερη επίδραση από την κρίση.

Στο ερώτημα για την επίδραση που προβλέπουν οι επιχειρήσεις ότι θα έχει η κρίση το επόμενο δωδεκάμηνο στην επιχείρησή τους, η συντριπτική πλειονότητα (78,6%) προβλέπει ότι η επίδραση θα συνεχίσει να είναι αρνητική, ενώ ένα μόλις 2,4% αναμένει να είναι θετική και το 19% ουδέτερη. Τα αντίστοιχα ποσοστά στο σύνολο της μεταποίησης φανερώνουν και εδώ εντονότερη απαισιοδοξία, αφού το 88% των επιχειρήσεων έκρινε ότι τα «δύσκολα ήταν ακόμη μπροστά» και οι επιπτώσεις θα ήταν ακόμη πιο αρνητικές.

Τα παραπάνω αποτελέσματα ποσοτικοποιούνται πιο εύγλωττα σε ένα δείκτη επίδρασης της κρίσης, ο οποίος κυμαίνεται από τις -100 έως τις 100 μονάδες (ο δείκτης κινείται από τις -100 αν όλες οι επιχειρήσεις απαντούσαν για πολύ αρνητική επίδραση, ενώ 100 αν όλες οι επιχειρήσεις απαντούσαν πολύ θετική) και αντανακλά τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων συνολικά για τον κλάδο των **Τροφίμων και Ποτών**, τη **μεταποίηση** και το **σύνολο των επιχειρήσεων** του δείγματος της έρευνας. Οι λιγότερο αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων Τροφίμων-Ποτών σχετικά με την τρέχουσα, αλλά και την μελλοντική επίδραση της οικονομικής κρίσης, σε σύγκριση με το σύνολο της Μεταποίησης, αλλά και το σύνολο των επιχειρήσεων, αποτυπώνονται στους σχετικούς δείκτες,

¹⁸ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2009» - (www.iobe.gr)

οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα.

Δείκτης επίδρασης της κρίσης στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, στις επιχειρήσεις της μεταποίησης και στο σύνολο των επιχειρήσεων

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Ερώτημα			
Επίδραση της κρίσης μέχρι σήμερα	-34,50%	-52,30%	-48,50%
Επίδραση της κρίσης το επόμενο δωδεκάμηνο	-40,50%	-53,80%	-51,80%

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Επιπλέον από την έρευνα προκύπτει ότι, σε σχέση με το μέγεθος των επιχειρήσεων ως προς τον αριθμό των απασχολουμένων τους, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών εκτιμούν σε μεγαλύτερο ποσοστό αρνητική ή πολύ αρνητική επίδραση μέχρι στιγμής σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις που δείχνουν ανθεκτικότερες (71,4% και 57,1% αντίστοιχα). Όμως, γενικά η σχέση μεγέθους επιχειρήσεων και επίδρασης της κρίσης είναι θετική στο σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα, υποδηλώνοντας ότι οι μικρότερου μεγέθους επιχειρήσεις επηρεάζονται περισσότερο.

4.3 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στο ερώτημα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα επηρεαστούν το επόμενο δωδεκάμηνο ορισμένα από τα βασικά μεγέθη των επιχειρήσεων, επισημαίνεται από τους εκπροσώπους των Τροφίμων και Ποτών ότι αναμένουν ήπια μείωση στις πωλήσεις τους (κατά 5,8% κατά μέσο όρο), ελαφρώς εντονότερη υποχώρηση στις εξαγωγές (κατά 8,6% κατά μέσο όρο) και τις επενδύσεις (9,2%) και μεγαλύτερη στα κέρδη (περίπου -10%).¹⁹

Εκτίμηση της μέσης ποσοστιαίας μεταβολής των βασικών οικονομικών μεγεθών κατά το επόμενο δωδεκάμηνο

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Μέγεθος			
Πωλήσεις	-5,80%	-14,00%	-13,00%
Εξαγωγές	-8,60%	-12,00%	-11,70%
Κόστος εργασίας	2,80%	-0,30%	-0,30%
Κέρδη	-9,90%	-15,60%	-15,30%
Επενδύσεις	-9,20%	-13,90%	-13,10%

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Ωστόσο, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε άλλους κλάδους της βιομηχανίας προβλέπουν σημαντικότερη μείωση σε όλα τα παραπάνω μεγέθη, η οποία στην περίπτωση των κερδών ξεπερνά το 15%. Ως προς το κόστος εργασίας, οι επιχειρήσεις του κλάδου εκτιμούν ότι αυτό θα αυξηθεί κατά 2,8% κατά μέσο όρο, όταν στην μεταποίηση και στο σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος, οι εκτιμήσεις υποδηλώνουν αντίθετα οριακή μείωση του κόστους εργασίας (-0,3%).

Όσον αφορά στο μέγεθος των επιχειρήσεων Τροφίμων-Ποτών, τόσο οι μεγάλες, όσο και οι

¹⁹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2009» - (www.iobe.gr)

μικρομεσαίες επιχειρήσεις εκτιμούν κατά μέσο όρο συρρίκνωση των πωλήσεών τους κατά 5,7%, ενώ και σε σύγκριση με τις επενδύσεις, το μέσο ποσοστό μείωσης δεν διαφέρει σημαντικά ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης. Σε σχέση με τα υπόλοιπα στοιχεία, φαίνεται πως οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις αναφέρουν ηπιότερη υποχώρηση σε σχέση με τις μικρότερες τόσο στα κέρδη τους (-9% έναντι -12% κατά μέσο όρο αντίστοιχα σε μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις), όσο και στις εξαγωγές τους (-7,5% έναντι -11,7% κατά μέσο όρο αντίστοιχα). Τέλος, οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις εκτιμούν οριακή άνοδο στο κόστος εργασίας ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης, ενώ οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου κρίνουν ότι αυτό θα αυξηθεί κατά μέσο όρο κατά 4,8%. Ενδιαφέρον στοιχείο, ιδιαίτερα για την βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών είναι το γεγονός ότι, σε ποσοτικούς όρους η μείωση των κερδών είναι σημαντικότερη της μείωσης των πωλήσεων. Αυτό σημαίνει πως οι επιχειρήσεις για να συγκρατήσουν τα μερίδια αγοράς τους, θα επιλέξουν να μειώσουν τις τιμές τους, παρ' όλο που δεν μπορούν να περιορίσουν αντίστοιχα τα κόστη τους, με αποτέλεσμα να πληγούν περισσότερο τα κέρδη.²⁰

4.4 ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΚΡΙΣΗ

Στην έρευνα προτείνονται μία σειρά από τρόπους με τους οποίους είναι πιθανότερο αντιδράσουν οι επιχειρήσεις απέναντι στη κρίση. Από τα αποτελέσματα διαπιστώνεται ότι η κύρια αντίδραση των επιχειρήσεων του κλάδου είναι η **περικοπή του κόστους λειτουργίας** τους.

Δείκτης αντίδρασης* των επιχειρήσεων στην περίπτωση που η κρίση επηρεάσει αρνητικά τη δραστηριότητα

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Αντίδραση			
Περικοπή κόστους λειτουργίας	67,2	77	75,3
Περιορισμός περιθωρίου κέρδους	59,4	63	66,2
Μείωση παραγωγής/δραστηριότητας	53,1	68,4	53
Μείωση τιμών	42,3	50,5	53

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

* Ο δείκτης διαμορφώθηκε σταθμίζοντας τα ποσοστά των επιχειρήσεων που απάντησαν ως εξής: 0 στην απάντηση «Δεν είναι πιθανό», 0,5 στην απάντηση «Πιθανό» και 1 στην απάντηση «Πολύ πιθανό». Άρα ο δείκτης αυτός κινείται στο διάστημα 0, αν αυτός ο τρόπος αντίδρασης δεν είναι πιθανός και έως 100, αν ο τρόπος αυτός επιλέχθηκε ως πολύ πιθανός απ' όλες τις επιχειρήσεις.

Ο **περιορισμός του περιθωρίου κέρδους** είναι ο αμέσως πιο πιθανός τρόπος αντίδρασης για τις επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών, όπως και στο σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος, ενώ ακολουθεί η **μείωση της παραγωγής/ δραστηριότητας**. Τέλος, ως λιγότερο πιθανός τρόπος αντίδρασης στην περίπτωση που η κρίση επηρεάσει αρνητικά τη δραστηριότητα το επόμενο δωδεκάμηνο, κρίνεται από τις επιχειρήσεις όλων των κλάδων η **μείωση των τιμών**, η οποία μάλιστα στην περίπτωση των Τροφίμων και Ποτών είναι ακόμη λιγότερο πιθανή σε σχέση με το σύνολο των επιχειρήσεων.

Επιπροσθέτως, διαπιστώνεται ότι η **περικοπή του κόστους λειτουργίας** είναι περισσότερο πιθανή στις μεγάλες επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών, λόγω πιθανώς και των οικονομικών κλίμακας που προσφέρει το μέγεθός τους. Αντίθετα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούν πιο πιθανή αντίδραση τη μείωση της παραγωγής τους, με την περικοπή του κόστους λειτουργίας να ακολουθεί. Εστιάζοντας περισσότερο στον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτός ο περιορισμός

²⁰ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2009» - (www.iobe.gr)

του κόστους λειτουργίας, οι επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών απαντούν ότι πρωτίστως χρησιμοποιούν ή θα χρησιμοποιούσαν την προσαρμογή του χρόνου εργασίας (π.χ. μέσω του περιορισμού του υπερωριών) σε όλες τις κατηγορίες προσωπικού, όπως άλλωστε συμβαίνει και στο σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος. Επομένως πιθανός τρόπος είναι η στασιμότητα στις αυξήσεις μισθών κυρίως όμως στην περίπτωση του ειδικευμένου προσωπικού, ενώ σε σχέση με τους ανειδίκευτους εργάτες τα πιο πιθανά μέσα περικοπής του λειτουργικού κόστους είναι η μείωση του αριθμού των απασχολουμένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου/συμβάσεις έργου, τόσο στις μικρές όσο και στις μεγάλες επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους επιλέγουν πάντως σε μεγαλύτερο βαθμό τη συγκράτηση των αυξήσεων των τακτικών αποδοχών του ειδικευμένου τους προσωπικού, ενώ για τα διευθυντικά τους στελέχη, οι επιχειρήσεις του κλάδου επιλέγουν ως βασικό μέγεθος περικοπής του κόστους λειτουργίας, τη στασιμότητα / συγκράτηση στις αυξήσεις των τακτικών τους αποδοχών.

4.5 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Κατανομή ποσοστού (%) επιχειρήσεων με βάση τις επιπτώσεις της κρίσης στη χρηματοδότηση

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Χρημα/τηση			
Έχει γίνει δυσμενέστερη	57,1	61,8	55,7
Δεν έχει επηρεαστεί	40,5	35,9	41,3
Έχει γίνει ευνοϊκότερη	2,4	2,3	3

ΠΗΓΗ: IOBE

Στο ερώτημα σχετικά με το πώς η κρίση έχει επηρεάσει τους όρους χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από το τραπεζικό σύστημα, πάνω από τις μισές επιχειρήσεις στα Τρόφιμα και Ποτά (57%) απαντούν ότι αυτή έχει επηρεάσει αρνητικά, ενώ το 40,5% κρίνει ότι δεν έχει επηρεαστεί, με μόλις το 2,4% να θεωρεί πως έχει γίνει ευνοϊκότερη.²¹ Στο σύνολο της μεταποίησης, το ποσοστό που θεωρεί ότι η χρηματοδότησή του έχει γίνει δυσμενέστερη λόγω κρίσης είναι ελαφρώς υψηλότερο και φθάνει στο 61,8%. Πιο δύσκολο έχει γίνει το περιβάλλον για τις μικρές επιχειρήσεις όπως είναι λογικό, καθώς ένα σημαντικό μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων μικρού και μεσαίου μεγέθους (71,4%) δηλώνει έντονα αρνητικές επιπτώσεις στους όρους χρηματοδότησής του λόγω της κρίσης, συγκριτικά με το αντίστοιχο ποσοστό των μεγάλων επιχειρήσεων (50%).

Κατανομή ποσοστού (%) επιχειρήσεων με βάση τα προβλήματα που συνδέονται με τη δυσμενέστερη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων λόγω κρίσης

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Πρόβλημα			
Περιορισμός ρευστότητας των πελατών / προμηθευτών της επιχείρησης	70,8	67,6	64,4
Υψηλότερο κόστος δανεισμού	37,5	36,8	42,3
Άρνηση τραπεζών να εγκρίνουν νέα δάνεια για την επιχείρηση	29,2	33,8	37,9
Περιορισμός ρευστότητας σε υφιστάμενες γραμμές δανεισμού της επιχείρησης	16,7	25	28,1

ΠΗΓΗ: IOBE

²¹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2009» - (www.iobe.gr)

Επιπλέον, από τις επιχειρήσεις του κλάδου Τροφίμων-Ποτών που εκτιμούν ότι η χρηματοδότηση έχει γίνει δυσμενέστερη, η πλειονότητα (70,8%) εντοπίζει το βασικότερο πρόβλημα στον περιορισμό της ρευστότητας των πελατών/προμηθευτών, εκτίμηση η οποία συμβαδίζει και με την αντίστοιχη των επιχειρήσεων του συνόλου της μεταποίησης, αλλά και του συνόλου των επιχειρήσεων του δείγματος, αν και σε ποσοστά ελαφρώς μικρότερα (67% και 64% αντίστοιχα). Δεύτερο έρχεται το πρόβλημα του υψηλότερου κόστους δανεισμού των επιχειρήσεων (37,5% των επιχειρήσεων) και τρίτη η άρνηση των τραπεζών να εγκρίνουν νέα δάνεια (από το 29,2% των επιχειρήσεων). Τελευταίο κατατάσσεται το πρόβλημα του περιορισμού της ρευστότητας των υφιστάμενων γραμμών δανεισμού (16,7% των επιχειρήσεων). Αξίζει να σημειωθεί ότι και στο σύνολο της μεταποίησης αλλά και όλων των κλάδων, η σχετική σειρά αξιολόγησης των παραπάνω προβλημάτων είναι η ίδια. Δηλαδή στο σύνολό τους οι επιχειρήσεις εκτιμούν ότι η κρίση έχει δημιουργήσει προβλήματα, τα οποία αξιολογούνται με την ίδια σειρά σημαντικότητας από τις επιχειρήσεις Τροφίμων και Ποτών, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.

4.6 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Δείκτης επίδρασης* διαφόρων παραγόντων στις προσπάθειες των επιχειρήσεων για αντιμετώπιση της κρίσης

Κλάδος	Τρόφιμα-Ποτά	Βιομηχανία	Σύνολο επιχειρήσεων
Παράγοντας			
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	-48,8	-59	-61,1
Διαθεσιμότητα και κόστος δανείων	-31	-45	-42,4
Θεσμικό πλαίσιο	-28,8	-40	39,9
Συλλογικές συμβάσεις εργασίας	-23,8	-28,1	-23,9
Οικονομική πολιτική	-21,4	-39,3	-37

ΠΗΓΗ: IOBE

*Ο δείκτης κινείται από το -100 αν όλες οι επιχειρήσεις απαντούσαν για πολύ αρνητική επίδραση έως 100 αν όλες οι επιχειρήσεις απαντούσαν πολύ θετική επίδραση.

Από τις απαντήσεις των επιχειρήσεων στο ερώτημα για τον τρόπο με τον οποίο διάφοροι παράγοντες επηρεάζουν τις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν την κρίση, προκύπτει ότι ανεξάρτητα από το μέγεθός τους, τον πλέον αρνητικό ρόλο παίζουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ).²² Συγκεκριμένα, το 49% των επιχειρήσεων του κλάδου θεωρεί ότι τα ΜΜΕ επηρεάζουν αρνητικά ή πολύ αρνητικά τις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν την κρίση. Τα αντίστοιχα ποσοστά μάλιστα στο σύνολο της μεταποίησης αλλά και το σύνολο των κλάδων είναι ελαφρώς υψηλότερα (59% και 61%). Οι αμέσως επόμενοι ανασταλτικοί παράγοντες είναι η διαθεσιμότητα και το κόστος δανειακών κεφαλαίων αλλά και το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Μικρή σημασία φαίνεται να παίζουν σε όλους τους κλάδους, οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και η εφαρμοζόμενη οικονομική πολιτική, τουλάχιστον κατά τη στιγμή της έρευνας. Η τελευταία ωστόσο φαίνεται να έχει μεγαλύτερη αρνητική επίδραση στο σύνολο των μεταποιητικών επιχειρήσεων σε σχέση με τα Τρόφιμα-Ποτά. Στις μεγαλύτερες πάντως επιχειρήσεις του κλάδου το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο έχει εντονότερη αρνητική επίδραση σε σύγκριση με αυτή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η σχετική δεικτοποίηση κατά σειρά αρνητικής επίδρασης των παραπάνω παραγόντων των επιχειρήσεων στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν την κρίση παρουσιάζεται στον παραπάνω πίνακα.

²² «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2009» - (www.iobe.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

5.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

Στο παρόν κεφάλαιο αναλύεται η χρηματοοικονομική διάρθρωση των επιχειρήσεων ΑΕ και ΕΠΕ που δραστηριοποιούνται στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών. Τα δεδομένα της ανάλυσης βασίζονται σε δημοσιευμένους ισολογισμούς και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, όπως έχουν ανακτηθεί από την βάση δεδομένων της Hellastat. Περίοδος εξέτασης της χρηματοοικονομικής ανάλυσης της εν λόγω βιομηχανίας είναι τα έτη 2007-2009.²³ Για την εξέταση χρηματοοικονομικών μεγεθών έχει επιλεγεί ένα δείγμα 1096 επιχειρήσεων με κύρια δραστηριότητα στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών και για τις οποίες επιχειρήσεις υπήρχαν διαθέσιμες λογιστικές καταστάσεις και για τα τρία εξεταζόμενα έτη (2007-2009). Για το έτος 2006 έχει επιλεγεί ένα δείγμα 1534 επιχειρήσεων και τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση έχουν εξαντληθεί από τους επιχειρηματικούς οδηγούς της ICAP και της Hellastat.²⁴

Η διάρθρωση της χρηματοοικονομικής ανάλυσης της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών είναι η εξής:

- ✓ Ανάλυση του συνόλου του κλάδου την περίοδο 2006-2009: εξέταση βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών και διερεύνηση αριθμοδεικτών
- ✓ Ανάλυση με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων, με κριτήριο τον αριθμό των υπαλλήλων τους την περίοδο 2006-2009: εξέταση βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών και διερεύνηση αριθμοδεικτών. Με την προσέγγιση αυτή επιχειρείται να καταγραφούν οι ενδεχόμενες διαφορετικές τάσεις μεταξύ των επιχειρήσεων ανάλογα με το μέγεθός τους. Ο διαχωρισμός των επιχειρήσεων πραγματοποιήθηκε στις εξής τάξεις μεγέθους:
  1. Πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-10 άτομα)
  2. Μικρές επιχειρήσεις (11-50 άτομα)
  3. Μεσαίες επιχειρήσεις (51-250 άτομα)
  4. Μεγάλες επιχειρήσεις (άνω των 250 ατόμων)

5.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2006-2009

Το 2009 δεν χαρακτηρίζεται από ευνοϊκή εξέλιξη της κερδοφορίας της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών, καθώς η μικρή άνοδος των καθαρών κερδών δεν ήταν αρκετή να συγκρατήσει τις αυξημένες ζημιές, με αποτέλεσμα τα καθαρά κέρδη να μειωθούν το 2009 σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Εξέλιξη ζημιογόνων-κερδοφόρων εταιριών βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών (αξίες σε εκατ. ευρώ)

Αριθμός και κερδοφορία επιχ/ων	2006*	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Σύνολο επιχ/ων	1.534	1.089	1.091	1.091	-	-	-

²³ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iohe.gr)

²⁴ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» -(www.iohe.gr)

Αριθμός κερδοφόρων επιχειρών	1.030	785	781	758	-	-0,5	-2,9
% κερδοφόρων επιχειρών	-	72,1	71,6	69,5	-	-	-
Ύψος καθαρών κερδών προ φόρων	791.059	749,82	738,78	760,66	-	-1,5	3
Αριθμός ζημιογόνων επιχειρών	491	304	310	333	-	2	7,4
% ζημιογόνων επιχειρών	-	27,9	28,4	30,5	-	-	-
Ύψος καθαρών ζημιών προ φόρων	154.393	-128	-169,64	-249,82	-	32,5	47,3

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

* Για το έτος 2006 τα ποσά αναφέρονται για αξίες σε χιλιάδες ευρώ σε σχέση με την περίοδο 2007-2009 που αναφέρονται σε εκατομμύρια ευρώ. Επομένως δεν είναι δυνατή η σύγκριση της ποσοστιαίας μεταβολής της περιόδου 2006-2007.

Πιο συγκεκριμένα, οι ζημιές σχεδόν διπλασιάστηκαν το 2009 (κατά 47,3%) σε 249,8 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα αυξήθηκε και ο αριθμός των ζημιογόνων επιχειρήσεων την τελευταία εξεταζόμενη διετία σε 333 από 310. Από την άλλη πλευρά, ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων παρέμεινε σταθερός το 2009 και τα καθαρά κέρδη ανήλθαν κατά 3% σε 760,7 εκατομμύρια. Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να μειωθεί η αναλογία των κερδοφόρων επιχειρήσεων προς τις ζημιογόνες το 2009. Το 2008 οι ζημιές έφτασαν το 32,5% σε 169,64 εκατ. ευρώ, ενώ παράλληλα αυξήθηκε και ο αριθμός των ζημιογόνων επιχειρήσεων από 304 σε 310 την περίοδο 2007-2008. Ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων μειώθηκε κατά 1,5% σε 738,78 εκατομμύρια, ενώ παράλληλα παρατηρούμε μείωση των κερδοφόρων επιχειρήσεων από 785 σε 781 την περίοδο 2007-2008.²⁵ Για το έτος 2006 σε σχέση με το 2005 ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά 8,31%. Μολαταύτα, το ύψος των κερδών προ φόρων αυξήθηκε κατά 12% το 2006, αγγίζοντας σχεδόν τα 800 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά το ύψος των ζημιών, το 2005 υπήρξε εξαιρετικά δύσκολη χρονιά, ενώ το 2006 η εικόνα βελτιώθηκε και ο κλάδος ανέκτησε τα επίπεδα του 2004.²⁶

5.2.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2006-2009

Εξετάζοντας βαθύτερα τα χρηματοοικονομικά μεγέθη του κλάδου, διαπιστώνεται ότι η μείωση των κερδών κατ' αρχήν ξεκίνησε από αντίστοιχη μείωση του κύκλου εργασιών.

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών (αξίες σε χιλ. ευρώ)

Μεγέθη	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Λογαριασμοί Ισολογισμών							
Καθαρή αξία παγίων	8.899.668	8.658.769	9.290.215	9.365.944	-2,71	7,3	0,8

²⁵ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iobe.gr)

²⁶ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» -(www.iobe.gr)

Αποθέματα	2.096.815	2.080.521	2.179.580	2.078.427	-0,78	4,8	-4,6
Απαιτήσεις	4.392.519	4.074.357	4.210.770	4.362.901	-7,24	3,3	3,6
Διαθέσιμα-Χρεόγραφα	918.628	854.418	976.937	834.126	-7	14,3	-14,6
Σύνολο Ενεργητικού	14.864.794	15.796.049	16.815.762	16.889.674	6,26	6,5	0,4
Ίδια κεφάλαια	7.407.565	7.234.992	7.419.399	6.997.367	-2,33	2,5	-5,7
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.469.495	5.470.026	5.822.508	6.304.577	0,001	6,4	8,3
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.392.683	2.969.367	3.455.860	3.391.921	24,1	16,4	-1,9
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως							
Κυκλος εργασιών	11.287.594	11.208.020	12.141.881	11.438.768	-0,7	8,3	-5,8
Μικτά κέρδη	3.124.967	3.095.775	3.321.455	3.219.445	-0,93	7,3	-3,1
Καθαρά κέρδη προ φόρων	636.666	621.817	569.145	510.841	-2,3	-8,5	-10,2

ΠΗΓΗ: IOBE^{27, 28}

Αναλυτικά, την περίοδο 2006-2007 ο κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά 0,7% σε αντίθεση με την περίοδο 2007-2008 που αυξήθηκε κατά 8,3%. Την περίοδο 2008-2009 παρατηρούμε περαιτέρω μείωση της τάξεως του 5,8%. Τέλος τα καθαρά κέρδη σημειώνουν σημαντική πτώση και στις αντίστοιχες τρεις περιόδους. Αναλυτικά, την περίοδο 2006-2007 παρατηρούμε μείωση των κερδών κατά 2,3%, μείωση 8,5% την περίοδο 2007-2008 και τέλος σημαντική μείωση 10,2% την περίοδο 2008-2009 όπου και παρατηρείται η σημαντική επίδραση της οικονομικής κρίσης στη βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών.

5.2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ-ΠΟΤΩΝ

Ο υπολογισμός και η ανάλυση αριθμοδεικτών διευκολύνει την διαμόρφωση πληρέστερης εικόνας για την πορεία των χρηματοοικονομικών στοιχείων της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών.²⁹ Στην παρακάτω ενότητα αναλύεται η διαχρονική εξέλιξη των βασικότερων χρηματοοικονομικών δεικτών, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για τα δομικά χαρακτηριστικά του κλάδου και τις διαμορφούμενες τάσεις. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται οι αριθμοδείκτες ρευστότητας, αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων.

Οι αριθμοδείκτες ρευστότητας χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Επιπλέον, δεδομένης της οικονομικής συγκυρίας και της φύσης του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, το μέγεθος των δεικτών αυτών μπορεί να χαρακτηρίσει τη στρατηγική της επιχείρησης ως επιθετική ή συντηρητική. Εδώ εξετάζονται δύο δείκτες ρευστότητας για τις ελληνικές επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών: η γενική ρευστότητα και η άμεση ή ειδική ρευστότητα. Η γενική ρευστότητα δίνεται από το λόγο του κυκλοφορούντος ενεργητικού και των διαθέσιμων προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, αποτυπώνοντας ουσιαστικά το μέτρο της ρευστότητας μιας

²⁷ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

²⁸ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» - (www.iobe.gr)

²⁹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» - (www.iobe.gr)

επιχείρησης, και το περιθώριο ασφάλειας που διατηρεί η διοίκηση για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης. Επομένως, ο σχετικός δείκτης αποτελεί ένδειξη αποτελεί για την άμεση φερεγγυότητα της επιχείρησης. Όσο υψηλός είναι ο είναι ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας τόσο καλύτερη, από πλευράς ρευστότητας, είναι η θέση της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας περιλαμβάνει τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού που μετατρέπονται εύκολα και γρήγορα σε ρευστά. Επομένως, ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει πόσες φορές τα ταχέως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης καλύπτουν τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της και υπολογίζεται ως ο λόγος του αθροίσματος των διαθεσίμων και των απαιτήσεων προς τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όταν ο αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας πλησιάζει τη μονάδα θεωρείται ικανοποιητικός, ενώ όταν είναι μικρότερος της μονάδας δείχνει ότι τα αμέσως ρευστοποιήσιμα στοιχεία της επιχείρησης είναι ανεπαρκή για να καλύψουν τις τρέχουσες υποχρεώσεις της. Οι σχετικοί αριθμοδείκτες απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα.

Εξέλιξη βασικών αριθμοδεικτών κλάδου Τροφίμων-Ποτών

	2006	2007	2008	2009
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας				
Γενική ρευστότητα	1,19	1,30	1,28	1,17
Ειδική ρευστότητα	0,88	0,92	0,91	0,84
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας				
Μέση Διάρκεια Παραμονής Απαιτήσεων	141	133	127	139
Μέση Διάρκεια Παραμονής Βραχ. Υποχρεώσεων	265,6	178	175	201
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,69	0,71	0,72	0,68
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων κεφαλαίων	1,52	1,55	1,64	1,63
Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας				
Μικτό περιθώριο Κέρδους(%)	35,84	27,6	27,4	28,1
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους(%)	4,54	5,5	4,7	4,5
Αποδοτικότητα Ενεργητικού(%)	3,15	3,9	3,4	3
Αποδοτικότητα Ιδίων κεφαλαίων(%)	6,92	8,6	7,7	7,3
Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας				
Δανειακή Επιβάρυνση	1,19	1,17	1,25	1,39

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Η στενότητα της ρευστότητας που βιώνει ο κλάδος αντανακλάται από τους σχετικούς αριθμοδείκτες, οι οποίοι μειώθηκαν το 2009.³⁰ Παρ' όλα αυτά ο δείκτης γενικής ρευστότητας είναι μεγαλύτερος της μονάδας, υποδηλώνοντας ότι οι επιχειρήσεις μπορούν να ικανοποιήσουν τους βραχυχρόνιους πιστωτές τους. Η μείωση του δείκτη ειδικής ρευστότητας το 2009 αποτελεί ένδειξη ότι **επιβραδύνθηκε η ταχύτητα ρευστοποίησης των στοιχείων του ενεργητικού**, το οποίο εν μέρει οφείλεται και στη μείωση αποθεματοποίησης των προϊόντων του κλάδου. Την εξέλιξη αυτή θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι επιχειρήσεις του κλάδου, καθώς σε ενδεχόμενο κίνδυνο που μπορεί

³⁰ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

να προκύψει από επισφάλειες και καθυστερήσεις είσπραξης των απαιτήσεων, υπάρχει περίπτωση δυσχέρειας των βραχυχρόνιων περιπτώσεων.

Η διάρκεια κατά την οποία οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων παραμένουν ανείσπρακτες αγγίζουν τους 4,5 μήνες. Από την άλλη ο χρόνος εξόφλησης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων είναι περισσότερος, ο οποίος ξεπερνά τους 6,5 μήνες. Η εικόνα αυτή αποτελεί ένδειξη διαπραγματευτικής δύναμης των επιχειρήσεων του κλάδου στους προμηθευτές τους, καθώς έχουν την δυνατότητα να εξοφλούν τις υποχρεώσεις τους βραδύτερα από ότι να εισπράττουν τις απαιτήσεις τους.

Η μείωση της ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού και το γεγονός ότι ο εν λόγω δείκτης είναι χαμηλότερος της μονάδας (0,68 μονάδες το 2009) σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις αξιοποιούν σε χαμηλό βαθμό τα περιουσιακά τους στοιχεία για αύξηση των πωλήσεών τους. Από την άλλη πλευρά, η τιμή του αριθμοδείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, που είναι υψηλότερος της μονάδας, υποδηλώνει ότι οι επιχειρήσεις κατάφεραν για κάθε μονάδα ιδίων κεφαλαίων να πραγματοποιήσουν περισσότερο από μιάμιση φορά υψηλότερες πωλήσεις (1,63 μονάδες το 2009). Το υψηλό μικτό περιθώριο κέρδους, το οποίο μάλιστα αυξήθηκε το 2009 (28,1% το 2009 έναντι του 27,4% το 2008), δείχνει μια αποτελεσματική τιμολογιακή πολιτική που ακολουθούν οι επιχειρήσεις, καθώς επιτυγχάνουν ένα ικανοποιητικό ύψος κερδών σε σχέση με το κόστος πωληθέντων τους. Παράλληλα ο υψηλός αυτός δείκτης δείχνει την ικανότητα των επιχειρήσεων να μπορέσουν να απορροφήσουν εν μέρει ενδεχόμενη αύξηση του κόστους των προϊόντων που πωλούν. Ωστόσο το καθαρό περιθώριο κέρδους του κλάδου είναι αρκετά χαμηλό, σε μονοψήφιο νούμερο, το οποίο μάλιστα μειώθηκε την περίοδο 2007-2009. Τα παραπάνω σημαίνουν ότι τα λειτουργικά και μη έξοδα των επιχειρήσεων του κλάδου είναι αρκετά υψηλά ώστε να επηρεάζεται σημαντικά η κερδοφορία του κλάδου. Παρ' όλα αυτά το θετικό αποτέλεσμα του δείκτη δείχνει μια ικανοποιητική αποτελεσματικότητα της λειτουργικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών δεν φαίνεται να χρησιμοποιεί ιδιαίτερα τα περιουσιακά της στοιχεία για την αύξηση της κερδοφορίας όσο τα ίδια κεφάλαιά της, όπως φαίνεται από την αποδοτικότητα ενεργητικού (3% το 2009) και των ιδίων κεφαλαίων (7,3% το ίδιο έτος). Ωστόσο και οι δύο αυτοί δείκτες σημείωσαν μείωση το 2009, υποδηλώνοντας ότι η αποδοτικότητα του κλάδου περιορίστηκε το έτος αυτό.

Σχετικά με τη διάρθρωση των κεφαλαίων, τα ξένα κεφάλαια υπερβαίνουν τα ίδια κεφάλαια, των οποίων μάλιστα η αναλογία αυξήθηκε το 2009, όπως αντανακλάται από τον δείκτη δανειακής επιβάρυνσης. Η επιβάρυνση αυτή προήλθε περισσότερο από την αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

5.3 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΤΑΞΗ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται ανάλυση με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων με κριτήριο τον αριθμό των υπαλλήλων ανά επιχείρηση.^{31 32}

³¹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» - (www.iobe.gr)

³² «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

5.3.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (1-10 ΑΤΟΜΩΝ)

Δημογραφικά στοιχεία πολύ μικρών επιχειρήσεων (1-10 ατόμων) του κλάδου Τροφίμων-Ποτών

Αριθμός και κερδοφορία επιχ/ων	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Σύνολο επιχ/ων	655	183	183	183	-72,06	-	-
Αριθμός κερδοφόρων επιχ/ων	360	135	130	128	-62,5	-3,7	-1,5
% κερδοφόρων επιχ/ων	-	73,8	71	69,9	-	-	-
Υψος καθαρών κερδών προ φόρων	19.080	17.523	20.182	19.555	-8,16	15,2	-3,1
Αριθμός ζημιογόνων επιχ/ων	293	48	53	55	-83,6	10,4	3,8
% ζημιογόνων επιχ/ων	-	26,2	29	30,1	-	-	-
Υψος καθαρών ζημιών προ φόρων	47.910	8.116	7.481	8.060	-83,05	-7,8	7,7

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις είδαν τις ζημιές τους να διευρύνονται το 2009 κατά 77,7% και τα κέρδη τους να περιορίζονται κατά 3,1%. Αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής ήταν τα συνολικά καθαρά κέρδη της συγκεκριμένης ομάδας επιχειρήσεων να συρρικνωθούν το 2009, παρά τη θετική εικόνα που είχαν επιδείξει το 2008. Ωστόσο η συνολική εικόνα των πολύ μικρών επιχειρήσεων παραμένει κερδοφόρα, καθώς για κάθε ζημιογόνα επιχείρηση αναλογούν 2,33 κερδοφόρες επιχειρήσεις.

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη των πολύ μικρών επιχειρήσεων (1-10 ατόμων)

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Λογαριασμοί Ισολογισμών							
Καθαρή αξία παγίων	491.229	172.900	194.634	196.986	-64,8	12,6	1,2
Αποθέματα	129.044	84.381	80.341	80.162	-34,6	-4,8	-0,2
Απαιτήσεις	276.023	156.605	180.173	191.875	-43,26	15	6,5
Διαθέσιμα-Χρεόγραμμα	84.821	41.370	37.524	43.203	-51,2	-9,3	15,1

Σύνολο Ενεργητικού	981.122	456.485	493.595	513.159	-53,5	8,1	4
Ίδια κεφάλαια	344.592	189.354	208.414	208.838	-45,05	10,1	0,2
Βραχυπρόθεσμη υποχρεώσεις	507.772	227.413	231.717	237.834	-55,2	1,9	2,6
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	128.758	38.084	51.851	64.784	-70,4	36,1	24,9
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως							
Κύκλος εργασιών	522.000	388.687	427.390	414.342	-25,5	10	-3,1
Μικτά κέρδη	66.062	60.603	69.186	68.903	-8,2	14,2	-0,4
Καθαρά κέρδη προ φόρων	-28.830	9.408	12.701	11.495	-67,3	35	-9,5

ΠΗΓΗ: IOBE

Όπως προαναφέρθηκε η κερδοφορία των επιχειρήσεων αυτών συμπέστηκε το 2009, εξέλιξη που ξεκίνησε από τη μείωση των πωλήσεων, παρά τη συγκράτηση του κόστους πωληθέντων. Εξετάζοντας τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μεγέθη των πολύ μικρών επιχειρήσεων, διαπιστώνεται ότι οι επιχειρήσεις για την άντληση της χρηματοδότησης των περιουσιακών τους στοιχείων βασιζόνταν περισσότερο το 2009 στον δανεισμό, καθώς οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 24,9% και οι βραχυχρόνιες κατά 2,6%, ενώ τα ίδια κεφάλαια παρέμειναν σχεδόν σταθερά. Οι αρκετά υψηλότερες βραχυχρόνιες υποχρεώσεις σε σχέση με τις μακροχρόνιες αποτελούν ένδειξη χαμηλής διαπραγματευτικής δύναμης των πολύ μικρών επιχειρήσεων στην πρόσβαση μακροπρόθεσμου δανεισμού με ευνοϊκούς όρους. Τέλος, σημαντική ήταν η αύξηση των διαθέσιμων κατά 15,1% το 2009, τα οποία διαμορφώθηκαν σε 43,2 εκατομμύρια ευρώ.³³

Εξέλιξη ορισμένων βασικών αριθμοδεικτών των πολύ μικρών επιχειρήσεων (1-10 ατόμων)

	2006	2007	2008	2009
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας				
Γενική ρευστότητα	0,8	1,24	1,29	1,33
Ειδική ρευστότητα	0,71	0,87	0,94	0,99
Ταμιακή ρευστότητα	0,16	0,18	0,16	0,18
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας				
Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	4,04	4,60	5,31	5,17
Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	1,89	2,48	2,37	2,16
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,53	0,85	0,87	0,81
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων κεφαλαίων	1,51	2,05	2,05	1,98
Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας				
Μικτό περιθώριο Κέρδους(%)	12,66	15,6	16,2	16,6
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους(%)	-5,2	2,4	3	2,8
Αποδοτικότητα Ενεργητικού(%)	-2,8	2,1	2,6	2,2
Αποδοτικότητα Ιδίων κεφαλαίων(%)	-7,7	5	6,1	5,5

³³ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας				
Δανειακή Επιβάρυνση	1,06	1,40	1,36	1,45

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Από την συνολική εικόνα των αριθμοδεικτών των πολύ μικρών επιχειρήσεων, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η ρευστότητα τους κυμαίνεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, χωρίς το ίδιο να μπορούμε να πούμε και για την αποδοτικότητά τους. Σχετικά με την διάρθρωση των κεφαλαίων, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις έχουν υψηλή δανειακή επιβάρυνση, η οποία μάλιστα το 2009 αυξήθηκε καθώς η χρηματοδότησή τους βασίζεται περισσότερο στο δανεισμό από ότι στα ίδια κεφάλαια. Από την άλλη πλευρά, η υψηλή ταχύτητα κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων υποδηλώνει έντονη χρήση τους για την πραγματοποίηση πωλήσεων, έναντι των περιουσιακών τους στοιχείων (ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού). Τέλος, οι εξεταζόμενες επιχειρήσεις χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εξοφλήσουν τους πιστωτές τους (8,4 μήνες) από ότι για να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους (5,6 μήνες). Οι χρόνοι αυτοί είναι υψηλότεροι από τους αντίστοιχους για το σύνολο του κλάδου, ωστόσο ο κύκλος χρήματος των πολύ μικρών επιχειρήσεων το 2009 κυμαίνεται στο ίδιο περίπου επίπεδο με εκείνο της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών.

5.3.2 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (11-50 ΑΤΟΜΩΝ)

Δημογραφικά στοιχεία Μικρών επιχειρήσεων (11-50 ατόμων)

Αριθμός και κερδοφορία επιχ/ων	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Σύνολο επιχ/ων	605	368	368	368	-39,17	-	-
Αριθμός κερδοφόρων επιχ/ων	464	300	289	276	-35,34	-3,7	-4,5
% κερδοφόρων επιχ/ων	-	81,5	78,5	75	-	-	-
Υψος καθαρών κερδών προ φόρων	79.236	64.349	66.214	65.535	-18,8	2,9	-1
Αριθμός ζημιωγόνων επιχ/ων	140	68	79	92	-51,4	16,2	16,5
% ζημιωγόνων επιχ/ων	-	18,5	21,5	25	-	-	-
Υψος καθαρών ζημιών προ φόρων	37.782	20.077	31.106	30.940	-46,9	54,9	-0,5

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Η κερδοφορία των μικρών επιχειρήσεων περιορίστηκε το 2009, αλλά σε μικρότερο βαθμό από ότι αντίστοιχα το 2008. Η μείωση των καθαρών κερδών ήταν της τάξεως του 1% το 2009, ενώ οι καθαρές ζημιές μειώθηκαν οριακά. Συγχρόνως, ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων μειώθηκε

κατά 4,5% (σε 276 επιχειρήσεις το 2009 από 289 το 2008) και των ζημιογόνων επιχειρήσεων αυξήθηκε περισσότερο κατά 16,5% (σε 92 επιχειρήσεις το 2009 από 79 το 2008).³⁴ Το 2007 ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων μειώθηκε κατά 3,7% (σε 300 επιχειρήσεις το 2007 από 464 το 2006) και των ζημιογόνων μειώθηκε κατά 16,2% (σε 68 επιχειρήσεις το 2007 από 140 το 2006).³⁵

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη μικρών επιχειρήσεων (11-50 ατόμων)

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Λογαριασμοί Ισολογισμών							
Καθαρή αξία παγίων	1.032.949	870.986	1.023.677	1.053.226	-15,7	17,5	2,9
Αποθέματα	421.009	410.494	476.766	480.721	-2,5	16,1	0,8
Απαιτήσεις	956.213	781.699	828.539	850.136	-18,2	6	2,6
Διαθέσιμα-Χρημάρφα	142.430	135.528	158.796	147.069	-4,8	17,2	-7,4
Σύνολο Ενεργητικού	2.552.616	2.222.971	2.512.202	2.652.031	-12,9	13	5,6
Ίδια κεφάλαια	932.924	837.720	919.693	966.176	-10,2	9,8	5,1
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.373.204	1.070.317	1.154.124	1.123.091	-22	7,8	-2,7
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	246.488	304.245	429.083	459.743	23,4	41	7,1
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως							
Κύκλος εργασιών	2.064.041	1.834.061	2.011.964	1.856.575	-11,1	9,7	-7,7
Μικτά κέρδη	378.276	317.429	366.081	357.697	-16	15,3	-2,3
Καθαρά κέρδη προ φόρων	42.236	44.272	35.108	34.594	4,8	-20,7	-1,5

ΠΗΓΗ: IOBE

Η υψηλότερη συρρίκνωση του κόστους πωληθέντων το 2009 έναντι της μείωσης των πωλήσεων είχε ως αποτέλεσμα τη συκρατημένη μείωση των κερδών των μικρών επιχειρήσεων, το ποσοστό της οποίας είναι αρκετά χαμηλότερο από εκείνο του συνόλου της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών (τα καθαρά κέρδη των μικρών επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 1,5% έναντι της αντίστοιχης μείωσης κατά 10,2% που σημειώθηκε στον κλάδο. Επιπρόσθετα, οι μικρές επιχειρήσεις ενώ παρουσιάζουν υψηλές βραχυχρόνιες υποχρεώσεις, αυτές περιορίστηκαν το 2009, δίνοντας περισσότερο έμφαση στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων.

Εξέλιξη ορισμένων βασικών αριθμοδεικτών μικρών επιχειρήσεων (11-50 ατόμων)

	2006	2007	2008	2009
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας				
Γενική ρευστότητα	1	1,25	1,28	1,33
Ειδική ρευστότητα	0,80	0,87	0,87	0,90

³⁴ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

³⁵ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» - (www.iobe.gr)

Ταμιακή ρευστότητα	0,10	0,13	0,14	0,13
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας				
Κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	4,90	4,47	4,22	3,86
Κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	2,16	2,35	2,43	2,18
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,81	0,83	0,80	0,70
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων κεφαλαίων	2,12	2,19	2,19	1,92
Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας				
Μικτό περιθώριο Κέρδους(%)	18,3	17,3	18,2	19,3
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους(%)	2,05	2,4	1,7	1,9
Αποδοτικότητα Ενεργητικού(%)	1,65	2	1,4	1,3
Αποδοτικότητα Ιδίων κεφαλαίων(%)	4,53	5,3	3,8	3,6
Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας				
Δανειακή Επιβάρυνση	1,74	1,64	1,72	1,64

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Η εξέλιξη αυτή είχε ως αποτέλεσμα την ελάφρυνση της *δανειακής επιβάρυνσης* των μικρών επιχειρήσεων, η οποία όμως παραμένει υψηλότερη από εκείνη του κλάδου. Το σύνολο του ενεργητικού αυξήθηκε το 2009, κυρίως από συνακόλουθες αυξήσεις της καθαρής αξίας των παγίων και των απαιτήσεων. Παρά τη μείωση των διαθεσίμων, η αύξηση των λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού και η συγκράτηση των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων φαίνεται πως λειτούργησαν ευνοϊκά στη συνολική ρευστότητα των μικρών επιχειρήσεων το 2009.

Ευνοϊκότερη δείχνει το 2009 και η εικόνα των περιθωρίων κέρδους των μικρών επιχειρήσεων (*μικτού και καθαρού*), τα οποία όμως υπολείπονται σημαντικά των αντίστοιχων ποσοστών που παρουσιάζει συνολικά η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών. Η μείωση του κύκλου εργασιών των μικρών επιχειρήσεων που σημειώθηκε το 2009, είχε αντίκτυπο στην *ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού και ιδίων κεφαλαίων*. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι οι μικρές επιχειρήσεις παρουσιάζουν εντονότερη χρήση των περιουσιακών τους στοιχείων και των ιδίων κεφαλαίων για την πραγματοποίηση πωλήσεων από ότι συνολικά ο κλάδος, όπως αντανακλάται από τους σχετικούς δείκτες.³⁶

5.3.3 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (51-250 ΑΤΟΜΩΝ)

Δημογραφικά στοιχεία Μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 ατόμων)

Αριθμός και κερδοφορία επιχ/ων	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Σύνολο επιχ/ων	225	168	168	168	-25,3	-	-
Αριθμός κερδοφόρων επιχ/ων	166	134	137	129	-19,3	2,2	-5,8
% κερδοφόρων επιχ/ων	-	79,8	81,5	76,8	-	-	-

³⁶ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

Υψος καθαρών κερδών προ φόρων	138.648	161.908	160.610	160.975	16,8	-0,8	0,2
Αριθμός ζημιογόνων επιχ/ων	59	34	31	39	-42,4	-8,8	25,8
% Ζημιογόνων επιχ/ων	-	20,2	18,5	23,2	-	-	-
Υψος καθαρών ζημιών προ φόρων	54.363	30.615	42.488	60.366	-43,7	38,8	42

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν την δεύτερη ομάδα μετά τις μεγάλες επιχειρήσεις, με την υψηλότερη συμβολή στην τελική διαμόρφωση των καθαρών κερδών της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών, με τα καθαρά τους κέρδη να παραμένουν σχεδόν σταθερά το 2009, αλλά συγχρόνως και τις ζημιές τους να διπλασιάζονται (κατά 42%). Ο αριθμός των κερδοφόρων επιχειρήσεων μειώθηκε κατά 5,8% το 2009 σε 129, ενώ οι ζημιογόνες αυξήθηκαν σε 39 από 31 επιχειρήσεις. Ωστόσο η αναλογία κερδοφόρων επιχειρήσεων προς ζημιογόνες παραμένει πολύ υψηλή και μάλιστα υψηλότερη από την αντίστοιχη του κλάδου συνολικά.

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη Μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 ατόμων)

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Λογαριασμοί Ισολογισμών							
Καθαρή αξία παγίων	1.600.815	1.267.119	1.365.677	1.437.226	-20,8	7,8	5,2
Αποθέματα	758.078	856.887	828.766	772.878	13	-3,3	-6,7
Απαιτήσεις	1.453.844	1.325.629	1.389.572	1.375.842	-8,8	4,8	-1
Διαθέσιμα-Χρεόγραφα	152.203	182.404	202.760	217.366	19,8	11,2	7,2
Σύνολο Ενεργητικού	3.968.208	3.662.340	3.831.279	3.852.411	-7,7	4,6	0,6
Ιδια κεφάλαια	1.606.954	1.352.957	1.324.959	1.414.736	-15,8	-2,1	6,8
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.801.443	1.543.653	1.621.879	1.556.249	-14,3	5,1	-4
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	559.811	710.179	819.932	831.920	26,9	15,5	1,5
Λογαριασμοί Καταστάσεων Αποτελεσμάτων Χρήσεως							
Κύκλος εργασιών	3.289.610	3.272.327	3.560.337	3.326.250	-0,5	8,8	-6,6
Μικτά κέρδη	765.416	755.518	831.965	778.920	-1,3	10,1	-6,4
Καθαρά κέρδη προ φόρων	84.281	131.294	118.121	100.639	55,8	-10	-14,8

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι μεσαίες επιχειρήσεις είδαν τόσο τις πωλήσεις τους όσο και τη συνολική κερδοφορία τους να παρουσιάζουν επιδείνωση το 2009, εμφανίζοντας δυσμενέστερη εικόνα από εκείνη του 2008. Η εξέλιξη αυτή το 2009 είχε και την αντίστοιχη αρνητική επίδραση στην αποδοτικότητα των μεσαίων επιχειρήσεων, όπως φαίνεται από τους σχετικούς δείκτες. Ωστόσο η αποδοτικότητά τους κρίνεται ικανοποιητική και κυμαίνεται στο ίδιο περίπου επίπεδο με εκείνο του συνόλου της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών.³⁷ Το 2009 οι μεσαίες επιχειρήσεις έδωσαν περισσότερο έμφαση στην αύξηση των ιδίων κεφαλαίων τους (κατά 6,8%), περιορίζοντας συγχρόνως τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις τους (κατά 4%) ενώ η άνοδος των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων ήταν μικρή (1,5%).

Εξέλιξη ορισμένων βασικών αριθμοδεικτών μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 ατόμων)

	2006	2007	2008	2009
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας				
Γενική ρευστότητα	1,25	1,54	1,51	1,54
Ειδική ρευστότητα	0,89	0,98	0,99	1,04
Ταμιακή ρευστότητα	0,08	0,12	0,12	0,06
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας				
Κυκλοφοριακής ταχύτητας Αποθεμάτων	4,34	3,82	4,29	4,30
Κυκλοφοριακής ταχύτητας Απαιτήσεων	2,26	2,47	2,56	2,41
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,82	0,89	0,93	0,86
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων κεφαλαίων	2,04	2,42	2,69	2,35
Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας				
Μικτό περιθώριο Κέρδους(%)	23,3	23,1	23,4	23,4
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους(%)	2,56	4	3,3	3
Αποδοτικότητα Ενεργητικού(%)	2,12	3,6	3,1	2,6
Αποδοτικότητα Ιδίων κεφαλαίων(%)	5,24	9,7	8,9	7,1
Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας				
Δανειακή Επιβάρυνση	0,67	1,67	1,84	1,69

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι απαιτήσεις των μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίοι αποτελούν το 57,5% του κυκλοφορούντος ενεργητικού το 2009, περιορίζονται κατά μια ποσοστιαία μονάδα, ενώ δόθηκε περισσότερο έμφαση στην αύξηση των διαθεσίμων και των καθαρών παγίων. Οι εξελίξεις αυτές φαίνεται ότι βελτίωσαν την ρευστότητα της εξεταζόμενης ομάδας επιχειρήσεων, ωστόσο επιδείνωσαν ελαφρώς τη δραστηριότητά τους, όπως αντανακλάται από τους παραπάνω δείκτες. Πιο συγκεκριμένα, το 2009 ο χρόνος για την είσπραξη των απαιτήσεων αυξήθηκε και ταυτόχρονα η ένταση της χρήσης των περιουσιακών στοιχείων και των ιδίων κεφαλαίων για την πραγματοποίηση των πωλήσεων περιορίστηκε. Παρ' όλα αυτά, η υψηλή τιμή του δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων παρά την μικρή υποχώρησή του το 2009, υποδηλώνει ότι οι μεσαίες επιχειρήσεις εξακολουθούν να αξιοποιούν ικανοποιητικά τα ίδια κεφάλαια τους.³⁸

³⁷ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(<www.iobe.gr>)

³⁸ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(<www.iobe.gr>)

5.3.4 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (>250 ΑΤΟΜΩΝ)

Δημογραφικά στοιχεία μεγάλων επιχειρήσεων (> 250 ατόμων)

Αριθμός και κερδοφορία επιχ/ων	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Σύνολο επιχ/ων	49	41	41	41	-16,3	-	-
Αριθμός κερδοφόρων επιχ/ων	39	33	32	32	-15,4	-3	-
% κερδοφόρων επιχ/ων	-	80,5	78	78	-	-	-
Υψος καθαρών κερδών προ φόρων	458.121	486.099	471.540	495.362	6,1	-3	5,1
Αριθμός ζημιόγων επιχ/ων	9	8	9	9	-11,1	12,5	-
% ζημιόγων επιχ/ων	-	19,5	22	22	-	-	-
Υψος καθαρών ζημιών προ φόρων	43.496	47.464	63.251	124.538	9,1	33,3	96,9

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι μεγάλες επιχειρήσεις, όπως συμβαίνει αντίστοιχα με τη διάρθρωση της μεταποίησης γενικά, έχουν την χαμηλότερη αριθμητική συμβολή στο δείγμα. Ωστόσο σχεδόν τα 2/3 της κερδοφορίας του κλάδου διαμορφώνεται απ' αυτές, καθώς το 2009 συμμετείχαν στα συνολικά καθαρά κέρδη του δείγματος κατά 71,6%. Παρ' όλα αυτά το 2009 και η κατηγορία αυτή αντιμετώπισε συρρίκνωση της κερδοφορίας της, καθώς παρότι δεν υπήρξε διαφοροποίηση σε σχέση με το 2008 στον αριθμό των κερδοφόρων και ζημιόγων επιχειρήσεων, οι συνολικές ζημιές σχεδόν διπλασιάστηκαν, ενώ η αύξηση των κερδών ήταν μικρή για να αντισταθμίσει τις απώλειες αυτές.

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη μεγάλων επιχειρήσεων (> 250 ατόμων)

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Λογαριασμοί Ισολογισμών							
Καθαρή αξία παγίων	5.774.675	5.849.455	6.149.701	6.089.688	1,3	5,1	-1
Αποθέματα	788.683	591.659	644.852	589.310	-25	9	-8,6
Απαιτήσεις	1.672.452	1.550.644	1.530.276	1.623.363	-7,3	-1,3	6,1
Διαθέσιμα-Χρεόγραφα	490.449	404.937	492.833	338.416	-17,4	21,7	-31,3
Σύνολο Ενεργητικού	8.726.259	8.462.436	8.902.064	8.714.214	-3	5,2	-2,1

Ίδια κεφάλαια	4.523.095	4.453.372	4.527.421	3.939.064	-1,5	1,7	-13
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.256.889	2.171.993	2.328.260	2.872.589	-3,8	7,2	23,4
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.960.026	1.807.412	2.014.126	1.870.384	7,8	11,4	-7,1
Λογαριασμοί Καταστάσεων Απεξαρτήτων Χρήσης							
Κύκλος εργασιών	5.411.943	5.151.023	5.506.863	5.229.072	-4,8	6,9	-5
Μικτά κέρδη	1.915.214	1.866.014	1.948.058	1.905.140	-2,6	4,4	-2,2
Καθαρά κέρδη προ φόρων	414.625	438.634	408.288	370.824	5,8	-6,9	-9,2

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Εξετάζοντας τα λοιπά χρηματοοικονομικά μεγέθη των μεγάλων επιχειρήσεων διαπιστώνεται μείωση του συνόλου του ενεργητικού το 2009. Έντονα αρνητική ήταν η πτώση των διαθεσίμων στο 1/3 περίπου (κατά 31,3%) και συγχρόνως μειώθηκαν τα καθαρά πάγια και τα αποθέματα. Σχετικά με την κεφαλαιακή διάρθρωση, περισσότερη έμφαση δόθηκε το 2009 σε βραχυχρόνιο δανεισμό, ενώ περιορίστηκαν τα ίδια κεφάλαια και οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις.³⁹

Εξέλιξη ορισμένων βασικών αριθμοδεικτών μεγάλων επιχειρήσεων (> 250 ατόμων)

	2006	2007	2008	2009
Αριθμοδείκτες Ρευστότητας				
Γενική ρευστότητα	1,31	1,20	1,18	0,91
Ειδική ρευστότητα	0,96	0,93	0,90	0,71
Ταμιακή ρευστότητα	0,21	0,18	0,21	0,11
Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας				
Ταχύτητα Αποθεμάτων	6,86	8,70	8,53	8,87
Ταχύτητα Απαιτήσεων	3,23	3,32	3,59	3,22
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,61	0,61	0,62	0,60
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ιδίων κεφαλαίων	1,19	1,16	1,22	1,33
Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας				
Μικτό περιθώριο Κέρδους(%)	35,38	36,2	35,4	36,4
Καθαρό Περιθώριο Κέρδους(%)	7,66	8,5	7,4	7,1
Αποδοτικότητα Ενεργητικού(%)	4,75	5,2	4,6	4,3
Αποδοτικότητα Ιδίων κεφαλαίων(%)	9,10	9,8	9	9,4
Αριθμοδείκτες Διάρθρωσης Κεφαλαίων-Βιωσιμότητας				
Δανειακή Επιβάρυνση	0,56	0,89	0,96	1,20

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Οι μεγάλες επιχειρήσεις παρουσιάζουν δυσμενέστερη εικόνα ως προς τη ρευστότητα το 2009, με το δείκτη γενικής ρευστότητας να εμφανίζεται χαμηλότερος της μονάδας, δείχνοντας ότι αρκετά

³⁹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iobe.gr)

μεγαλύτερες επιχειρήσεις ενδέχεται να δυσκολευτούν στην ικανοποίηση των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων τους. Σχετικά με τη δραστηριότητα των μεγάλων επιχειρήσεων, όλοι σχεδόν οι σχετικοί δείκτες κινήθηκαν ανοδικά το 2009. Ο κύκλος χρήματος (όπως προκύπτει από το λόγο της μέσης διάρκειας παραμονής των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων ως προς τη μέση διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων) είναι αρκετά μεγαλύτερος από εκείνο του συνόλου του κλάδου, κινούμενος ανοδικά το 2009. Με άλλα λόγια οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν περισσότερο χρόνο για να εξοφλήσουν τους προμηθευτές τους απ' ότι χρειάζεται για να εισπράξουν τις απαιτήσεις τους, γεγονός που αποτελεί ένδειξη διαπραγματευτικής δύναμης.⁴⁰

Γενική κατανομή επιχειρήσεων βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών ανά τάξη μεγέθους απασχόλησης

	2006	2007	2008	2009
Αριθμός επιχειρήσεων				
Πολύ μικρές (1-10 ατόμων)	659		183	
Μικρές (11-50 ατόμων)	603		368	
Μεσαίες (51-250 ατόμων)	223		168	
Μεγάλες (>250 ατόμων)	49		41	
Σύνολο	1534		760	
% Κατανομή στο σύνολο των επιχειρήσεων				
Πολύ μικρές (1-10 ατόμων)	43		24,1	
Μικρές (11-50 ατόμων)	39,3		48,4	
Μεσαίες (51-250 ατόμων)	14,5		22,1	
Μεγάλες (>250 ατόμων)	3,2		5,4	
% Συμμετοχή στο συνολικό κύκλο εργασιών				
Πολύ μικρές (1-10 ατόμων)	4,6	3,7	3,7	3,8
Μικρές (11-50 ατόμων)	18,3	17,2	17,5	17,1
Μεσαίες (51-250 ατόμων)	29,1	30,7	30,9	30,7
Μεγάλες (>250 ατόμων)	47,9	48,4	47,9	48,3
% Συμμετοχή στα συνολικά καθαρά αποτελέσματα προ φόρων				
Πολύ μικρές (1-10 ατόμων)	-	1,5	2,2	2,2
Μικρές (11-50 ατόμων)	7,2	7,1	6,1	6,7

⁴⁰ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» - (www.iobe.gr)

Μεσαίες (51-250 ατόμων)	16,6	21,1	20,6	19,4
Μεγάλες (>250 ατόμων)	76,2	70,3	71,1	71,6

ΠΗΓΗ:ΙΟΒΕ

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιήθηκε ανάλυση με βάση το μέγεθος των επιχειρήσεων με κριτήριο τον αριθμό των υπαλλήλων ανά επιχείρηση. Διαπιστώνεται ότι η συμβολή της κάθε τάξης μεγέθους στο σύνολο του κλάδου διαφέρει, με τις πολύ μικρές (1-10 ατόμων) και μικρές (11-50 ατόμων) να αποτελούν το 72,5% του δείγματος των επιχειρήσεων του κλάδου. Όπως άλλωστε είναι αναμενόμενο, η μεγαλύτερη συμβολή στις συνολικές πωλήσεις και τα καθαρά κέρδη της βιομηχανίας Τροφίμων-Ποτών προέρχεται από τις μεγάλες επιχειρήσεις (>250 ατόμων), παρότι εμφανίζουν το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής στο σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου. Ανάμεσα στις τάξεις μεγέθους των επιχειρήσεων, οι μεσαίες επιχειρήσεις είδαν τη συμμετοχή τους να μειώνεται το 2009 συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Παράλληλα, οι μικρές επιχειρήσεις μπορεί μν να περιορίσαν τη συμβολή τους στη συνολική διαμόρφωση των πωλήσεων το 2009, ωστόσο η συμμετοχή τους στα τελικά καθαρά κέρδη του κλάδου αυξήθηκε.^{41 42}

⁴¹ «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2008» -(www.iobe.gr)

⁴² «Ελληνική Βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, Ετήσια έκθεση 2010» -(www.iobe.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

6.1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΦΑΓΕ Α.Ε.»

Η «ΦΑΓΕ Α.Ε.» βιομηχανία επεξεργασίας γάλακτος ιδρύθηκε στην Ελλάδα σύμφωνα με τους νόμους της ελληνικής Δημοκρατίας, διαδέχθηκε μια εταιρεία που ιδρύθηκε το 1926 από την οικογένεια του κ. Αθανασίου Φιλίππου. Οι βασικές δραστηριότητες της «ΦΑΓΕ Α.Ε.», σύμφωνα με το καταστατικό της περιλαμβάνουν την παραγωγή και εμπορεία γαλακτοκομικών προϊόντων, την διανομή διαφόρων τροφίμων και την εμπορία καθώς και την εισαγωγή, εξαγωγή και αντιπροσώπευση εταιρειών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό σε σχέση με αυτά τα προϊόντα. Ο αριθμός προσωπικού για το έτος 2006 ήταν 1153 άτομα, το 2007 τα 1142 άτομα, το 2008 τα 1000 άτομα και το έτος 2009 τα 991 άτομα.⁴³ Η οικονομική κρίση επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την κερδοφορία των γαλακτοκομικών προϊόντων. Σε αυτή την ενότητα περιγράφεται πως η οικονομική κρίση επηρέασε και τα στοιχεία της ΦΑΓΕ Α.Ε.

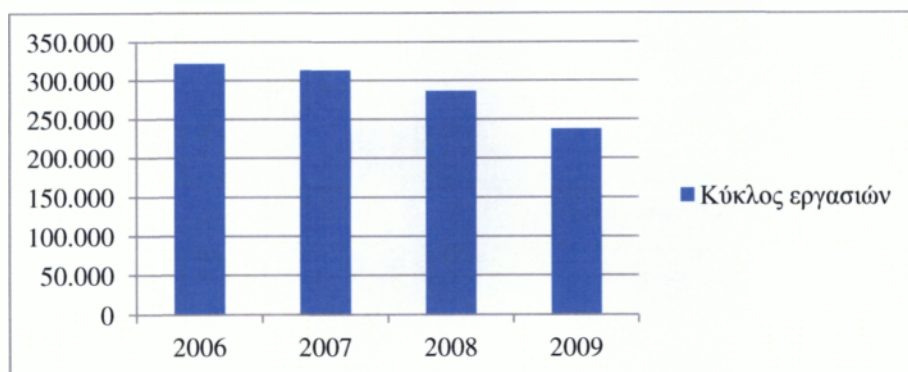
Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως την περίοδο 2006-2009, για την «ΦΑΓΕ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Κύκλος εργασιών	321.811	313.488	286.471	237.990	-2,58	-8,61	-16,9
Κόστος πωληθέντων	212.359	223.310	209.810	161.397	5,15	-6,04	-23,07
Μικτά κέρδη/ζημίες	109.452	90.178	76.661	76.593	-17,60	-14,9	-0,08
Κέρδη/ζημίες προ φόρων	9.524	21.838	19.155	14.285	129,2	-12,2	-25,4

ΠΗΓΗ:ΦΑΓΕ

Οι πωλήσεις της εταιρείας ΦΑΓΕ σημείωσαν σημαντική πτώση την περίοδο 2006-2009, με εντονότερη αυτής της τάξεως του 16,9% την περίοδο 2008-2009 που εκδηλώθηκε το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης. Για την περίοδο 2006-2007 και 2007-2008 παρατηρούμε μείωση 2,6% και 8,6% αντίστοιχα στις πωλήσεις της εταιρείας. Σε σύγκριση με τις πωλήσεις του γενικού κλάδου Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), η ΦΑΓΕ την περίοδο 2006-2009 παρουσιάζει μείωση των πωλήσεων της την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ ο γενικός κλάδος παρουσιάζει μια μικρή πτώση την περίοδο 2006-2007 (4,8%) καθώς και την περίοδο 2008-2009 (5%) που εκδηλώθηκε έντονα η οικονομική κρίση (βλέπε υποενότητα 5.3.4, κεφάλαιο 5). Παρακάτω φαίνεται η διαγραμματική παρουσίαση του κύκλου εργασιών της εταιρείας ΦΑΓΕ Α.Ε. την περίοδο 2006-2009.

⁴³ «Ενημέρωση επενδυτών/οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2006-2009» - (www.fage.gr)

Όσον αφορά τα καθαρά κέρδη της εταιρείας παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2007 υπάρχει σημαντική αύξηση (129,2%) σε σχέση με πτώση 12,2% και 25,4% την περίοδο 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τα καθαρά κέρδη του κλάδου Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων, παρατηρούμε και εδώ ότι την περίοδο 2006-2007 έχουμε μικρή αύξηση των κερδών (5,8% σε σχέση με 129,2% της εταιρείας). Για την περίοδο 2007-2008 και 2008-2009 παρατηρούμε μείωση 6,9% και 9,2% αντίστοιχα για τις επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (βλέπε υποενότητα 5.3.4).

Σύνολο βραχυπρόθεσμων-μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων την περίοδο 2006-2009, της εταιρείας «ΦΑΓΕ Α.Ε.»

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	96.182	96.111	74.726	69.590	-0,07	-22,3	-6,9
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	154.704	186.322	179.294	171.805	20,4	-3,8	-4,2

ΠΗΓΗ: ΦΑΓΕ Α.Ε.

*(βλέπε παράρτημα, σελ.80)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της «ΦΑΓΕ Α.Ε.» την περίοδο 2006-2009 είναι μειωμένες και τα τρία αυτά έτη. Συγκεκριμένα, το 2006-2007 παρατηρούμε μικρή μείωση κατά 0,07% έναντι 22,3% αντίστοιχα το 2007-2008 και 6,9% το έτος 2008-2009. Σε αντίθεση με τον γενικό κλάδο Τροφίμων-Ποτών, για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων, παρατηρούμε μείωση 3,8% την περίοδο 2006-2007 και αυξήσεις 7,2% και 23,4% τις περιόδους 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα (υποενότητα 5.3.4). Λέγοντας βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλυφτούν άμεσα από την επιχείρηση, όπως είναι οι προμηθευτές της, τα βραχυπρόθεσμα δάνεια της κ.α.

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της «ΦΑΓΕ Α.Ε.» το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 20,4%, σε σύγκριση με μείωση 3,8% και 4,2% αντίστοιχα των περιόδων 2007-2008 και 2008-2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων, παρατηρούμε αύξηση τις περιόδους 2006-2007 και 2007-2008 κατά 7,8% και 11,4% αντίστοιχα, ενώ μείωση κατά 7,1% την περίοδο 2008-2009 (υποενότητα 5.3.4). Λέγοντας μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλυφτούν άμεσα στο μέλλον από την επιχείρηση, όπως μακροπρόθεσμα δάνεια, προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού κ.α.⁴⁴ Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την «ΦΑΓΕ Α.Ε.» την περίοδο 2006-2009.

⁴⁴ «Στοιχεία ισολογισμού της ΦΑΓΕ Α.Ε. της περιόδου 2006-2009» (βλέπε Παράρτημα-Ισολογισμός ΦΑΓΕ Α.Ε.)

Αριθμοδείκτες ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	1,7	1,5	1,3	1,8
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	1,5	1,25	1	1,47
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,50	0,29	0,26	0,87

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *γενικής ρευστότητας* απεικονίζει πως η επιχείρηση με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού μπορεί να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Συνεπώς το κυκλοφορούν ενεργητικό πρέπει να είναι μεγαλύτερο από τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις, δηλαδή ο δείκτης πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 1. Εδώ παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2009 η εταιρεία «ΦΑΓΕ Α.Ε.» με βάση τον δείκτη αυτό καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της, καθώς είναι μεγαλύτερος της μονάδας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι η «ΦΑΓΕ Α.Ε.» μπορεί πιο άνετα να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της, καθώς ο γενικός κλάδος παρουσιάζει πτώση στον δείκτη αυτό. Συγκεκριμένα την περίοδο 2006 βρίσκεται στις 1,3 μονάδες περίπου σε σχέση με 1,7 της ΦΑΓΕ, 1,20 μονάδες (από 1,5) το 2007, και 0,91 μονάδες (από 1,8) το 2009.

Ο δείκτης *ειδικής ρευστότητας* δεν περιλαμβάνει τα αποθέματα, δηλαδή τα πιο δύσκολα ρευστοποιήσιμα στοιχεία, είναι πιο ποιοτικός από της γενικής ρευστότητας καθώς μπορούμε να ανατρέξουμε στα άμεσα ή σχεδόν άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία για να καλύψουμε τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις μας. Ιδανικός δείκτης είναι αυτός που είναι μεγαλύτερος της μονάδας. Εδώ παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2009 η εταιρεία «ΦΑΓΕ Α.Ε.» με βάση τον δείκτη αυτό μπορεί να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της, αφού και τις τρεις χρονιές ο δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), εντοπίζουμε μείωση την περίοδο 2006-2009.

Συγκεκριμένα, ο δείκτης ειδικής ρευστότητας για την «ΦΑΓΕ Α.Ε.» ήταν στις 1,5 μονάδες από 0,96 του κλάδου το 2006, το 2007 στις 1,25 μονάδες από 0,93, το 2008 στη 1 μονάδα από 0,90 και 1,47 μονάδες από 0,71 το 2009.

Ο δείκτης *ταμιακής ρευστότητας* δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με βάση τα χρηματικά διαθέσιμα που έχει στο ενεργητικό της. Ιδανικός δείκτης είναι αυτός μεγαλύτερος ή ίσος της μονάδας. Εδώ παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2009 η «ΦΑΓΕ Α.Ε.» με βάση τον δείκτη αυτό δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της, καθώς την περίοδο αυτή ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας. Το ίδιο συμβαίνει και με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), όπου ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας την εξεταζόμενη περίοδο.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	16,15	14,42	13,63	11,87
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	3,33	3,41	5,19	5,75
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	1,01	0,95	0,89	0,76

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων* μας δείχνει πόσες φορές η επιχείρηση ανανεώνει τα αποθέματά της με βάση τις πωλήσεις της. Ο δείκτης αυτός δεν θέλουμε να είναι υπερβολικά

μεγάλος γιατί μεγάλες πωλήσεις ναι μεν σημαίνουν γρήγορη ανανέωση αποθεμάτων αλλά ταυτόχρονα και υψηλό κόστος για την ίδια την επιχείρηση. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, ο δείκτης αυτός την περίοδο 2006-2009 σημειώνει μια ελαφριά πτώση και τα τέσσερα αυτά έτη, όπου το 2006 από 16,5 μονάδες μειώθηκε κατά 14,42 το 2007, καθώς και την περίοδο 2008-2009 (από 13,63 σε 11,87 μονάδες). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυτός αυξήθηκε την περίοδο 2006-2007 από 6,86 σε 8,70 μονάδες καθώς και την περίοδο 2008-2009 (από 8,53 σε 8,87 μονάδες).

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων* μας δείχνει πόσο γρήγορα η επιχείρηση εισπράττει τις απαιτήσεις της (πελάτες, επιταγές και γραμμάτια εισπρακτέα κ.α.). Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο καλύτερη είναι η πολιτική είσπραξης των απαιτήσεων από πλευρά της διοίκησης. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, ο δείκτης αυτός την περίοδο 2006-2009 σημείωσε αύξηση που αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση (ΦΑΓΕ Α.Ε.) δεν έχει εκκρεμείς υποθέσεις από τους πελάτες της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε αύξηση του δείκτη την περίοδο 2006-2008, ενώ μια μικρή πτώση (3,22) την περίοδο 2008-2009.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* μας δείχνει πως οι πωλήσεις της επιχείρησης επηρεάζουν το σύνολο του ενεργητικού της. Ιδανικός δείκτης είναι αυτός που είναι μεγαλύτερος της μονάδας. Με βάση αυτόν τον δείκτη παρατηρούμε ότι η «ΦΑΓΕ Α.Ε.» το 2006 τα πήγε καλύτερα σε σχέση με τις άλλες οι χρονιές, καθώς το 2007-2009 ήταν σε συνεχή πτώση από 0,95 σε 0,76 μονάδες. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), η εταιρεία είναι σε καλύτερη θέση, καθώς ο δείκτης στον κλάδο ήταν αρνητικός την περίοδο 2006-2009 ξεκινώντας από 0,61 μονάδες το 2006 σε 0,60 μονάδες το 2009.

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	2,9	6,9	6,6	6
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	34	28	26	32

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* μας δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνει η επιχείρηση από τις πωλήσεις της. Όσο μεγαλύτερος είναι, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Στην συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2007 ο δείκτης σημείωσε αύξηση (6,9%) που σημαίνει ότι αυξήθηκαν τα καθαρά κέρδη λόγω αύξησης των πωλήσεων για την ΦΑΓΕ. Αντίθετα, την περίοδο 2008-2009 ο δείκτης σημειώνει μικρή πτώση (6%) σε σχέση με πριν, που αυτό σημαίνει ότι οι πωλήσεις και τα καθαρά κέρδη της εταιρείας μειώθηκαν. Το ίδιο συμβαίνει και στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά τις επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), όπου την περίοδο 2006-2007 σημειώνεται αύξηση από 7,66% το 2006 σε 8,5% το 2007. Αντίθετα μείωση από 7,4% σε 7,1% αντίστοιχα το 2008-2009.

Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* μας δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα καθώς και την πολιτική τιμών που ακολουθεί η επιχείρηση. Όσο μεγαλύτερος είναι, τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Στην συγκεκριμένη περίπτωση παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2007 ο δείκτης μειώνεται (από 34% το 2006 σε 28% το 2007), που αυτό σημαίνει κακή πολιτική της διοίκησης στον τομέα των αγορών και στασιμότητα στις πωλήσεις της εταιρείας. Αντίθετα την περίοδο 2008-2009 σημειώνεται αύξηση (από 26% το 2008 σε 32% το 2009), που αυτό σημαίνει αύξηση των πωλήσεων της «ΦΑΓΕ Α.Ε.», καθώς επίσης δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να επιτυγχάνει φθηνές αγορές και να πωλεί σε υψηλές τιμές. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), ο δείκτης παρουσιάζει αύξηση όλες τις χρονιές εκτός της περιόδου 2007-2008, όπου μειώνεται από 36,2% το 2007 σε 35,4% το 2008.

6.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»

Η «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» είναι μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες τροφίμων στη χώρα. Από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα, παραμένει πρωτοπόρος διατηρώντας ηγετική θέση στη βιομηχανική παραγωγή αλλαντικών.⁴⁵ Παράλληλα δραστηριοποιείται και στην παραγωγή κρεατοσκευασμάτων, τυροκομικών προϊόντων και προϊόντων ζύμης. Η συνεχής ενδυνάμωση των δυνατοτήτων των 602 εργαζομένων που απασχολεί σήμερα η ΝΙΚΑΣ, αποτελεί αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα και αντιμετωπίζεται ως η σημαντικότερη επένδυση για το μέλλον. Το 2006, όλο το προσωπικό της ΝΙΚΑΣ εκπαιδεύτηκε ενδοεπιχειρησιακά με σεμινάρια σε θέματα τεχνολογίας τροφίμων καθώς και σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας με βάση το προτεινόμενο εκπαιδευτικό υλικό του ΕΦΕΤ, για τις εταιρείες Τροφίμων, ώστε καθημερινά να τηρούνται οι απαραίτητοι κανόνες που εγγυώνται την ποιοτική υπεροχή της ΝΙΚΑΣ.

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως την περίοδο 2006-2009, για την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»

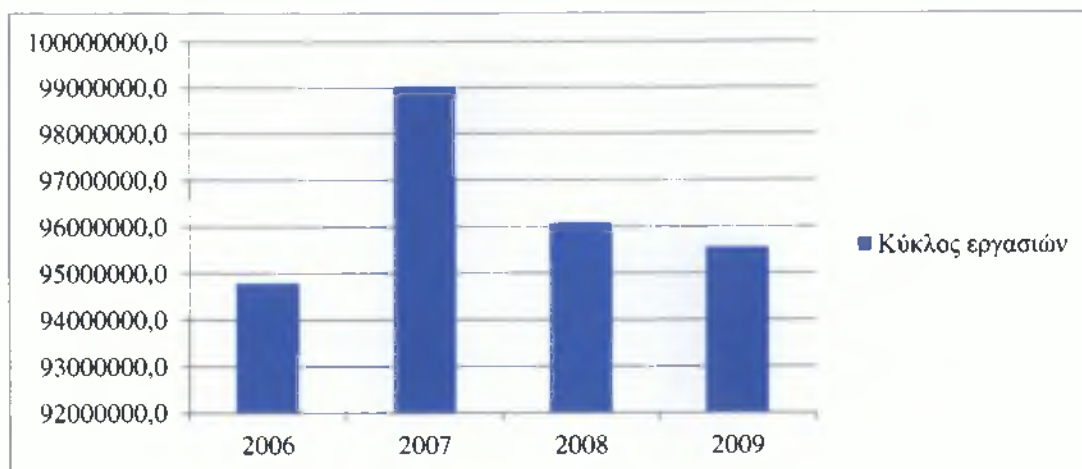
	2006	2007	2008	2009	%Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Κύκλος εργασιών	94.791.047	99.026.881	96.071.506	95.555.664	4,47	-2,98	-0,54
Κόστος Πωληθέντων	69.967.408	70.053.824	68.048.339	60.327.092	0,12	-2,86	-11,35
Μικτό κέρδος	24.823.639	28.973.058	28.023.166	35.228.572	16,71	-3,28	25,71
Χρηματοοικονομικά έξοδα	23.026.198	22.850.379	30.566.834	52.115.938	-0,76	33,77	70,5
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	1.797.441	6.122.679	238.247	6.711.804	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	1.728.253	2.469.308	3.504.193	3.233.424	-	-	-
Καθαρά κέρδη προ φόρων	69.188	3.653.372	3.742.440	3.478.380	-	2,44	-7,05

ΠΗΓΗ:ΝΙΚΑΣ

Οι πωλήσεις της εταιρείας «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» για την περίοδο 2006-2009 έχει ως εξής. Για το έτος 2006-2007 παρατηρούμε αύξηση 4,47%, σε σχέση με μείωση 2,98% και 0,54% την περίοδο 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον γενικό κλάδο Τροφίμων-Ποτών, για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (βλέπε υποενότητα 5.3.4, κεφάλαιο 5), για το έτος 2006-2007 παρατηρούμε μείωση (4,8%) σε σχέση με την εταιρεία ΝΙΚΑΣ, για το 2007-2008 αύξηση (6,9%) σε σχέση μείωση της εταιρείας ΝΙΚΑΣ (2,98%) και τέλος για το 2008-2009 μείωση (5%) σε σχέση με μείωση (0,54%) για την ΝΙΚΑΣ. Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματικά ο κύκλος εργασιών για την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» την περίοδο 2006-2009.

⁴⁵ «Πληροφορίες για την εταιρεία ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» - (www.nikas.gr)

Για τα καθαρά κέρδη της εταιρείας παρατηρούμε ότι το έτος 2006-2007, τα κέρδη της εταιρείας αυξήθηκαν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 100%, καθώς και το έτος 2007-2008 με αύξηση 2,4% περίπου αντίστοιχα. Για το έτος 2008-2009 που εκδηλώθηκε και η οικονομική κρίση, παρατηρούμε μείωση των κερδών κατά 7%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε και εδώ αύξηση (5,8%) για το έτος 2006-2007, ενώ μείωση 6,9% και 9,2% για τα έτη 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα σε σχέση με την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»

**Σύνολο μακροπρόθεσμων-βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για την εταιρεία «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»,
την περίοδο 2006-2009**

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	30.083.645	38.817.853	69.150.104	67.554.685	29,03	78,13	-2,3
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	38.085.977	35.369.748	5.393.372	6.659.713	-7,13	-84,7	23,47

*(βλέπε παράρτημα, σελ.81)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας αυξήθηκαν την περίοδο 2006-2007 και 2007-2008 κατά 29,03% και 78,13%. Την περίοδο 2008-2009 μειώθηκαν κατά 2,3%. Σε σύγκριση με τον γενικό κλάδο Τροφίμων, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 3,8% (από αύξηση 29,03% της ΝΙΚΑΣ), αύξηση 7,2% το έτος 2007-2008 (από 78,13% της ΝΙΚΑΣ), και αύξηση 23,4% το 2008-2009 (από αντίστοιχη μείωση 2,3% της ΝΙΚΑΣ). Λέγοντας βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλύψει άμεσα η επιχείρηση, όπως είναι οι προμηθευτές της, βραχυπρόθεσμα δάνεια κ.α.

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» μειώθηκαν κατά 7,13% και 84,7% την περίοδο 2006-2007 και 2007-2008 αντίστοιχα. Την περίοδο 2008-2009 αυξήθηκαν κατά 23,47% για την εταιρεία. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4.), παρατηρούμε ότι αυξήθηκαν κατά 7,8% και 11,4% τις περιόδους 2006-2007 και 2007-2008 αντίστοιχα σε σχέση με την εταιρεία (μείωση 7,13% και 84,7% τις περιόδους 2006-2007 και 2007-2008 αντίστοιχα). Το έτος 2008-2009 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας αυξήθηκαν κατά 23,47% σε σχέση με μείωση 7,1% για τον γενικό κλάδο Τροφίμων (υποενότητα

5.3.4). Λέγοντας μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλυφτούν άμεσα στο μέλλον από την επιχείρηση όπως μακροπρόθεσμα δάνεια, επιχορηγήσεις κ.α. Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	1,41	1,22	0,65	0,71
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	1,20	1,05	0,54	0,61
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,040	0,015	0,022	0,044

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *γενικής ρευστότητας* της «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» την περίοδο 2006-2009 παρουσιάζει πολλές αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το 2006 ήταν ιδιαίτερα αυξημένος (1,41 μονάδες), που αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση μπορεί άνετα να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Το 2007 παρατηρούμε πτώση σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά (1,22 από 1,41 μονάδες), χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Αντίθετα, το 2008 και 2009 παρατηρούμε έντονη πτώση κατά 0,65 και 0,71 μονάδες αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση την περίοδο (περίοδος που εκδηλώθηκε έντονα το φαινόμενο της κρίσης) αυτή δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού της. Σε σύγκριση με τον γενικό κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2007 ο δείκτης είναι και εδώ μεγαλύτερος της μονάδας (1,31 και 1,20 μονάδες για 2006 και 2007 αντίστοιχα) που αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων μπορούν να καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους. Το 2008 ο δείκτης για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων παραμένει μεγαλύτερος της μονάδας σε σχέση με την εταιρεία (1,18 από 0,65 μονάδες), που αυτό σημαίνει ότι η «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» σε σχέση με τον κλάδο δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Τέλος για το 2009, παρατηρούμε τόσο στον κλάδο γενικά όσο και στην εταιρεία μείωση του δείκτη (0,91 και 0,71 αντίστοιχα) που αυτό σημαίνει ότι και στις δύο περιπτώσεις οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις καλύπτονται με δυσκολία.

Ο δείκτης *ειδικής ρευστότητας* της εταιρείας παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2007 είναι μεγαλύτερος της μονάδας (1,20 και 1,05 μονάδες αντίστοιχα) που αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία που διαθέτει (απαιτήσεις, διαθέσιμα). Για την περίοδο 2008-2009 παρατηρούμε ότι ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας (0,54 και 0,61 μονάδες αντίστοιχα) που σημαίνει ότι δύσκολα η εταιρεία καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), εντοπίζουμε ότι ο δείκτης την περίοδο 2006-2009 είναι μικρότερος της μονάδας που αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος δύσκολα καλύπτει τις υποχρεώσεις του στο σύνολό του.

Ο δείκτης *ταμιακής ρευστότητας* για την εταιρεία την περίοδο 2006-2009 είναι μικρότερος της μονάδας που αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία δύσκολα καλύπτει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με βάση τα διαθέσιμα που έχει στην κατοχή της. Το ίδιο συμβαίνει και με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, για επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), όπου ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας και τα τέσσερα αυτά έτη.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	15,40	14,52	12,44	13,60
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	2,69	2,45	2,67	2,49
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,96	0,93	0,98	0,96

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων* της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 μειώθηκε από 15,40 το 2006 σε 14,52 μονάδες το 2007, από 14,52 το 2007 σε 12,44 μονάδες το 2008 και τέλος από 12,44 το 2008 σε 13,6 μονάδες το 2009. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία την περίοδο αυτή δεν ανανέωνε τα αποθέματά της σε μεγάλο βαθμό με βάση τις πωλήσεις της όπως τις ανανέωνε το έτος 2006. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυξήθηκε την περίοδο 2006-2009, όπου το 2006 από 6,86 αυξήθηκε σε 8,70 μονάδες το 2007, για το έτος 2007-2008 εντοπίζουμε μια μικρή πτώση από 8,70 σε 8,53 μονάδες αντίστοιχα και τέλος αύξηση από 8,53 σε 8,87 μονάδες την περίοδο 2008-2009 αντίστοιχα.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων* για την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» την περίοδο 2006-2009 παρουσιάζει διάφορες αυξομειώσεις. Αναλυτικά, ο δείκτης μειώθηκε από 2,69 σε 2,45 μονάδες την περίοδο 2006-2007 αντίστοιχα, αυξήθηκε από 2,45 σε 2,67 μονάδες τα έτη 2007-2008 αντίστοιχα και τέλος μειώθηκε από 2,67 σε 2,49 μονάδες την περίοδο 2008-2009 αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία εισπράττει με βάση τις πωλήσεις της 2 φορές περίπου τις απαιτήσεις που έχουν δημιουργηθεί από πωλήσεις με πίστωση. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο κλάδος στο σύνολό του εισπράττει με βάση τις πωλήσεις του 3 φορές περίπου τις απαιτήσεις που έχουν δημιουργηθεί από πωλήσεις.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* για την «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» ήταν μικρότερος της μονάδας την περίοδο 2006-2009 (γύρω στο 0,95 μονάδες κατά μέσο όρο) που αυτό σημαίνει για την επιχείρηση ότι τα κέρδη της από τις πωλήσεις της δεν ήταν ιδιαίτερα αυξημένα αυτή την περίοδο. Το ίδιο συμβαίνει και με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), όπου αντίστοιχα την περίοδο 2006-2009 ο δείκτης κυμαίνονταν πιο χαμηλά από την εταιρεία ΝΙΚΑΣ (γύρω στο 0,60 μονάδες κατά μέσο όρο).

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	0,07	3,68	3,89	3,64
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	26,18	29,25	29,16	36,86

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* για την εταιρεία την περίοδο 2006-2009 αυξήθηκε, με μια μικρή εξαίρεση το έτος 2008-2009. Αναλυτικά, το έτος 2006-2007 ο δείκτης αυξήθηκε από 0,07% σε 3,68% που αυτό δηλώνει ότι τα καθαρά κέρδη της εταιρείας αυξήθηκαν από τις πωλήσεις της. Το ίδιο συμβαίνει και το έτος 2007-2008 με αύξηση από 3,68% σε 3,89% αντίστοιχα. Για το έτος 2008-2009 παρουσιάζεται μια μικρή πτώση του δείκτη από 3,89% σε 3,64% αντίστοιχα που αυτό δηλώνει αντίστοιχα και μια μικρή πτώση στις πωλήσεις της «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.». Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης παρουσιάζει επίσης αύξηση την περίοδο 2006-2007 (από 7,66% σε 8,5%), ενώ αντίθετα πτώση την περίοδο 2008-2009 (από 7,4% σε 7,1%).

Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας σημείωσε και αυτός άνοδο την περίοδο 2006-

2009. Αναλυτικά, το 2006 και το 2007 αυξήθηκε από 26,18% σε 29,25% αντίστοιχα, για το έτος 2008 μειώθηκε κατά 29,16% (από 29,25% το 2007), ενώ για το 2009 αυξήθηκε κατά 36,86% (από 29,16% το 2008). Η άνοδος αυτή σημαίνει ότι η εταιρεία μπορεί να καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά της και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαια που απασχολεί. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης είναι αυξημένος την περίοδο 2006-2009 με μια μικρή εξαίρεση το έτος 2008 που παρατηρείται μείωση 35,4% (από 36,2% το 2007). Η άνοδος αυτή σημαίνει ότι και ο κλάδος στο σύνολό του μπορεί να καλύψει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά του.

Η «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.» είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο Αθηνών από της 22/04/1991⁴⁶, είκοσι χρόνια σχεδόν μετά την ίδρυσή της. Για την περίοδο 2006-2009 παρακάτω παρουσιάζονται τα κέρδη της ανά μετοχή καθώς και τα μερίσματά της.

Κέρδη ανά μετοχή

	2006	2007	2008	2009
Βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή	0,061	0,093	0,155	0,101

ΠΗΓΗ:ΝΙΚΑΣ

Τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης. Ο παρακάτω πίνακας δείχνει πως υπολογίζονται αναλυτικά τα κέρδη ανά μετοχή της «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.».

	2006	2007	2008	2009
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	1231498	1871700	3143268	2044746
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	20231328	20231328	20231328	20231328

ΠΗΓΗ:ΝΙΚΑΣ

Όσον αφορά τα μερίσματα ανά μετοχή της εταιρείας, η διοίκηση πρότεινε στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη μη καταβολή μερίσματος την περίοδο 2006-2009.

6.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.»

Η εταιρεία «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.» ιδρύθηκε στις 07/11/1989 και η διάρκειά της έχει οριστεί ενενήντα χρόνια, δηλαδή έως την 31/12/2079.⁴⁷ Σκοπός της εταιρείας είναι η παραγωγή και εμπορεία ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής. Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην θέση Τζήμα.

⁴⁶ Εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών -(www.ase.gr)

⁴⁷ Ενημέρωση επενδυτών από οικονομικές καταστάσεις για την εταιρεία «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009 -(www.karamolegos-bkr.gr)

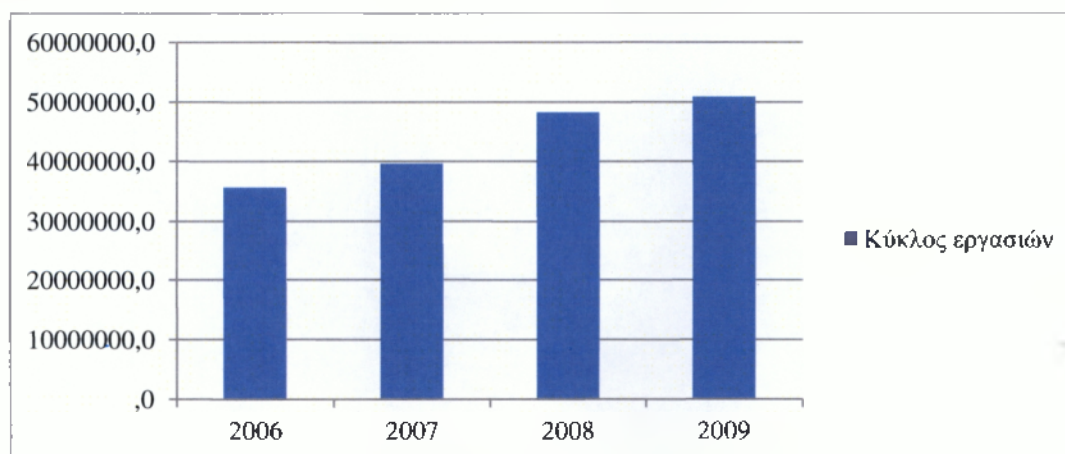
Κορωπί. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της εταιρείας έχει ως εξής: 401 άτομα για το 2006, 351 άτομα για το 2007, 374 άτομα για το 2008 και τέλος 390 άτομα για το 2009.

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως την περίοδο 2006-2009, για την «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009	% μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Κύκλος εργασιών	35.665.284	39.656.077	48.235.630	50.900.936	11,18	21,63	5,52
Κόστος Πωληθέντων	20.219.352	22.734.039	26.289.344	26.361.794	12,44	15,64	0,28
Μικτό κέρδος	15.445.931	16.922.038	21.946.285	24.539.141	9,56	29,70	11,81
Λειτουργικά έξοδα/έσοδα	12.735.414	13.039.714	16.918.412	18.791.478	-	-	-
Λειτουργικά κέρδη	2.710.517	3.882.324	5.027.873	5.747.663	43,23	29,50	14,32
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	1.835.658	2.981.851	3.456.887	2.970.987	-	-	-
Κέρδη προ φόρων	874.858	900.471	1.570.985	2.776.676	2,93	74,47	76,74

ΠΗΓΗ:ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ

Οι πωλήσεις της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε. παρουσίασαν άνοδο την περίοδο 2006-2009. Αναλυτικά, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 11,2%, το έτος 2007-2008 κατά 21,63% και τέλος αύξηση 5,5% για το έτος 2008-2009. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην επέκταση του δικτύου (αύξηση δρομολογίων), καθώς και από την διάθεση νέων προϊόντων της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι η ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 δεν είχε μείωση στις πωλήσεις της, όπως ο κλάδος στο σύνολό του. Συγκεκριμένα το έτος 2006-2007 ο κλάδος στο σύνολό του παρουσίασε μείωση στις πωλήσεις του κατά 4,8, αύξηση 6,9% το έτος 2008-2009 και μείωση 5% το έτος 2008-2009. Παρακάτω παρουσιάζεται ο κύκλος εργασιών της «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.» για την περίοδο 2006-2009.

Τα καθαρά κέρδη προ φόρων για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ αυξήθηκαν την περίοδο 2006-2009. Αναλυτικά, για το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 2,93, για το έτος 2007-2008 κατά 74,47% και τέλος 76,74% το έτος 2008-2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι τα καθαρά κέρδη προ φόρων για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ αυξήθηκαν κατά πολύ σε σχέση με τον κλάδο Τροφίμων στο σύνολό του. Συγκεκριμένα, για το έτος 2006-2007 ο κλάδος Τροφίμων-Ποτών παρουσιάζει αύξηση 5,8% σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (2,93%), το έτος 2007-2008 μείωση 6,9% (από αύξηση

74,47% της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ), και τέλος μείωση 9,2% (από αύξηση 76,74%) για το έτος 2008-2009.

**Σύνολο βραχυπρόθεσμων-μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων για την εταιρεία
«ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009**

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	32.894.451	43.126.543	29.990.456	31.886.295	31,10	-30,5	6,32
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	20.473.725	18.121.410	31.473.410	32.966.889	-11,49	73,7	4,7

*(βλέπε παράρτημα, σελ.82)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας παρουσίασαν γενικές αυξομειώσεις την περίοδο 2006-2009. Αναλυτικά, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 31,10%, μείωση 30,5% το έτος 2007-2008 και τέλος για το έτος 2008-2009 αύξηση 6,3%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι το έτος 2006-2007 οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του κλάδου μειώθηκαν κατά 3,8% (από αύξηση 31,10% της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ), για το έτος 2007-2008 αύξηση κατά 7,2% (από μείωση 30,5%) και τέλος αύξηση 23,4% για το έτος 2008-2009 (από αύξηση 6,32% της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ). Λέγοντας βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλυφθούν άμεσα από την επιχείρηση όπως είναι οι προμηθευτές της, τα βραχυπρόθεσμα δάνειά της κ.α. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας παρουσίασαν και αυτές διάφορες αυξομειώσεις την αντίστοιχη περίοδο. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 παρουσίασαν μείωση 11,49% σε σχέση με αύξηση του έτους 2007-2008 (73,7%). Τέλος για το έτος 2008-2009 οι υποχρεώσεις της εταιρείας παρουσίασαν και αυτές άνοδο κατά 4,7%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι για το έτος 2006-2007 οι υποχρεώσεις του κλάδου αυξήθηκαν κατά 7,8% (από μείωση 11,49% της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ), για το έτος 2007-2008 αύξηση κατά 11,4% (από αντίστοιχη αύξηση 73,7% της εταιρείας), και τέλος μείωση κατά 7,1% των υποχρεώσεων του κλάδου (από αύξηση 4,7% της εταιρείας) για το έτος 2008-2009. Λέγοντας μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις εννοούμε όλες εκείνες τις υποχρεώσεις που πρέπει να καλύψει η επιχείρηση άμεσα στο μέλλον, όπως είναι οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (όπου στην συγκεκριμένη περίπτωση της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ, πρόκειται για ομολογιακό δάνειο ύψους 26.000.000), καθώς και λοιπές υποχρεώσεις. Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	0,73	0,65	0,97	1,01
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	0,70	0,65	0,92	0,97
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,016	0,001	0,002	0,010

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 παρουσιάζει σημαντική μείωση στην πλειοψηφία του. Συγκεκριμένα, για το έτος 2006-2007 παρατηρούμε

μείωση κατά 0,73 και 0,65 μονάδες αντίστοιχα. Αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού της (αφού ιδανικός δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας). Για το έτος 2007-2008 βλέπουμε αύξηση του δείκτη από 0,65 σε 0,97 μονάδες χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η επιχείρηση καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Τέλος, για το έτος 2008-2009 παρατηρούμε αύξηση του δείκτη (1,01 μονάδες από 0,97) που αυτό σημαίνει ότι αυτή την χρονιά η επιχείρηση μπόρεσε να καλύψει οριακά τις υποχρεώσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι για την περίοδο 2006-2008 ο δείκτης στο σύνολο του κλάδου είναι μεγαλύτερος της μονάδας, που αυτό σημαίνει ότι μπορεί άνετα να καλύψει τις υποχρεώσεις του, σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ που ήταν μικρότερους της μονάδας. Για το έτος 2008-2009 παρατηρούμε αντίθετα μείωση του δείκτη στο σύνολο του κλάδου (0,91 μονάδες), από αύξηση (1,01 μονάδες) της ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.

Ο δείκτης *ειδικής ρευστότητας* για την εταιρεία την περίοδο 2006-2009 είναι μικρότερος της μονάδας και τα τέσσερα αυτά έτη, που αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με βάση τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία που διαθέτει. Την ίδια κατάσταση, παρουσιάζει και ο κλάδος Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), όπου ο δείκτης οριακά αγγίζει την 1 μονάδα και τα τέσσερα αυτά έτη. Ο δείκτης *ταμιακής ρευστότητας* για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 είναι χαμηλός (μικρότερος της μονάδας) και τα τέσσερα έτη. Αυτό είναι πολύ ανησυχητικό για την εταιρεία καθώς δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με βάση τα χρηματικά διαθέσιμα της. Το ίδιο συμβαίνει και με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), καθώς ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας και αυτό δείχνει ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις υπερκαλύπτουν τα χρηματικά του διαθέσιμα.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	40,3	37	38,42	41,42
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	1,59	1,42	1,74	1,7
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,43	0,44	0,52	0,53

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων* για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ παρουσιάζει αυξομειώσεις την περίοδο 2006-2009. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 παρουσιάστηκε μείωση του δείκτη (37 μονάδες το 2007 από 40,3 το 2006), αύξηση το έτος 2007-2008 (38,42 μονάδες), και τέλος για το έτος 2008-2009 αύξηση κατά 41,42 μονάδες (από 38,42). Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η επιχείρηση ανανεώνει τα αποθέματά της 37 φορές περίπου για το 2007, 38 φορές για το 2008 και τέλος 40 φορές περίπου για το 2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ναι μεν υπάρχει αύξηση του δείκτη και στο σύνολο του κλάδου, αλλά όχι σε τέτοιο βαθμό όπως της εταιρείας ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ. Αναλυτικά, ο δείκτης στο σύνολο του κλάδου το έτος 2006-2009 ανανέωσε περίπου 8 φορές τα αποθέματά του με βάση τις πωλήσεις του.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων* για την εταιρεία παρουσίασε μείωση του δείκτη 1,42 μονάδες (από 1,59) το έτος 2006-2007, αύξηση 1,74 μονάδες (από 1,42) το έτος 2007-2008 και τέλος για το έτος 2008-2009 μια σταθερότητα γύρω στις 1,7 μονάδες. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι με βάση τον δείκτη αυτό ο κλάδος στο σύνολό του αυξήθηκε την περίοδο 2006-2009 γύρω στις 3,5 μονάδες που αυτό πρακτικά σημαίνει ότι κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης εισπράττει 3,5

φορές τις απαιτήσεις που έχουν δημιουργηθεί από πωλήσεις με πίστωση (σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ που εισπράττει 1,5 φορές τις απαιτήσεις της).

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 κυμάνθηκε γύρω στις 0,5 μονάδες που αυτό σημαίνει ότι οι πωλήσεις της δεν ήταν αρκετά μεγάλες έτσι ώστε να καλύψουν τα στοιχεία του ενεργητικού της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης κυμάνθηκε στις 1,20 περίπου μονάδες σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ και αυτό σημαίνει μεγαλύτερες πωλήσεις σε σχέση με τα στοιχεία του ενεργητικού του.

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	2,45	2,27	3,26	5,46
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	43,30	42,67	45,5	48,2

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 έχει ως εξής. Το έτος 2006-2007 παρουσίασε μια μικρή μείωση κατά 2,27% σε σχέση με το 2006 (2,45%), ενώ αντίθετα το έτος 2007-2008 αύξηση 3,26% από 2,27%. Τέλος για το έτος 2008-2009 μεγαλύτερη αύξηση 5,46% (από 3,26%). Η αύξηση του δείκτη αυτού δείχνει ότι η εταιρεία αύξησε τα καθαρά κέρδη της με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης στον σύνολο του κλάδου έχει αυξηθεί τρεις φορές σχεδόν (περίπου 7,5%) σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε. την περίοδο 2006-2009 και αυτό δείχνει αύξηση των κερδών στο σύνολο του κλάδου με βάση τις πωλήσεις του.

Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* για την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την περίοδο 2006-2009 αυξήθηκε γύρω στο 46% και αυτό δείχνει ότι η εταιρεία μπορεί με ευκολία να καλύψει τα λειτουργικά της έξοδα με βάση τις πωλήσεις που πραγματοποιεί καθώς και αύξηση των κερδών της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης είναι μειωμένος κατά 20% σε σχέση με την ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ την αντίστοιχη περίοδο 2006-2009. Αυτό συνεπάγεται ότι ο κλάδος καλύπτει με λιγότερη ευκολία τα λειτουργικά του έξοδα και κατά συνέπεια αυτό δημιουργεί μείωση των κερδών του κλάδου.

Η εταιρεία ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε. είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από την 07/01/1999⁴⁸, δέκα χρόνια μετά την ίδρυσή της. Παρακάτω παρουσιάζονται τα κέρδη ανά μετοχή και τα μερίσματά της, την περίοδο 2006-2009.

Κέρδη ανά μετοχή

	2006	2007	2008	2009
Βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή	0,03	0,06	0,11	0,21

ΠΗΓΗ:ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν διαιρώντας τα καθαρά κέρδη χρήσης προς το σταθμισμένο μέσο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης

⁴⁸Εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών -(www.ase.gr)

	2006	2007	2008	2009
Κέρδη χρήσης μετά από φόρους	254519	552940	1050129	2012507
Επιμεριστέος κέρδος όρος του αριθμού μετοχών	9742920	9742920	9742920	9742920

ΠΗΓΗ:ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ

Για τα μερίσματα της εταιρείας «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.» περιλαμβάνονται στην καθαρή θέση της μέχρι την στιγμή που θα εγκριθούν από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

6.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.»

Η εταιρεία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» είναι ελληνική ανώνυμη εταιρεία όπου κύριες δραστηριότητές της είναι η ενέργεια βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων αναγόμενων στην αλευροβιομηχανία, τα δημητριακά, την κατασκευή κτηνοτροφών, γεωργικών προϊόντων γενικά καθώς και η κατασκευή και εμπορία μηχανημάτων παραγωγής και επεξεργασίας φύλλου κρούστας, κανταΐφιου, ειδών αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής και διατροφής. Η εταιρεία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» είναι ελληνική ανώνυμη εταιρεία όπου κύριες δραστηριότητές της είναι η ενέργεια βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων αναγόμενων στην αλευροβιομηχανία, τα δημητριακά, την κατασκευή κτηνοτροφών, γεωργικών προϊόντων γενικά καθώς και η κατασκευή και εμπορία μηχανημάτων παραγωγής και επεξεργασίας φύλλου κρούστας, κανταΐφιου, ειδών αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής και διατροφής. Ιδρύθηκε στις 22/02/1927 και ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της εταιρείας έχει ως εξής: 298 άτομα το 2006, 297 άτομα το 2007, 262 άνθρωποι το 2008 και 252 άτομα για το 2009.⁴⁹

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως την περίοδο 2006-2009, για την «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.»

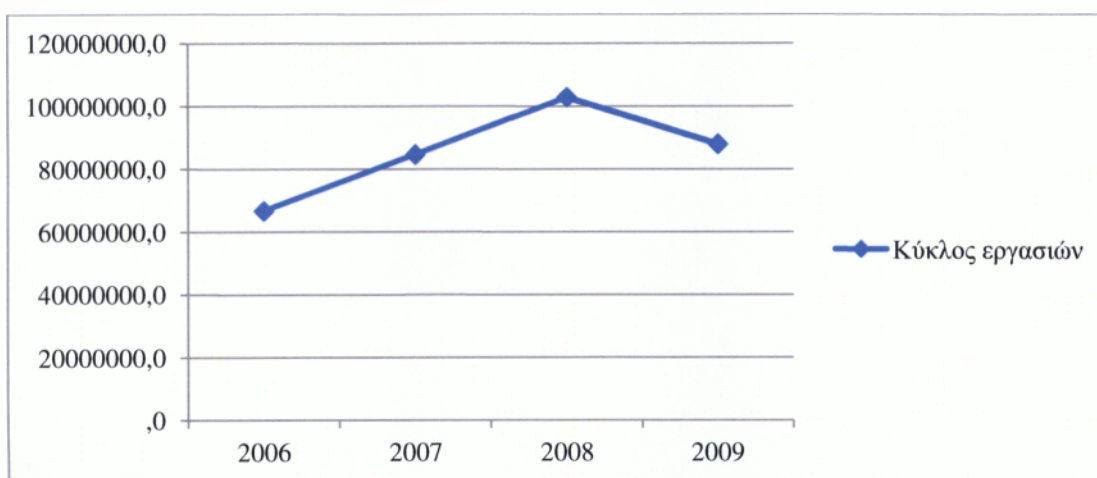
	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Κύκλος εργασιών	66.745.785	84.689.575	102.905.305	88.050.923	26,9	21,51	-14,43
Κόστος Πωληθέντων	52.075.249	63.347.337	77.405.219	61.334.482	21,64	22,19	-20,76
Μικτό κέρδος	14.670.536	21.342.238	25.500.086	26.716.441	45,47	19,48	4,77
Λειτουργικά έσοδα	5.103.392	4.933.281	4.066.825	6.339.036	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	24.615.830	22.778.490	24.514.904	26.892.065	-	-	-
Καθαρά κέρδη/ζημίες προ φόρων	-4.841.902	3.497.029	5.052.007	6.163.412	27,75	44,46	22

ΠΗΓΗ:ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.

Οι πωλήσεις της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρατήρησαν αύξηση, με εξαίρεση την περίοδο 2008-2009. Αναλυτικά, την περίοδο 2006-2007 παρατηρούμε αύξηση κατά 26,9% καθώς και αύξηση 21,51% την περίοδο 2007-2008, ενώ πτώση κατά 14,43% την περίοδο 2008-2009 όπου το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης είναι εντονότερο. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποεθνότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι η εταιρεία

⁴⁹ «Ενημέρωση επενδυτών/ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2006-2009» - (www.loulisgroup.com)

«ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» έχει αυξημένες πωλήσεις σε σχέση με τον κλάδο γενικά. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2006-2007 αυξήθηκαν (26,9% από αντίστοιχη πτώση του κλάδου κατά 4,8%), το έτος 2007-2008 παρατηρούμε αύξηση (21,51% της εταιρείας καθώς και αύξηση 6,9% του κλάδου) και τέλος το έτος 2008-2009 μειώθηκαν (14,43% η εταιρεία και 5% ο κλάδος). Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματικά ο κύκλος εργασιών της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο.

Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο ήταν αυξημένα σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.4), καθώς το έτος 2006-2007 τα κέρδη της εταιρείας αυξήθηκαν (κατά 27,75% από αντίστοιχη αύξηση 5,8% του κλάδου), το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν κατά 44,46% από αντίστοιχη μείωση κατά 6,9% του κλάδου και τέλος για το έτος 2008-2009 παρατηρούμε ακόμη μια αύξηση κατά 22% της εταιρείας σε σχέση με πτώση κατά 9,2% του κλάδου την αντίστοιχη περίοδο.

Σύνολο μακροπρόθεσμων-βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για την εταιρεία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009

Μεγέθη (σε χιλ. ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	59.115.009	60.761.904	34.545.123	33.163.170	2,78	-43,15	-4
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	71.063.235	44.934.574	54.625.967	35.756.191	-36,77	21,57	-34,54

*(βλέπε παράρτημα, σελ.83)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασαν διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 παρουσίασαν αύξηση κατά 2,8% σε σχέση με μείωση κατά 43,15% και 4% τα έτη 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.4), παρατηρούμε μείωση κατά 3,8% (από αύξηση 2,8%) το έτος 2006-2007 και αυξήσεις κατά 7,2% και 23,4% (από μειώσεις 43,15% και 4%) τις περιόδους 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για την εταιρεία περιλαμβάνουν τους προμηθευτές της, βραχυπρόθεσμα δάνεια καθώς και υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες εταιρείες, μερίσματα πληρωτέα κ.α.

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας παρουσίασαν και αυτές με τη σειρά τους σημαντικές διαφορές την περίοδο 2006-2009. Ενδεικτικά το έτος 2006-2007, οι υποχρεώσεις της εταιρείας

μειώθηκαν κατά 36,8%, το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν κατά 21,5% και για το έτος 2008-2009 μειώθηκαν κατά 34,5%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), βλέπουμε ότι το έτος 2006-2007 οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά 7,8% (από μείωση 36,8%), για το έτος 2007-2008 αύξηση 11,4% (από αντίστοιχη αύξηση 21,5% της εταιρείας) και τέλος για το 2008-2009 μείωση 7,1% (από αντίστοιχη μείωση 34,54% της εταιρείας). Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για την εταιρεία περιλαμβάνουν μακροπρόθεσμα δάνεια, επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων, προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού κ.α.

Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.», για την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	0,64	0,94	1,68	1,19
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	0,43	0,56	0,72	0,89
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,01	0,04	0,34	0,06

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 σημείωσε σημαντική άνοδο. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2006-2007 παρατηρούμε αύξηση από 0,64 σε 0,94 μονάδες. Η άνοδος αυτή να μεν είναι σημαντική αλλά δεν επαρκεί ώστε η εταιρεία να καλύψει τις υποχρεώσεις της (ιδανικός δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας). Την περίοδο 2007-2008 βλέπουμε αύξηση του δείκτη από 0,94 σε 1,68 μονάδες, όπου αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία καλύπτει τις υποχρεώσεις της (ιδανικός δείκτης). Τέλος, για το έτος 2008-2009 παρατηρούμε μια μικρή μείωση (1,19 μονάδες από 1,68) χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η εταιρεία δεν καλύπτει τις υποχρεώσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο κλάδος στο σύνολό του, την περίοδο 2006-2009 ήταν μεγαλύτερος της μονάδας (γύρω στις 1,10 μονάδες) με μικρή εξαίρεση το 2009 όπου κυμάνθηκε στο 0,9. Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος στο σύνολό του μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις του σε σχέση με την εταιρεία.

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας της εταιρείας σημείωσε μια μικρή άνοδο την εξεταζόμενη περίοδο (από 0,43 μονάδες σε 0,89), όμως αυτό δεν σημαίνει ότι η εταιρεία μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία που διαθέτει. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι και εκεί υπάρχει αύξηση του δείκτη (γύρω στις 0,80 μονάδες κατά μέσο όρο), αλλά και πάλι με δυσκολία ο κλάδος καλύπτει τις υποχρεώσεις του (ιδανικός δείκτης είναι αυτός μεγαλύτερος της μονάδας).

Ο δείκτης ταμιακής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο είναι αρκετά χαμηλός. Ενδεικτικά, το 2006 κυμάνθηκε στις 0,01 μονάδες, το 2007 στις 0,04, το 2008 στις 0,34 μονάδες και τέλος στις 0,06 μονάδες το 2009. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα διαθέσιμα που έχει στο ενεργητικό της (ιδανικός είναι ο δείκτης μεγαλύτερος της μονάδας). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμάνθηκε κατά μέσο όρο στις 0,20 μονάδες, που σημαίνει ότι και ο κλάδος στο σύνολό του με δυσκολία καλύπτει τις υποχρεώσεις του.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	5,65	3,66	7,40	8,87
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	2,65	2,67	3,18	3,17
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,33	0,48	0,60	0,60

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 σημείωσε διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 μειώθηκε σε 3,66 από 5,65 μονάδες, το έτος 2007-2008 αυξήθηκε κατά 7,40 μονάδες, και τέλος αύξηση κατά 8,87 μονάδες το έτος 2008-2009. Η αύξηση του δείκτη τις αντίστοιχες περιόδους σημαίνει ότι η εταιρεία ανανέωνε συχνά τα αποθέματά της με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης σημείωσε αύξηση κατά μέσο όρο στις 4,5 μονάδες την εξεταζόμενη περίοδο, γεγονός που σημαίνει ότι οι πωλήσεις του κλάδου αυξήθηκαν.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων της εταιρείας το έτος 2006-2007 αυξήθηκε σε μικρό βαθμό κατά 2,67 από 2,65 μονάδες, για το έτος 2007-2008 αυξήθηκε στις 3,18 μονάδες, και τέλος για το έτος 2008-2009 παρέμεινε σταθερός (3,18 μονάδες). Η αύξηση του δείκτη στις αντίστοιχες περιόδους σημαίνει ότι η εταιρεία εισπράττει γρήγορα τις απαιτήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυξήθηκε για το έτος 2006-2007 (3,32 από 3,23 μονάδες αντίστοιχα), για το έτος 2007-2008 (αύξηση κατά 3,59 από 3,32 μονάδες αντίστοιχα) και τέλος για το έτος 2008-2009 (μείωση 3,22 από 3,59 μονάδες αντίστοιχα).

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού της εταιρείας το έτος 2006-2007 αυξήθηκε στις 0,48 από 0,33 μονάδες, το έτος 2007-2008 αυξήθηκε από 0,48 σε 0,60 μονάδες, και τέλος για το έτος 2008-2009 παρέμεινε σταθερός στις 0,60 μονάδες. Η αύξηση αυτή ναι μεν είναι σημαντική αλλά δεν επαρκεί ώστε η εταιρεία να έχει πολλά κέρδη με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών (υποενότητα 5.3.4), ο δείκτης κυμάνθηκε γύρω στις 0,60 μονάδες, γεγονός που σημαίνει ότι και πάλι τα κέρδη του κλάδου είναι μειωμένα.

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	7,25	4,12	4,9	7
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	22	25	24,8	30,3

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους της εταιρείας σημείωσε αυξομειώσεις την περίοδο 2006-2009. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 μειώθηκε (4,12% από 7,25%), το έτος 2007-2008 αυξήθηκε λίγο (4,9% από 4,12%) και τέλος αυξήθηκε κατά 7% για το έτος 2008-2009. Η αύξηση αυτή του δείκτη τις αντίστοιχες περιόδους δείχνει ότι η εταιρεία είναι επικερδής με βάση τα κέρδη από τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών (υποενότητα 5.3.4), παρατηρούμε και εκεί αύξηση του δείκτη (έως και 8%), γεγονός θετικό για τα κέρδη του κλάδου με βάση τις πωλήσεις του.

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους της εταιρείας το έτος 2006-2007 αυξήθηκε (25% από 22%), το έτος 2007-2008 σημείωσε μικρή πτώση (24,8%) και τέλος για το έτος 2008-2009 αυξήθηκε (κατά 30%). Η αύξηση του δείκτη τις αντίστοιχες περιόδους δείχνει ότι η εταιρεία καλύπτει με ευκολία τα λειτουργικά της έξοδα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών (υποενότητα 5.3.4),

παρατηρούμε και εκεί αύξηση (έως 36,4%), γεγονός θετικό για τον κλάδο, αφού καλύπτει με ευκολία τα λειτουργικά του έξοδα.

Οι μετοχές της εταιρείας «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.» είναι κοινές και είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. με τον κωδικό ΛΟΥΛΗ. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε 10.638.612 ευρώ διαιρούμενο σε 16.622.832 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας μετοχής 0,64 ευρώ έκαστης, για την περίοδο 2006-2009.

6.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.»

Η εταιρεία «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.» με διακριτικό τίτλο "ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ" ιδρύθηκε το 1991 στο Διδυμότειχο Έβρου και ξεκίνησε τη βιομηχανική της δραστηριότητα το 1994. Οι κύριες δραστηριότητες της εταιρείας είναι η παραγωγή και πώληση γαλακτοκομικών προϊόντων και εμπορευμάτων. Ο αριθμός των εργαζομένων στην εταιρεία για το 2006 είναι 134 άτομα, 137 άτομα για το 2007, 140 άτομα για το 2008 και τέλος 142 άτομα για το 2009⁵⁰.

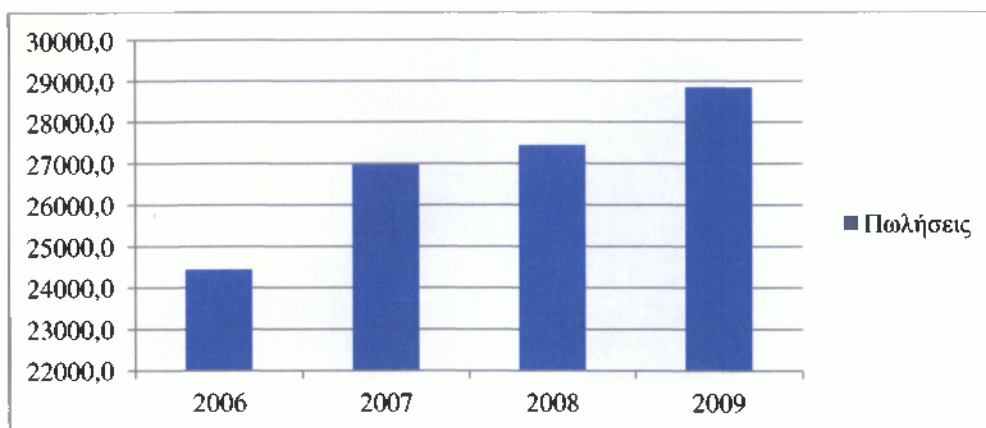
Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως την περίοδο 2006-2009, για την «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.»

	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Πωλήσεις	24.450	26.974	27.443	28.853	10,32	1,74	5,14
Κόστος πωληθέντων	18.003	20.194	22.049	23.247	12,17	9,18	5,43
Μικτό κέρδος	6.447	6.780	5.394	5.606	5,16	-20,4	3,93
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας, διάθεσης	5.792	5.475	4.993	4.934	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	1.005	1.243	1.253	1.441	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	477	715	1.081	840	-	-	-
Κέρδη προ φόρων	127	777	229	71	511,8	-70,5	-69

ΠΗΓΗ: ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.

Οι πωλήσεις της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 σημείωσαν σημαντική άνοδο. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 10,32%, το έτος 2007-2008 μικρή αύξηση 1,74% και τέλος αύξηση 5,14% για το έτος 2008-2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το έτος 2006-2007 οι πωλήσεις μειώθηκαν (0,5% από αύξηση 10,3% της εταιρείας), για το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν (8,8% από 1,74% της εταιρείας) και τέλος μείωση (6,6% από αύξηση 5,14% της εταιρείας) για το έτος 2008-2009. Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματική παρουσίαση του κύκλου εργασιών της εταιρείας για την περίοδο 2006-2009.

⁵⁰ «Πληροφορίες επενδυτών/οικονομικά στοιχεία/ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2006-2009» - (www.evrofarma.gr)

Τα κέρδη προ φόρων της εταιρείας παρουσιάζουν διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, για το έτος 2006-2007 τα κέρδη αυξήθηκαν κατά 511,8%, ενώ για τα έτη 2007-2008 και 2008-2009 μειώθηκαν κατά 70,5% και 69% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί τα κέρδη αυξήθηκαν (55,8%) για το έτος 2006-2007, ενώ μειώθηκαν (10% και 14,8%) για τα έτη 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα.

Σύνολο βραχυπρόθεσμων-μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων για την εταιρεία «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.», για την περίοδο 2006-2009

Μεγέθη (σε χιλ.ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.081	13.289	14.856	19.415	-5,62	11,79	30,69
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	12.462	17.868	17.710	14.490	43,38	-0,88	-18,19

*(βλέπε παράρτημα, σελ.84)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας για το έτος 2006-2007 μειώθηκε κατά 5,62%, για το έτος 2007-2008 και 2008-2009 αυξήθηκαν κατά 11,79% και 30,69% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 14,3% (από 5,62%) για το έτος 2006-2007, μειώθηκαν κατά 5,1% (από 11,79%) για το έτος 2007-2008, μειώθηκαν κατά 4% (από 30,69%) για το έτος 2008-2009.

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας για το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 43,38%, ενώ για το έτος 2007-2008 και 2008-2009 μειώθηκαν κατά 0,88 και 18,19% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3) παρατηρούμε ότι για το έτος 2006-2007 οι υποχρεώσεις μειώθηκαν κατά 26,9% (από 43,38%), και αυξήθηκαν 15,5% (από 0,88%) και 1,5% (από 18,19%) για τα έτη 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα.

Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την εταιρεία «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	0,95	1,21	1,17	0,83
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	0,60	0,92	0,90	0,61
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,01	0,09	0,04	0,01

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσιάζει διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα για το έτος 2006 και το 2009 ο δείκτης κυμαίνεται στις 0,95 και 0,83 μονάδες, γεγονός που σημαίνει ότι η εταιρεία με δυσκολία καλύπτει τις υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούν ενεργητικού της (ιδανικός δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας). Αντίθετα, τα έτη 2006 και 2007 ο δείκτης κυμαίνεται στις 1,2 και 1,1 μονάδες, γεγονός θετικό για την εταιρεία. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης την εξεταζόμενη περίοδο είναι μεγαλύτερος της μονάδας (1,46 μονάδες κατά μέσο όρο) γεγονός που σημαίνει ότι ο κλάδος καλύπτει τις υποχρεώσεις του με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού του.

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο είναι μικρότερος της μονάδας (0,75 μονάδες κατά μέσο όρο), γεγονός που σημαίνει ότι η εταιρεία με δυσκολία καλύπτει τις υποχρεώσεις της με βάση τις απαιτήσεις και τα διαθέσιμά της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι την περίοδο 2006-2008, ο δείκτης είναι μικρότερος της μονάδας γεγονός που σημαίνει ότι δεν καλύπτει τις υποχρεώσεις της, σε αντίθεση με το 2009 που ο δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας (ιδανικός δείκτης μεγαλύτερος της μονάδας).

Ο δείκτης ταμιακής ρευστότητας της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (0,03 μονάδες κατά μέσο όρο), γεγονός αρνητικό για την εταιρεία αφού δεν καλύπτει τις υποχρεώσεις της με βάση τα διαθέσιμά της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμαίνεται κατά μέσο όρο στις 0,09 μονάδες, γεγονός αρνητικό και για τον κλάδο στο σύνολό του.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	4,83	6,95	6,70	6,83
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	3,01	2,45	2,17	2,47
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,59	0,58	0,57	0,58

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσιάζει διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το έτος 2006 και 2007 σημειώνει άνοδο 6,95 από 4,83 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία ανανεώνει τα αποθέματά της έξι φορές με βάση τις πωλήσεις της. Το ίδιο συμβαίνει και την περίοδο 2008-2009 (αύξηση 6,83 από 6,70 μονάδες). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε μείωση το έτος 2006-2007 (3,82 από 4,34 μονάδες), ενώ αύξηση 4,3 από 4,2 μονάδες τα έτη 2008-2009.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων της εταιρείας παρουσίασε μια μικρή πτώση την περίοδο 2006-2009. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 μειώθηκε κατά 2,45 από 3,01 μονάδες, γεγονός που μας δείχνει ότι η εταιρεία εισπράττει τις απαιτήσεις σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με πριν. Αντίστοιχη πτώση σημειώνεται το έτος 2007-2008 με πτώση 2,17 από 2,45 μονάδες. Τέλος, για το έτος 2008-2009 παρατηρείται αύξηση (2,47 μονάδες), γεγονός θετικό για την είσπραξη

απαιτήσεων της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι σημειώνει άνοδο σε σχέση με την ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ καθώς την περίοδο 2006-2008 ο δείκτης αυξήθηκε από 2,26 σε 2,56 μονάδες, ενώ αντίθετα το έτος 2009 μειώθηκε κατά 2,41 μονάδες.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο σημείωσε πτώση (0,58 μονάδες κατά μέσο όρο) γεγονός που σημαίνει ότι τα κέρδη της είναι μειωμένα λόγω χαμηλών πωλήσεων. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το έτος 2006-2008 ο δείκτης παρουσιάζει αύξηση (0,93 από 0,82 μονάδες), ενώ το 2009 μια μικρή μείωση κατά 0,86 μονάδες. Οι αυξομειώσεις αυτές καθώς και τα πολύ χαμηλά ποσά του δείκτη τόσο στην ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ όσο και στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών γενικά δείχνουν ότι τα κέρδη μειώνονται λόγω μείωσης του αριθμού πωλήσεων.

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	0,51	2,88	0,83	0,24
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	26,37	25,13	19,65	19,43

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 σημείωσε σημαντική πτώση, με εξαίρεση το έτος 2007 (2,88%). Αυτό δείχνει ότι τα καθαρά κέρδη της εταιρείας με βάση τις πωλήσεις της είναι αρκετά χαμηλά, γεγονός που αποδεικνύει την κρισιμότητα της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το έτος 2006 κυμαίνεται στο 2,4%, το 2007 στο 4%, το 2008 στο 3,3% και για το 2009 στο 3%. Αυτό δείχνει ότι στο σύνολό του ο κλάδος παρουσιάζει αυξημένα κέρδη με βάση τις πωλήσεις του, γεγονός θετικό για τον κλάδο. Όσο πιο αυξημένος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο πιο πολλά κέρδη για την επιχείρηση.

Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσιάζει σημαντική μείωση. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 μειώθηκε κατά 25,13% από 26,3%, μείωση 19,6% το 2008 και περαιτέρω μείωση 19,4% το 2009. Η μείωση αυτή συνεπάγεται και μείωση των κερδών της εταιρείας αλλά και δυσκολία κάλυψης των λειτουργικών της εξόδων. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι εκεί ο δείκτης παρουσιάζει άνοδο σε σχέση με την ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ. Ο δείκτης κυμάνθηκε κατά μέσο όρο στο 23,3% γεγονός που σημαίνει ότι ο κλάδος παρουσιάζει αύξηση των κερδών του και κατά συνέπεια καλύπτει τα λειτουργικά και άλλα έξοδά του.

Παρακάτω αναλύονται τα κέρδη ανά μετοχή της «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.», την περίοδο 2006-2009. Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος/ζημίες της περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών κατά την διάρκεια της περιόδου.

Κέρδη ανά μετοχή

	2006	2007	2008	2009
Κέρδος/ζημία που αναλογούν στους μετόχους	582	227	53	81
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών	13.673.200	13.673.200	13.673.200	13.673.200
Κέρδη ανά μετοχή	0,04	0,0166	0,0039	0,0059

ΠΗΓΗ:ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.

6.6 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.»

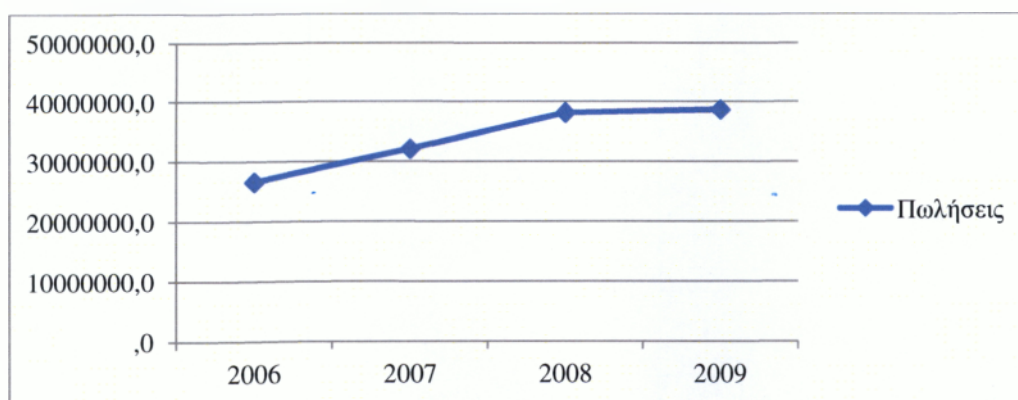
Η εταιρεία «ΚΡΙ-ΚΡΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με το διακριτικό τίτλο «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.» δραστηριοποιείται στον ευρύτερο κλάδο των γαλακτοκομικών προϊόντων και ειδικότερα στην παραγωγή και εμπορεία παγωτού, στην παραγωγή και εμπορεία γιαούρτης και στην παραγωγή και εμπορεία φρέσκου παστεριωμένου γάλακτος. Ο αριθμός προσωπικού της εταιρείας για το 2006 ήταν 220 άτομα, για το 2007 τα 231 άτομα, για το 2008 τα 238 άτομα και τέλος για το 2009 τα 237 άτομα.⁵¹

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως για την «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.», την περίοδο 2006-2009

	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Πωλήσεις	26.597.389	32.092.212	38.172.013	38.678.464	20,66	18,94	1,33
Κόστος πωληθέντων	13.670.939	18.047.328	22.299.173	20.969.497	32	24	-6
Μικτό κέρδος	12.926.450	14.044.884	15.872.840	17.708.968	8,65	13	11,6
Λειτουργικά έξοδα	9.898.375	11.001.667	12.371.166	13.983.827	-	-	-
Λειτουργικά έσοδα	58.807	74.307	-	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων	3.086.882	3.117.524	3.501.674	3.725.141	1	12,32	6,38

ΠΗΓΗ:ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.

Οι πωλήσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο σημείωσαν σημαντική άνοδο. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 20,66%, για το έτος 2007-2008 κατά 18,94 και τέλος για το έτος 2008-2009 μικρή αύξηση κατά 1,3%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι οι πωλήσεις μειώθηκαν (0,5% από 20,66%) το 2006-2007, (6,6% από 1,33%) το 2008-2009. Το έτος 2007-2008 σημείωσαν μικρή αύξηση (8,8% από 18,94%). Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματική παρουσίαση του κύκλου εργασιών της εταιρείας, την περίοδο 2006-2009.

Τα κέρδη προ φόρων της εταιρείας παρουσίασαν αύξηση την περίοδο 2006-2009. Αναλυτικά, το έτος 2006-2007 παρουσίασαν αύξηση 1%, για το 2007-2008 αύξηση 12,32% και τέλος για το 2008-

⁵¹ «Ενημέρωση Επενδυτών/οικονομικά στοιχεία/οικονομικές καταστάσεις 2006-2009» - (www.krikri.gr)

2009 αύξηση 6,3%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων, παρατηρούμε διάφορες αυξομειώσεις καθώς, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν (55,8% από 1%), το έτος 2007-2008 μειώθηκαν (10% από αύξηση 12,32%) και για το 2008-2009 μειώθηκαν ξανά (14,8% από αύξηση 6,3%).

**Σύνολο βραχυπρόθεσμων-μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.»,
την περίοδο 2006-2009**

Μεγέθη (σε χιλ.ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.139.649	6.407.444	7.669.881	8.071.353	24,7	19,7	5,2
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.588.720	5.263.587	8.824.648	8.092.112	46,7	67,6	-8,3

*(βλέπε παράρτημα, σελ.85)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο σημείωσαν σημαντική αύξηση. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 24,7%, το έτος 2007-2008 κατά 19,7% αύξηση, και τέλος για το 2008-2009 αυξήθηκαν λίγο κατά 5,2%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το 2006-2007 οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μειώθηκαν (14,3% από 24,7% της εταιρείας), το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν (5,1% από 19,7%), ενώ για το 2008-2009 μειώθηκαν (4% από αντίστοιχη αύξηση 5,2% της εταιρείας). Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.» την εξεταζόμενη περίοδο περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμα δάνεια, τους προμηθευτές της, καθώς και φόρους εισοδήματος και λοιπούς φόρους πληρωτέους.

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας για το έτος 2006-2007 και 2007-2008 αυξήθηκαν κατά 46,7% και 67,6% αντίστοιχα, ενώ για το 2008-2009 σημείωσαν μείωση κατά 8,3%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του κλάδου αυξήθηκαν για το έτος 2006-2007 κατά 26,9%, για το 2007-2008 κατά 15,5% και τέλος για το 2008-2009 κατά 1,5%. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο περιλαμβάνουν επιχορηγήσεις, μακροπρόθεσμα δάνεια, φορολογικές υποχρεώσεις κ.α.

Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες της «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	3,26	2,87	2,84	2,79
Δείκτης Εξυπηρέτησης ρευστότητας	2,80	2,37	2,3	2,2
Δείκτης Ταμειακής ρευστότητας	0,8	0,32	0,22	0,51

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρουσίασε διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το έτος 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 3,26 μονάδες, το 2007-2008 μειώθηκε κατά 2,87 και 2,84 μονάδες αντίστοιχα. Τέλος για το 2009 κυμάνθηκε στις 2,79 μονάδες. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα

5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης ήταν μειωμένος σε σχέση με την εταιρεία κατά 1,46 μονάδες κατά μέσο όρο. Αυτό δείχνει ότι τόσο η εταιρεία όσο και ο κλάδος στο σύνολό του καλύπτουν τις υποχρεώσεις τους με βάση τα στοιχεία του κυκλοφορούν ενεργητικού που διαθέτει ο καθένας (ιδανικός δείκτης είναι αυτός που είναι μεγαλύτερος της μιας μονάδας).

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας της KPI-KPI την εξεταζόμενη περίοδο μειώθηκε σημαντικά. Αναλυτικά, το 2006 κυμάνθηκε στις 2,8 μονάδες, το 2007 στις 2,37 και το 2008-2009 στις 2,3 και 2,2 μονάδες αντίστοιχα. Η μείωση αυτή να μην είναι σημαντική αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα (μικρότερος της μονάδας). Συγκεκριμένα, την περίοδο 2006-2008 κυμάνθηκε στις 0,95 μονάδες κατά μέσο όρο, ενώ το 2009 στις 1,04 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος στο σύνολό του την περίοδο 2006-2008 καλύπτει με δυσκολία τις υποχρεώσεις του σε σχέση με την εταιρεία την αντίστοιχη περίοδο.

Ο δείκτης ταμιακής ρευστότητας της εταιρείας το 2006 κυμάνθηκε στις 0,8 μονάδες, το 2007 στις 0,32 μονάδες, το 2008 στις 0,22 μονάδες και τέλος στις 0,51 μονάδες το 2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα (0,08 μονάδες το 2006, το 2007 στις 0,12 μονάδες, το 2008 στις 0,12 μονάδες και στις 0,06 μονάδες το 2009) γεγονός που σημαίνει ότι τόσο η επιχείρηση όσο και ο κλάδος στο σύνολό του καλύπτουν με δυσκολία τις υποχρεώσεις τους με βάση τα χρηματικά τους διαθέσιμα.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	11,09	10,14	9,12	8,19
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	2,62	2,45	2,40	2,85
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,87	0,92	0,92	0,90

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας κυμάνθηκε σε πολύ καλά επίπεδα, παρά τη μικρή μείωση του. Συγκεκριμένα, το 2006 κυμάνθηκε στις 11,09 μονάδες, το 2007 στις 10,14 μονάδες, το 2008 στις 9,12 μονάδες και το 2009 στις 8,19 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία το 2006 ανανέωσε τα αποθέματά της περίπου 11 φορές, το 2007 περίπου 10 φορές, το 2008 περίπου 9 φορές και τέλος το 2009 περίπου 8 φορές με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης μειώθηκε στις 4,18 μονάδες κατά μέσο όρο την εξεταζόμενη περίοδο. Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος ανανέωνε περίπου 4 φορές τα αποθέματά του με βάση τις πωλήσεις του. Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 κυμάνθηκε κατά μέσο όρο στις 2,58 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία εισπράττει κατά 2 φορές περίπου γρηγορότερα τις απαιτήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), ο δείκτης κυμάνθηκε στις 2,42 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι και ο κλάδος εισπράττει κατά 2 φορές περίπου γρηγορότερα τις απαιτήσεις του. Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού της εταιρείας το 2006 κυμάνθηκε στις 0,87 μονάδες σε σχέση με 0,92 μονάδες το 2007. Το 2008-2009 ο δείκτης μειώθηκε κατά 0,9 από 0,92 μονάδες αντίστοιχα. Οι αυξομειώσεις αυτές του δείκτη καθώς και το μικρό ποσοστό του, δείχνουν ότι τα κέρδη της εταιρείας είναι χαμηλά λόγω μικρών πωλήσεων. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμαίνεται στις 0,87 μονάδες κατά μέσο όρο, γεγονός αρνητικό για τα κέρδη του κλάδου (ιδανικός δείκτης είναι μεγαλύτερος της μονάδας).

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	11,60	9,71	9,17	9,63
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	48,60	43,76	41,58	45,78

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρουσίασε μια μικρή πτώση. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 κυμάνθηκε κατά 11,60% και 9,71% αντίστοιχα, το έτος 2008 κατά 9,17% και τέλος για το έτος 2009 κατά 9,63%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης το έτος 2006-2007 αυξήθηκε κατά 4% από 2,56%, το έτος 2008 κατά 3,3% και τέλος το 2009 κατά 3%. Ο δείκτης αυτός όσον αφορά την εταιρεία είναι πολύ υψηλός σε σχέση με το σύνολο του κλάδου, γεγονός που σημαίνει ότι τα καθαρά κέρδη της εταιρείας είναι υψηλότερα σε σχέση με τα καθαρά κέρδη του κλάδου συνολικά.

Ο δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους της εταιρείας το έτος 2006 κυμάνθηκε στο 48,6%, το έτος 2007 στις 43,7%, το έτος 2008 στο 41,5% και τέλος το έτος 2009 στο 45,78%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι εκεί ο δείκτης την εξεταζόμενη περίοδο μειώθηκε κατά 23,3% κατά μέσο όρο, γεγονός που σημαίνει ότι ο κλάδος καλύπτει με δυσκολία τα λειτουργικά του έξοδα σε σχέση με την ΚΡΙ-ΚΡΙ που καλύπτει με ευκολία τα λειτουργικά της έξοδα (44,89% κατά μέσο όρο).

Παρακάτω παρουσιάζονται τα κέρδη ανά μετοχή της εταιρείας «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Κέρδη ανά μετοχή

	2006	2007	2008	2009
Βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή	0,109	0,100	0,110	0,140

ΠΗΓΗ:ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.

Τα βασικά και μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών.

	2006	2007	2008	2009
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	1.960.459	2.347.709	2.570.397	3.284.789
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	17.953.920	23.340.096	23.340.096	23.340.096

ΠΗΓΗ:ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε

Τα μερίσματα που διανέμονται στους μετόχους, απεικονίζονται ως υποχρέωση τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

6.7 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.»

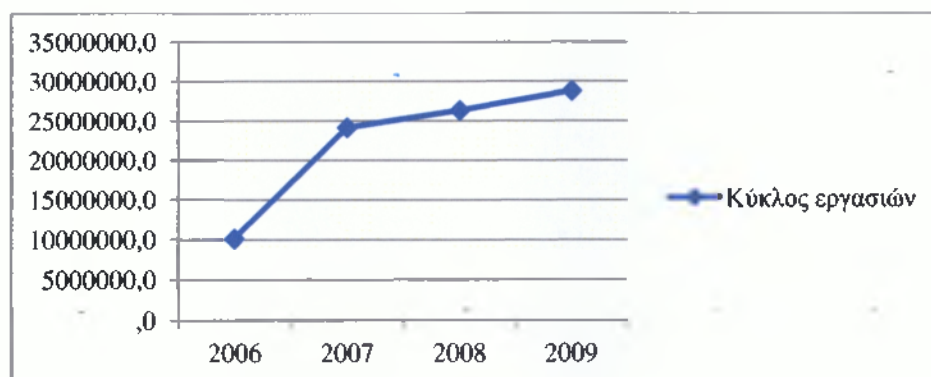
Η εταιρεία «ΚΡΕΚΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΡΕΑΤΩΝ» ιδρύθηκε το 1985. Αντικείμενο εργασιών της εταιρείας είναι η εκτροφή βοοειδών και αμνοεριφίων, η εκμετάλλευση σφαγείου, η παραγωγή και εμπορία κρεάτων και κρεατοσκευασμάτων. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στην εταιρεία το 2006 ήταν 37 άτομα, το 2007 τα 71 άτομα, το 2008 τα 70 άτομα, και για το 2009 τα 64 άτομα.⁵²

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως της εταιρείας «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009

	2006	2007	2008	2009	%Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Κύκλος εργασιών	10.126.135	24.142.191	26.321.209	28.800.710	138,41	9,02	9,42
Κόστος πωληθέντων	9.197.283	21.981.625	23.706.147	26.131.880	139	7,85	10,23
Μικτό κέρδος	928.852	2.160.566	2.615.062	2.668.830	132,6	21,04	2,06
Μικτό αποτέλεσμα από δραστηριότητες	1.089.711	2.233.312	2.778.373	2.787.616	-	-	-
Λειτουργικά έσοδα	726.688	671.649	759.449	629.527	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	916.096	2.391.621	3.016.261	2.866.122	-	-	-
Κέρδη προ φόρων	900.303	513.340	521.561	551.021	-43	1,6	5,65

ΠΗΓΗ:ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.

Οι πωλήσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο μειώθηκαν σημαντικά. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 κυμάνθηκαν σε πολύ υψηλά επίπεδα (138% περίπου), ενώ για το 2007-2008 μειώθηκαν στο 9% και τέλος στο 9,4% το έτος 2008-2009. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι οι πωλήσεις για το έτος 2006-2007 ήταν μειωμένες κατά 0,5%, για το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν κατά 8,8% και τέλος για το 2008-2009 μειώθηκαν κατά 6,6 %, γεγονός που σημαίνει ότι οι πωλήσεις στο σύνολο του κλάδου έχουν μειωθεί σημαντικά σε σχέση με τις πωλήσεις της εταιρείας (ιδιαίτερη πτώση σημειώθηκε το 2008-2009 όπου εκδηλώθηκε η οικονομική κρίση). Παρακάτω παρουσιάζεται διαγραμματικά ο κύκλος εργασιών της εταιρείας «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.» την περίοδο 2006-2009.

⁵² «Ενημέρωση μετόχων/Οικονομικές καταστάσεις/Ετήσια οικονομική έκθεση 2006-2009» - (www.kreka.gr)

Τα κέρδη της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρουσίασαν διάφορες αυξομειώσεις. Αναλυτικά, το έτος 2006-2007 μειώθηκαν κατά 43%, ενώ το έτος 2007-2008 και 2008-2009 αυξήθηκαν κατά 1,6% και 5,6% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι τα κέρδη για το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν (55,8% από μείωση 43% της εταιρείας), για το έτος 2007-2008 και 2008-2009 μειώθηκαν κατά 10% και 14,8% αντίστοιχα (σε σχέση με αυξήσεις 1,6% και 5,6% της εταιρείας).

Σύνολο μακροπρόθεσμων-βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009

Μεγέθη (σε χιλ.ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.675.095	7.745.067	7.753.113	10.095.410	362,36	0,1	30,2
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.162.256	11.360.673	11.563.347	10.350.523	1,78	1,78	-10,49

*(βλέπε παράρτημα, σελ.86)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας για το έτος 2006-2007 αυξήθηκαν κατά 362,3%, για το έτος 2007-2008 κατά 0,1% και τέλος για το έτος 2008-2009 κατά 30,2%. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμα δάνεια, υποχρεώσεις προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, προκαταβολές πελατών κ.α. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι, για το έτος 2006-2007 οι υποχρεώσεις μειώθηκαν (14,3% από αύξηση 362,3% της εταιρείας), για το έτος 2007-2008 αυξήθηκαν (5,1% από 0,1% της εταιρείας), και τέλος για το έτος 2008-2009 μειώθηκαν (4% από αύξηση 30,2% της εταιρείας).

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας για την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασαν διάφορες αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, για το 2006-2007 και 2007-2008 οι υποχρεώσεις της αυξήθηκαν κατά 1,7% αντίστοιχα, ενώ για το 2008-2009 μειώθηκαν κατά 10,4%. Λέγοντας μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις για την «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.», εννοούμε τα μακροπρόθεσμα δάνειά της, υποχρεώσεις παροχών προσωπικού, φορολογικές υποχρεώσεις κ.α. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το έτος 2006-2007 οι υποχρεώσεις αυξήθηκαν (26,9% από 1,7% της εταιρείας), για το έτος 2007-2008 αύξηση (15,5% από 1,7% της εταιρείας) και τέλος για το έτος 2008-2009 αύξηση (1,5% από αντίστοιχη μείωση 10,49% της εταιρείας).

Παρακάτω αναλύονται κάποιοι βασικοί αριθμοδείκτες για την «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	1,30	0,28	0,29	0,29
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	0,85	0,14	0,15	0,13
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,38	0,03	0,04	0,03

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασε σημαντική μείωση. Αναλυτικά, το έτος 2006 κυμάνθηκε στις 1,30 μονάδες, το 2007 στις 0,28 μονάδες, το 2008

στις 0,29 μονάδες, και τέλος το 2009 στις 0,29 μονάδες. Η μείωση αυτή σημαίνει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία του ενεργητικού που διαθέτει (ιδανικός δείκτης είναι μεγαλύτερος της 1 μονάδας). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενότητα 5.3.2) για το 2006, και για επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3) για το 2007-2009, παρατηρούμε ότι για το 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 1 μονάδες (από 1,3 μονάδες της εταιρείας), το 2007 αυξήθηκε στις 1,54 μονάδες (από 0,28 μονάδες της εταιρείας), το 2008 στις 1,51 μονάδες (από 0,29) και τέλος για το 2009 στις 1,54 μονάδες (από 0,29).

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασε σημαντική μείωση. Συγκεκριμένα, το 2006 κυμάνθηκε στις 0,85 μονάδες, το 2007 στις 0,14 μονάδες, το 2008 στις 0,15 μονάδες και τέλος για το 2009 στις 0,13 μονάδες. Η μείωση αυτή σημαίνει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία του ενεργητικού που διαθέτει (λείπουν τα αποθέματα, αλλά έχει στη διάθεση της τα άμεσα ή σχεδόν άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3) για το 2007-2009, παρατηρούμε ότι το 2006 μειώθηκε (0,80 μονάδες από 0,85 της εταιρείας), το 2007 στις 0,98 μονάδες (από 0,14 μονάδες της εταιρείας), το 2008 στις 0,99 μονάδες (από 0,15 της εταιρείας) και το 2009 στις 1,04 μονάδες (από 0,13 μονάδες της εταιρείας). Η μείωση αυτή και στο σύνολο του κλάδου γενικά σημαίνει ότι και ο κλάδος καλύπτει με δυσκολία τις υποχρεώσεις του.

Ο δείκτης ταμιακής ρευστότητας της εταιρείας για το έτος 2006-2009 έχει ως εξής. Το έτος 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 0,38 μονάδες, το έτος 2007 στις 0,03 μονάδες, το 2008 στις 0,04 μονάδες και τέλος το 2009 στις 0,03 μονάδες. Η μείωση αυτή του δείκτη φανερώνει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της με βάση τα διαθέσιμα που κατέχει (ιδανικός δείκτης μεγαλύτερος της 1 μονάδας). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3) για το έτος 2007-2009 παρατηρούμε ότι, το έτος 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 0,10 μονάδες (από 0,38 της εταιρείας). Το 2007 κυμάνθηκε στις 0,12 μονάδες (από 0,03 της εταιρείας), το 2008 πάλι στις 0,12 μονάδες και τέλος για το 2009 στις 0,06 μονάδες (από 0,03 της εταιρείας).

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	13,43	23,16	25,24	17,64
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	13	29,02	28,86	27,15
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	0,37	0,70	0,76	0,80

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας παρουσίασε διάφορες αυξομειώσεις. Το έτος 2006-2007 αυξήθηκε από 13,43 μονάδες σε 23,16 αντίστοιχα. Για το έτος 2008-2009 μειώθηκε από 25,24 μονάδες σε 17,64 αντίστοιχα. Οι αυξομειώσεις του δείκτη αυτού την συγκεκριμένη περίοδο δείχνουν κάθε πόσο η επιχείρηση ανανεώνει τα αποθέματά της με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3) για το έτος 2007-2009, παρατηρούμε ότι το έτος 2006-2007 ο δείκτης μειώθηκε από 4,9 μονάδες σε 3,8 αντίστοιχα, και τέλος για το έτος 2008-2009 αυξήθηκε λίγο από 4,29 μονάδες σε 4,30 αντίστοιχα. Παρατηρούμε επίσης ότι η «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.» ανανεώνει πιο συχνά και σε μεγαλύτερο βαθμό τα αποθέματα της σε σχέση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών στο σύνολό του.

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων της εταιρείας για το έτος 2006-2007 παρουσίασε αύξηση από 13 μονάδες σε 29,02 αντίστοιχα, ενώ για το έτος 2008-2009 μειώθηκε λίγο από 28,06

μονάδες σε 27,15 αντίστοιχα. Ο δείκτης αυτός παρά την μικρή πτώση, βρίσκεται σε καλά επίπεδα για την εταιρεία γιατί δείχνει πόσο γρηγορότερα εισπράττει τις απατήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενοότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης κυμάνθηκε στις 2,4 μονάδες κατά μέσο όρο το έτος 2006-2009. Αυτό δείχνει ότι ο κλάδος στο σύνολό του δεν εισπράττει τις απαιτήσεις του γρηγορότερα όπως η εταιρεία.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο κυμάνθηκε κατά μέσο όρο στις 0,66 μονάδες, πράγμα ανησυχητικό για της εταιρεία καθώς οι πωλήσεις μειώνονται σημαντικά και κατ'έπекταση τα κέρδη της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενοότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3) για το 2007-2009, παρατηρούμε ότι εκεί ο δείκτης είναι λίγο αυξημένος από αυτόν της εταιρείας (0,87 μονάδες κατά μέσο όρο), γεγονός που σημαίνει ότι και ο κλάδος στο σύνολό του παρουσιάζει χαμηλές πωλήσεις (και κατά συνέπεια χαμηλά κέρδη).

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	8,89	2,13	1,98	1,91
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	4,17	8,95	9,93	9,27

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασε σημαντική μείωση. Συγκεκριμένα, το έτος 2006-2007 μειώθηκε από 8,89% σε 2,13% αντίστοιχα. Για το έτος 2007-2008 μείωση από 2,13% σε 1,98% αντίστοιχα, και τέλος για το 2008-2009 μείωση 1,91% από 1,98% αντίστοιχα. Η μείωση αυτή δείχνει, ότι τα κέρδη της μειώθηκαν κατά πολύ εξαιτίας της μείωσης των πωλήσεων της. Κατά συνέπεια, η εταιρεία την εξεταζόμενη περίοδο δεν είναι και τόσο επικερδής. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενοότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3) για την περίοδο 2007-2009, παρατηρούμε ότι ο δείκτης για το έτος 2006-2007 αυξήθηκε από 2,05% σε 4% αντίστοιχα. Για το έτος 2007-2008 μειώθηκε από 4% σε 3,3%, και τέλος για το 2008-2009 μειώθηκε από 3,3% σε 3% αντίστοιχα.

Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας για το έτος 2006-2009 αυξήθηκε. Αναλυτικά, το 2006-2007 αυξήθηκε από 4,17% σε 8,95% αντίστοιχα, για το 2007-2008 από 8,95% σε 9,93%, και τέλος για το 2008-2009 μειώθηκε λίγο από 9,93% σε 9,27%. Η αύξηση του δείκτη αυτού, δείχνει ότι η εταιρεία καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα, ενώ συγχρόνως δημιουργείται ένα ικανοποιητικό ποσοστό κέρδους με βάση τις πωλήσεις της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 11-50 ατόμων (υποενοότητα 5.3.2) για το 2006, και επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενοότητα 5.3.3) για το 2007-2009, παρατηρούμε ότι εκεί το ποσοστό του δείκτη κυμάνθηκε γύρω στο 22,05% κατά μέσο όρο, γεγονός που σημαίνει ότι και ο κλάδος στο σύνολό του καλύπτει πιο άνετα τα λειτουργικά του έξοδα. Παρακάτω παρουσιάζονται τα κέρδη ανά μετοχή της εταιρείας «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009.

Κέρδη ανά μετοχή

	2006	2007	2008	2009
Κέρδη που ~~παρατίθενται~~ στους μετόχους της εταιρείας	120.972	344.848	351.845	123.624
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού μετοχών	7.125.216	7.125.216	7.125.216	7.125.216
Κέρδη ανά μετοχή	0,017	0,048	0,049	0,017

ΠΗΓΗ:ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.

Τα κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν βάσει του μέσου σταθμισμένου αριθμού του συνόλου των μετοχών (βλέπε παραπάνω). Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της εταιρείας από τα κέρδη της χρήσεως καταχωρούνται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

6.8 ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.»

Η «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.» έχει την νομική μορφή ανώνυμης εταιρείας και είναι θυγατρική εταιρεία του Ομίλου επιχειρήσεων ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 2000 και η διάρκεια της έχει οριστεί για 30 έτη. Κύρια δραστηριότητά της είναι η λιανική και χονδρική πώληση κατεψυγμένων τροφίμων και αλιευμάτων. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού για την εξεταζόμενη περίοδο ανέρχονταν: για το 2006 τα 208 άτομα, το 2007 τα 200 άτομα, το 2008 τα 205 άτομα και για το 2009 δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία.⁵³

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως για την εταιρεία «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009

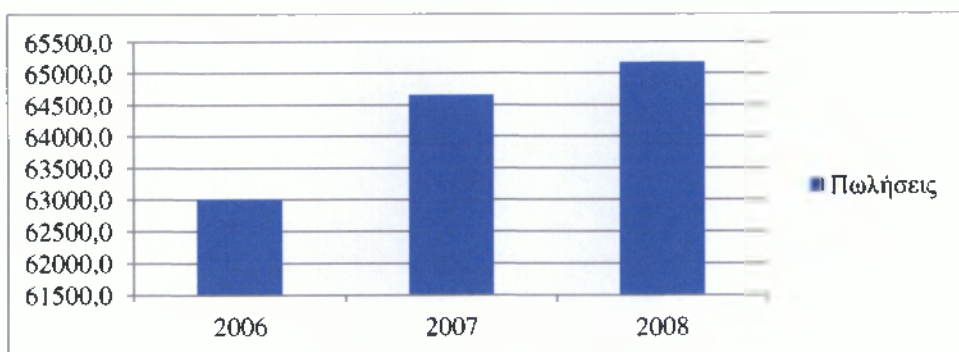
	2006	2007	2008	2009*	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
Πωλήσεις	63.000	64.663	65.178	-	2,64	0,80	-
Κόστος πωληθέντων	52.798	53.708	52.549	-	1,72	-2,16	-
Μικτό κέρδος	10.202	10.955	12.629	-	7,38	15,28	-
Λειτουργικά έσοδα	346	4.193	3.586	-	-	-	-
Λειτουργικά έξοδα	10.018	11.583	15.365	-	-	-	-
Κέρδη προ φόρων	530	3.565	850	-	572,6	-76,15	-

ΠΗΓΗ:ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε

*Για το έτος 2009 τα στοιχεία της εταιρείας δεν ήταν διαθέσιμα

Οι πωλήσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασαν σημαντική πτώση. Συγκεκριμένα, για το 2006-2007 και 2007-2008 οι πωλήσεις κυμάνθηκαν στο 2,64% και 0,80% αντίστοιχα. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι οι πωλήσεις για το 2006-2007 ήταν αρνητικές(-0,5 από 2,64% της εταιρείας), ενώ για το 2007-2008 αυξημένες (8,8% από 0,8% της εταιρείας). Αυτό σημαίνει ότι τόσο ο κλάδος στο σύνολό του, όσο και η εταιρεία παρουσίασαν μείωση του τζίρου τους κατά πολύ την εξεταζόμενη περίοδο. Παρακάτω παρουσιάζονται διαγραμματικά οι πωλήσεις της «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.» για την περίοδο 2006-2008.

⁵³ «Εταιρεία/ οικονομικές καταστάσεις/ ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2006-2009 (τα στοιχεία για το έτος 2009 της εταιρεία δεν ήταν διαθέσιμα)» - (www.kallimanis.gr)

Τα κέρδη της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασαν σημαντική πτώση. Για το έτος 2006-2007 κυμάνθηκαν στο 572,6% και για το 2007-2008 μειώθηκαν κατά 76,1%. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το 2006-2007 αυξήθηκαν (55,8% από αντίστοιχη αύξηση 572,6% της εταιρείας) και για το 2007-2008 μειώθηκαν (10% από αντίστοιχη μείωση 76,15% της εταιρείας)

Σύνολο βραχυπρόθεσμων-μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της εταιρείας «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.», την περίοδο 2006-2009

Μεγέθη (σε χιλ.ευρώ)	2006	2007	2008	2009	% Μεταβολή		
					06-07	07-08	08-09
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ*							
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	28.529	20.620	18.859	-	-27,72	-8,54	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.056	29.873	39.625	-	112,52	32,64	-

*(βλέπε παράρτημα, σελ.87)

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρουσίασαν μείωση. Αναλυτικά, για το έτος 2006-2007 μειώθηκαν κατά 27,72% καθώς και κατά 8,54% για το 2007-2008. Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν τις προκαταβολές πελατών, μισθοί και ημερομίσθια, ασφαλιστικοί οργανισμοί, καταθέσεις μετόχων κ.α. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το 2006-2007 οι υποχρεώσεις μειώθηκαν (κατά 14,3% από αντίστοιχη μείωση 27,7% της εταιρείας). Για το 2007-2008 αυξήθηκαν (κατά 5,1% από μείωση 8,5% της εταιρείας). Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις του κλάδου στο σύνολό του είναι πιο αυξημένες σε σχέση με την «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.».

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο ήταν αρκετά αυξημένες. Συγκεκριμένα, για το 2006-2007 κυμάνθηκαν στο 112,5% ενώ για το 2007-2008 στο 32,64%. Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας περιλαμβάνουν υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, δανειακές υποχρεώσεις, αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις κ.α. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι για το 2006-2007 οι υποχρεώσεις κυμάνθηκαν γύρω στο 26,9% (από 112,5% της εταιρείας) και για το 2007-2008 στο 15,5% (από 32,6% της εταιρείας). Παρακάτω παρουσιάζεται η ανάλυση βασικών αριθμοδεικτών της εταιρείας την περίοδο 2006-2009.

Αριθμοδείκτες Ρευστότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης Γενικής ρευστότητας	1,07	1,82	1,96	-
Δείκτης Ειδικής ρευστότητας	0,72	1,24	1,06	-
Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας	0,005	0,17	0,03	-

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης γενικής ρευστότητας την περίοδο 2006-2009 (για το 2009 τα στοιχεία δεν ήταν διαθέσιμα) παρουσίασε άνοδο. Συγκεκριμένα, το 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 1,07 μονάδες, το 2007 στις 1,8 μονάδες και για το έτος 2008 στις 1,9 μονάδες. Η αύξηση αυτή δείχνει ότι η «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.» την εξεταζόμενη περίοδο καλύπτει με άνεση τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με βάση τα στοιχεία που έχει στο ενεργητικό της (ιδανικός δείκτης μεγαλύτερος της μονάδας). Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε και εκεί αύξηση του δείκτη κατά 1,25 μονάδες για το 2006, για το 2007 αύξηση κατά 1,54 μονάδες και για το 2008 στις 1,51 μονάδες. Η αύξηση του δείκτη τόσο για την εταιρεία όσο και στο σύνολο του κλάδου δείχνει την ευκολία κάλυψης των υποχρεώσεων τους με βάση τα στοιχεία που κατέχουν.

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας της εταιρείας το 2006 κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα (0,72 μονάδες), το 2007 αυξήθηκε κατά 1,24 μονάδες και τέλος το 2008 στις 1,06 μονάδες. Η μείωση του δείκτη αυτού το 2006 δείχνει την αδυναμία κάλυψης των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων της με βάση τα άμεσα ή σχεδόν άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα την περίοδο 2006-2009 (0,95 μονάδες κατά μέσο όρο). Αυτό δείχνει την αδυναμία κάλυψης υποχρεώσεων του κλάδου με βάση τα άμεσα ή σχεδόν άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του.

Ο δείκτης ταμιακής ρευστότητας της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλό επίπεδο (0,07 μονάδες κατά μέσο όρο). Αυτό δείχνει ότι η εταιρεία δεν μπορεί να καλύψει τις βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της με βάση τα διαθέσιμα που έχει στη κατοχή της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλό επίπεδο (0,10 μονάδες κατά μέσο όρο), γεγονός αρνητικό για κλάδο Τροφίμων-Ποτών.

Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	6,27	5,38	3,86	-
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	3,11	2,95	3,33	-
Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού	1,16	0,98	0,90	-

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων της εταιρείας την περίοδο 2006-2009 παρουσίασε σημαντική πτώση. Συγκεκριμένα, το 2006 κυμάνθηκε στις 6,27 μονάδες, το 2008 γύρω στις 3,8 μονάδες και για το 2009 στις 3,8 μονάδες. Η μείωση αυτή δείχνει ότι οι πωλήσεις της εταιρείας μειώθηκαν την περίοδο με συνέπεια να μειωθεί και η συχνότητα ανανέωσης αποθεμάτων της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι το 2006 ο δείκτης κυμάνθηκε στις 4,3 μονάδες, το 2007 μειώθηκε κατά 3,8 μονάδες και το 2009 παρουσίασε αύξηση κατά 4,2 μονάδες. Οι αυξομειώσεις του κλάδου δείχνουν την συνεχή μεταβολή στην συχνότητα ανανέωσης αποθεμάτων λόγω

αυξομειώσεων των πωλήσεων την περίοδο αυτή.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων* της «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.» την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασε αυξομειώσεις. Αναλυτικά, το 2006 κυμάνθηκε στις 3,11 μονάδες, το 2007 στις 2,95 μονάδες και το 2008 στις 3,33 μονάδες. Οι αυξομειώσεις αυτές δείχνουν τις πολιτικές είσπραξης της εταιρείας καθώς και την ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε αύξηση του δείκτη όπου το 2006 κυμάνθηκε στις 2,2 μονάδες, το 2007 στις 2,4 μονάδες και το 2008 στις 2,5 μονάδες. Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος Τροφίμων-Ποτών εισπράττει τις απαιτήσεις γρηγορότερα σε σχέση με την εταιρεία.

Ο δείκτης *κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού* της εταιρείας το 2006 κυμάνθηκε στις 1,16 μονάδες, το 2007 μειώθηκε στις 0,98 μονάδες και για το 2008 στις 0,90 μονάδες. Η μείωση του δείκτη δείχνει την μείωση των πωλήσεων της εταιρείας και κατά συνέπεια την μείωση των κερδών της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης για το 2006 ήταν στις 0,82 μονάδες, το 2007 στις 0,89 μονάδες και για το 2008 στις 0,93 μονάδες. Η αύξηση αυτή του δείκτη ναί μεν είναι θετική για το σύνολο του κλάδου αλλά δεν σημαίνει ότι οι πωλήσεις του είναι αρκετές ώστε να παρουσιάσει αύξηση των κερδών του.

Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας*

Αριθμοδείκτες	2006	2007	2008	2009
Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους(%)	0,84	5,51	1,3	-
Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους(%)	16,19	16,94	19,38	-

*(βλέπε παράρτημα, σελ.79)

Ο δείκτης *καθαρού περιθωρίου κέρδους* της «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.» την περίοδο 2006-2009 παρουσίασε αυξομειώσεις. Συγκεκριμένα, το 2006 κυμάνθηκε στο 0,8%, το 2007 στο 5,5% και το 2008 στο 1,3%. Ο δείκτης αυτός το 2006 κυμάνθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα σε σχέση με το 2007 και το 2008, γεγονός που δείχνει την μείωση των κερδών από μείωση των πωλήσεων της εταιρείας. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι ο δείκτης το 2006 κυμάνθηκε στο 2,56%, το 2007 στο 4% και το 2008 στο 3,3%. Ο δείκτης αυτός στο σύνολο του κλάδου είναι πιο αυξημένος σε σχέση με την εταιρεία, που σημαίνει ότι αφενός είναι αυξημένες οι πωλήσεις του και αφετέρου είναι αυξημένα και τα κέρδη του. Ο δείκτης *μικτού περιθωρίου κέρδους* της εταιρείας την εξεταζόμενη περίοδο παρουσίασε σημαντική άνοδο. Συγκεκριμένα, το 2006 κυμάνθηκε στο 16,19%, το 2007 στο 16,94% και το 2008 στο 19,38%. Η αύξηση του δείκτη αυτού δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα καθώς και την πολιτική τιμών που ακολουθεί η εταιρεία που της αποφέρει ικανοποιητικό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις και τα ίδια κεφάλαιά της. Σε σύγκριση με τον κλάδο Τροφίμων-Ποτών, όσον αφορά επιχειρήσεις 51-250 ατόμων (υποενότητα 5.3.3), παρατηρούμε ότι και εκεί ο δείκτης κυμάνθηκε σε πολύ καλό επίπεδο (23,27% κατά μέσο όρο).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η οικονομική κρίση επηρέασε σε μεγάλο βαθμό πολλούς τομείς της χώρας μας. Ένας από τους τομείς αυτούς ήταν και ο τομέας της βιομηχανίας και συγκεκριμένα η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών. Η βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του δευτερογενούς τομέα της ελληνικής οικονομίας και έναν από τους κινητήριους μοχλούς της ελληνικής μεταποίησης. Καταλαμβάνει σημαντικό ποσοστό ως προς τον αριθμό των απασχολουμένων, τον αριθμό των επιχειρήσεων και σε όρους προστιθέμενης αξίας, ενώ έρχεται δεύτερη σε όρους κύκλου εργασιών. Οι πωλήσεις των πολύ μεγάλων σε μέγεθος εταιρειών Τροφίμων-Ποτών (>250 ατόμων) του δείγματος την περίοδο 2006-2007 παρουσίασαν αύξηση, σε σχέση με την περίοδο 2008-2009 που σημείωσαν μείωση. Αντίστοιχη μείωση παρατηρούμε και στο σύνολο του κλάδου Τροφίμων-Ποτών την περίοδο 2008-2009, όσον αφορά επιχειρήσεις άνω των 250 ατόμων, όπου παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της οικονομικής κρίσης.

Τα καθαρά κέρδη των πολύ μεγάλων σε μέγεθος εταιρειών Τροφίμων-Ποτών (>250 ατόμων) φαίνεται να μην επηρεάζονται έντονα και σημειώνουν αύξηση την περίοδο 2006-2008, σε αντίθετη περίπτωση με την περίοδο 2008-2009 που σημειώνουν σημαντική πτώση. Αντίστοιχες αυξομειώσεις παρατηρούμε και στο σύνολο του κλάδου Τροφίμων-Ποτών, όπου τα καθαρά κέρδη την περίοδο 2006-2007 αυξήθηκαν σε σχέση με πτώση που σημείωσαν την περίοδο 2007-2008 και 2008-2009 αντίστοιχα.

Οι πωλήσεις των μεσαίων σε μέγεθος εταιρειών Τροφίμων-Ποτών (51-250 ατόμων) του δείγματος φαίνεται να αντέχουν περισσότερο απέναντι στην οικονομική κρίση καθώς την περίοδο 2006-2009 σημείωσαν αύξηση. Ως προς το σύνολο του κλάδου Τροφίμων-Ποτών συναντάμε αυξομειώσεις την αντίστοιχη περίοδο, με έντονη πτώση αυτήν της περιόδου 2008-2009 όπου εκδηλώθηκε η κρίση.

Τα καθαρά κέρδη των μεσαίων σε μέγεθος εταιρειών Τροφίμων-Ποτών (51-250 ατόμων) του δείγματος φαίνεται να αντέχουν και αυτά απέναντι στην κρίση, αφού σημειώνουν αύξηση στην πλειοψηφία τους (την περίοδο 2006-2009). Αντίθετα, ως προς το σύνολο του κλάδου Τροφίμων-Ποτών, εντοπίζουμε πτώση των κερδών με έντονη αυτήν της περιόδου 2008-2009.

Οι πωλήσεις και τα καθαρά κέρδη για τις πολύ μικρές σε μέγεθος επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών (1-10 ατόμων) σημείωσαν αυξομειώσεις την περίοδο 2006-2009, με έντονη πτώση την περίοδο 2008-2009 που εκδηλώθηκε η κρίση.

Για τις μικρές σε μέγεθος επιχειρήσεις Τροφίμων-Ποτών (11-50 ατόμων) παρατηρούμε και εκεί σημαντικές αυξομειώσεις την περίοδο 2006-2009 τόσο στα κέρδη όσο και στις πωλήσεις τους. Η οικονομική κρίση ξεκίνησε στα μέσα του 2008 και εκδηλώθηκε τους πρώτους μήνες του 2009. Οι επιπτώσεις της κρίσης είχαν σαν αποτέλεσμα την πτώχευση και το κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων, την αύξηση της ανεργίας, την αδυναμία πληρωμής των οικονομικών υποχρεώσεων, την μείωση ρευστότητας στις καθημερινές συναλλαγές καθώς και την μείωση της επενδυτικής δραστηριότητας στη χώρα μας. Τέλος, ο Δείκτης Οικονομικού κλίματος παρουσιάζει φθίνουσα πορεία τόσο στη χώρα μας όσο και σε Ευρωπαϊκή Ένωση και Ευρωζώνη, την περίοδο που εκδηλώθηκε έντονα η οικονομική κρίση.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

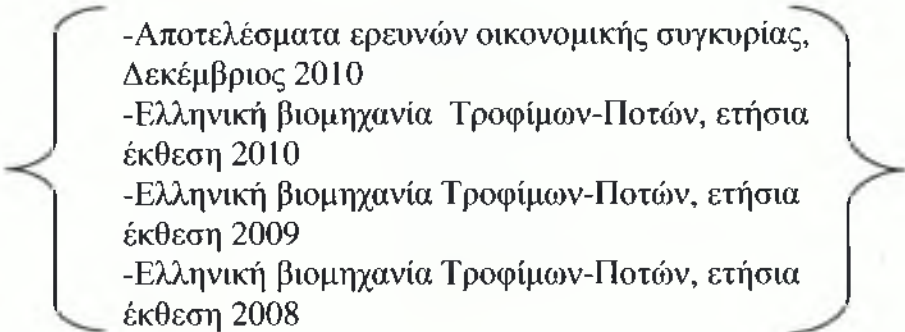
ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΙ

- Σεμινάριο (εργασία στα πλαίσια του μαθήματος Σεμινάριο τελειοφοίτων”, ΧΡΗΜΕ, ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, Λέτσιος Γεώργιος)- «Η οικονομική κρίση στη βιομηχανία τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα»

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΕΝΤΥΠΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΝΙΑΡΧΟΣ Α.ΝΙΚΗΤΑ, Εκδόσεις ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ-ΑΘΗΝΑ 2004, «Χρηματοοικονομική ανάλυση λογιστικών καταστάσεων»-(ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ)

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

- www.bankofgreece.gr – {Εκθεση του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, έτος 2009 }
- www.statistics.gr – {Έρευνα εργατικού δυναμικού, Δεκέμβριος 2010 }
- www.iobe.gr
  - Αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας, Δεκέμβριος 2010
  - Ελληνική βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, ετήσια έκθεση 2010
  - Ελληνική βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, ετήσια έκθεση 2009
  - Ελληνική βιομηχανία Τροφίμων-Ποτών, ετήσια έκθεση 2008
- www.fage.gr – {Ενημέρωση επενδυτών/οικονομικές καταστάσεις για τα έτη 2006-2009 }
- www.nikas.gr – {Πληροφορίες για την εταιρεία «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε. » }
- www.ase.gr - { Εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών }
- www.karamolegos-bkr.gr – {Ενημέρωση επενδυτών από οικονομικές καταστάσεις για την «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε», την περίοδο 2006-2009 }
- www.loulisgroup.com – {Ενημέρωση επενδυτών/ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2006-2009 }
- www.enrofarma.gr – {Πληροφορίες επενδυτών/οικονομικά στοιχεία/ετήσιες οικονομικές καταστάσεις }
- www.krikri.gr – {Ενημέρωση επενδυτών/οικονομικά στοιχεία/οικονομικές καταστάσεις 2006-2009 }
- www.kreka.gr – {Ενημέρωση μετόχων/οικονομικές καταστάσεις/ετήσια οικονομική έκθεση 2006-2009 }
- www.kallimanis.gr – {Εταιρεία/οικονομικές καταστάσεις/ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2006-2009 }
- www.google.gr – {Εικόνες/Τρόφιμα-Ποτά/οικονομία }

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

$$\text{I. Δείκτης Γενικής ρευστότητας} = \frac{\text{Αποθέματα} + \text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{II. Δείκτης Ειδικής ρευστότητας} = \frac{\text{Απαιτήσεις} + \text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}}$$

$$\text{III. Δείκτης Ταμιακής ρευστότητας} = \frac{\text{Διαθέσιμα}}{\text{Βραχυχρόνιες υποχρεώσεις}}$$

ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

$$\text{I. Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Αποθέματα}}$$

$$\text{II. Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Απαιτήσεις}}$$

$$\text{III. Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ενεργητικού} = \frac{\text{Πωλήσεις}}{\text{Ενεργητικό}}$$

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

$$\text{I. Δείκτης καθαρού περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Καθαρά κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}}$$

$$\text{II. Δείκτης μικτού περιθωρίου κέρδους} = \frac{\text{Μικτά κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}}$$

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΦΑΓΕ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μακροπρόθεσμο ενεργητικό				
Ενσώματα πάγια στοιχεία	107.962	112.126	139.933	135.447
Ασώματα πάγια στοιχεία	769	1.020	3.938	3.354
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία	42.146	70.537	78.466	33.725
Σύνολο μακροπρόθεσμου ενεργητικού	150.877	183.683	222.337	172.526
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	19.919	21.733	21.004	20.039
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	96.413	91.847	55.182	41.336
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	2.909	3.060	2.791	78.446
Διαθέσιμα	48.216	28.629	19.616	60.704
Σύνολο κυκλοφορούν ενεργητικού	167.457	145.269	98.593	139.821
Σύνολο ενεργητικού	318.334	328.952	320.930	312.347
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	39.094	39.094	39.094	39.094
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων(α)	67.448	46.519	67.589	71.631
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	145.737	178.409	168.440	158.100
Λοιπές μακρ/ες υποχ/εις	8.967	7.913	10.854	13.705
Σύνολο μακρ/ων υποχ/ων(β)	154.704	186.322	179.294	171.805
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Λοιπές βραχ/ες υποχ/εις	96.182	96.111	74.726	69.590
Σύνολο βραχ/ων υποχ/ων(γ)	96.182	96.111	74.726	69.590
Σύνολο Παθητικού(α+β+γ)	318.334	328.952	320.930	312.347

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Ενσώματα πάγια	42.457.131	45.403.175	48.302.483	44.713.184
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	130.007	183.016	284.930	225.414
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	12.395.660	12.395.660	2.917.095	5.117.095
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	54.982.798	57.981.851	51.504.508	50.055.694
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	6.153.434	6.815.564	7.716.752	7.025.181
Απαιτήσεις	35.143.036	40.319.528	35.952.507	38.317.596
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	367.946	56.142	399.768	402.057
Διαθέσιμα	1.230.082	593.889	1.521.490	3.010.167
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	42.894.497	47.785.123	45.590.518	48.755.000
Σύνολο ενεργητικού	97.877.295	105.766.974	97.095.026	98.810.694
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	18.208.195	18.208.195	18.208.195	18.208.195
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων(α)	29.707.673	31.579.373	22.551.550	24.596.296
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Επιχορηγήσεις	2.541.675	2.466.667	1.736.442	1.692.566
Σύνολο μακρ/ων υποχ/ων(β)	38.085.977	35.369.748	5.393.372	6.659.713
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Πιστωτές	25.688.468	24.315.003	25.979.542	24.488.927
Σύνολο βραχύ/ων υποχ/ων(γ)	30.083.645	38.817.853	69.150.104	67.554.685
Σύνολο παθητικού(α,β,γ)	97.877.295	105.766.974	97.095.026	98.810.694

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφοριακά στοιχεία ενεργητικού				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	54.996.003	56.125.798	55.506.110	55.437.227
Λοιπά στοιχεία	3.145.177	5.545.177	7.945.510	8.695.000
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	58.141.180	61.670.975	63.451.620	64.132.227
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	884.998	1.069.219	1.255.365	1.228.851
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	22.518.215	27.881.900	27.655.782	30.719.143
Λοιπά στοιχεία	258.152	112.947	103.164	412.991
Διαθέσιμα	541.517	57.147	64.616	326.143
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	24.202.882	29.121.213	29.078.927	32.687.128
Σύνολο ενεργητικού	82.344.062	90.792.188	92.530.547	96.819.355
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	3.897.168	3.897.168	3.897.168	3.897.168
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων (α)	28.639.869	28.652.595	28.680.242	28.732.748
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρ/εις	16.822.266	11.389.228	26.703.692	26.281.661
Λοιπές υποχρ/εις	3.651.459	6.732.182	4.769.718	6.685.228
Σύνολο μακρ/ων υποχρ/ων (β)	20.473.725	18.121.410	31.473.410	32.966.889
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	10.963.533	11.144.482	9.141.264	11.037.103
Λοιπές βραχ/ες υποχρ/εις	21.930.918	31.982.061	20.849.192	20.849.192
Σύνολο βραχ/ων υποχρ/ων (γ)	32.894.451	43.126.543	29.990.456	31.886.295
Σύνολο παθητικού (α,β,γ)	82.344.062	90.792.188	92.530.547	96.819.355

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΜΥΛΟΙ ΛΟΥΛΗ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Πάγια	98.335.122	95.934.699	101.120.120	91.383.701
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	53.912.591	22.019.959	11.621.590	13.292.224
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	152.247.713	117.954.658	112.741.710	104.675.925
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	11.810.179	23.084.060	13.889.864	9.916.499
Απαιτήσεις	25.129.487	31.638.973	32.267.780	27.690.515
Λοιπά στοιχεία	8.839.244	1.767.965	1.390.418	3.628.371
Διαθέσιμα	779.312	2.608.986	11.776.435	2.014.799
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	46.558.222	59.099.984	59.324.497	43.250.184
Σύνολο ενεργητικού	198.805.935	177.054.642	172.066.207	147.926.109
Παθητικό				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	10.638.612	10.638.612	10.638.612	10.638.612
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων(α)	68.627.691	71.358.164	82.895.117	79.006.748
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	57.740.000	31.000.000	40.400.000	21.199.999
Λοιπές μακρ/ες υποχρ/εις	13.323.235	13.934.574	14.225.967	14.556.192
Σύνολο μακρ/ων υποχρ/ων(β)	71.063.235	44.934.574	54.625.967	35.756.191
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	14.396.677	14.499.945	13.379.739	10.099.869
Σύνολο βραχύ/ων υποχρ/ων(γ)	59.115.009	60.761.904	34.545.123	33.163.170
Σύνολο παθητικού(α,β,γ)	198.805.935	177.054.642	172.066.207	147.926.109

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ Α.Β.Ε.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Πάγια	23.243	23.366	24.470	26.548
Λοιπά στοιχεία	3.580	4.208	4.134	4.433
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργ/κού	26.823	27.574	28.604	30.981
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	5.059	3.877	4.099	4.224
Απαιτήσεις	8.099	11.018	12.641	11.676
Λοιπά στοιχεία	1.168	2.570	1.530	1.870
Διαθέσιμα	266	1.218	709	252
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργ/κού	14.592	18.683	18.979	18.022
Σύνολο Ενεργητικού	41.415	46.257	47.583	49.003
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	9.981	9.981	9.981	9.981
Αποθεματικά	2.552	2.552	2.552	2.552
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων(α)	14.872	15.100	15.017	15.098
Μακρο/σμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	9.279	13.740	13.879	10.939
Λοιπές υποχρ/εις	3.183	4.128	3.831	3.551
Σύνολο μακρ/ων υποχρ/ων (β)	12.462	17.868	17.710	14.490
Βραχ/σμες υποχρεώσεις				
Βραχ/μα δάνεια	9.071	6.919	9.589	14.011
Λοιπές υποχρ/εις	5.010	6.370	5.267	5.404
Σύνολο βραχ/ων υποχρ/ων (γ)	14.081	13.289	14.856	19.415
Σύνολο Παθητικού (α,β,γ)	41.415	46.257	47.583	49.003

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΡΙ-ΚΡΙ Α.Β.Ε.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Πάγια	13.286.791	16.050.321	18.880.176	19.725.187
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	75.563	89.201	104.493	95.028
Λοιπά στοιχεία	553.989	553.989	553.546	712.172
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	13.916.343	16.693.511	19.538.215	20.532.387
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	2.397.750	3.165.269	4.183.407	4.721.460
Απαιτήσεις	10.146.766	13.119.137	15.915.509	13.588.577
Διαθέσιμα	4.204.960	2.080.577	1.691.058	4.179.124
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	16.749.476	18.364.983	21.789.974	22.489.161
Σύνολο ενεργητικού	30.665.820	35.058.494	41.328.190	43.021.549
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	10.723.336	10.723.336	11.670.048	11.670.048
Λοιπά στοιχεία	11.214.115	12.664.128	13.163.612	15.188.036
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (α)	21.937.451	23.387.463	24.833.661	26.858.084
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Επιχορηγήσεις	2.945.736	3.279.642	5.659.656	5.024.230
Λοιπές υποχρεώσεις	642.984	1.983.944	3.164.992	3.067.882
Σύνολο μακρ/ων υποχ/ων (β)	3.588.720	5.263.587	8.824.648	8.092.112
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	4.304.335	5.802.852	6.850.399	7.485.501
Λοιπές υποχρεώσεις	835.314	604.592	819.482	585.852
Σύνολο βραχ/ων υποχ/ων (γ)	5.139.649	6.407.444	7.669.881	8.071.353
Σύνολο παθητικού (α,β,γ)	30.665.820	35.058.494	41.328.190	43.021.549

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΡΕ.ΚΑ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Πάγια	15.940.013	18.681.241	18.876.148	17.992.974
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	17.340	25.718	20.771	9.284
Λοιπά στοιχεία	4.723.019	6.494.882	6.088.655	5.852.485
Σύνολο μη κυκλ/τος ενεργητικού	20.680.372	25.201.841	24.985.574	23.854.743
Κυκλοφορούν ενεργητικό				
Αποθέματα	754.090	1.042.590	1.043.011	1.632.297
Απαιτήσεις	778.473	831.795	912.167	1.060.928
Διαθέσιμα	649.509	281.897	296.112	306.682
Λοιπά στοιχεία	4.789.064	6.906.621	7.590.445	9.225.756
Σύνολο κυκλ/τος ενεργητικού	6.971.136	9.062.903	9.841.735	12.225.663
Σύνολο ενεργητικού	27.651.508	34.264.744	34.827.309	36.080.406
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	4.631.390	4.631.390	4.631.390	4.631.390
Λοιπά στοιχεία	10.182.767	10.527.614	10.879.459	11.003.083
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (α)	14.814.157	15.159.004	15.510.849	15.634.473
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Μακροπρόθεσμα δάνεια	9.272.349	8.361.270	8.074.529	6.749.128
Λοιπές υποχρεώσεις	1.889.907	2.999.403	3.488.818	3.601.395
Σύνολο μακρ/ων υποχ/ων (β)	11.162.256	11.360.673	11.563.347	10.350.523
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	1.499.030	3.036.923	1.745.416	3.235.942
Βραχ/μα δάνεια	-	3.200.855	4.093.236	4.780.696
Λοιπές υποχρεώσεις	176.065	1.507.289	1.914.461	2.078.772
Σύνολο βραχ/ων υποχρ/ων (γ)	1.675.095	7.745.067	7.753.113	10.095.410
Σύνολο παθητικού (α,β,γ)	27.651.508	34.264.744	34.827.309	36.080.406

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΚΑΛΛΙΜΑΝΗΣ Α.Ε.»

	2006	2007	2008	2009
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό				
Πάγια	14.050	13.682	20.629	-
Λοιπά στοιχεία	8.856	8.485	7.995	-
Σύνολο μη κυκλ/τος ενεργητικού	22.906	22.167	28.624	-
Κυκλοφορούν ενεργητικό				-
Αποθέματα	10.043	12.014	16.865	-
Απαιτήσεις	20.258	21.940	19.556	-
Διαθέσιμα	146	3.566	494	-
Λοιπά στοιχεία	1.058	5.986	6.821	-
Σύνολο κυκλοφορούν ενεργητικού	31.505	43.506	43.736	-
Σύνολο ενεργητικού	54.411	65.673	72.360	-
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	6.080	6.863	7.600	-
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων (α)	11.826	15.180	13.876	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου	192	217	282	-
Λοιπές υποχρεώσεις	13.864	29.656	39.343	-
Σύνολο μακ/ων υποχ/ων (β)	14.056	29.873	39.625	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Προμηθευτές	5.858	5.229	6.807	-
Λοιπές υποχρεώσεις	22.671	15.391	12.052	-
Σύνολο βραχ/ων υποχ/ων (γ)	28.529	20.620	18.859	-
Σύνολο παθητικού (α,β,γ)	54.411	65.673	72.360	-